

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

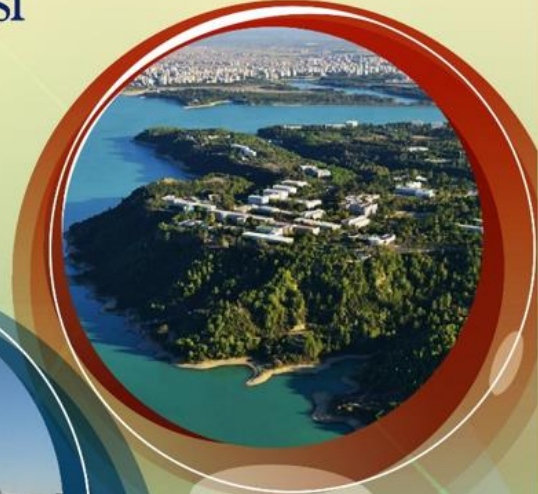
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

BİLDİRİ KİTABI

Aile Hekimliği Akademisi

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

KURULLAR

Kongre Eş Başkanları

Prof.Dr. Nafiz Bozdemir
Prof.Dr. Altuğ Kut

TAHAD Yönetim Kurulu

Prof.Dr. Okay Başak
Prof.Dr. Nafiz Bozdemir
Prof.Dr. Vildan Mevsim
Prof.Dr. Serap Çiftçili
Prof.Dr. Erkan Melih Şahin
Prof.Dr. Bektaş Murat Yalçın
Prof.Dr. Altuğ Kut
Prof.Dr. Cahit Özer
Yrd.Doç. Dr.Fatih Özcan

Düzenleme Kurulu

Başkan: Doç.Dr. Sevgi Özcan
Sekreter: Doç.Dr. Hatice Kurdak

Prof.Dr. Mustafa Çelik
Doç.Dr. Kürşad Özşahin
Doç.Dr. Kenan Topal
Doç.Dr. Süheyl Asma
Yrd.Doç.Dr. Çiğdem Gereklioğlu
Yrd.Doç.Dr. Aslı Korur
Yrd.Doç.Dr. Yücel Uysal
Yrd.Doç.Dr. Şule Gümüştakin
Yrd.Doç.Dr. Dursun Çadircı
Yrd.Doç.Dr. Pınar Döner Güner
Yrd.Doç.Dr. İbrahim Başhan
Uz.Dr. Ali Cerrahoğlu
Dr. Kayhan Süreyya İşgüzar

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Bilimsel Kurul

Prof.Dr. Arzu Uzuner	Doç.Dr. Süheyl Asma
Prof.Dr. Bektaş Murat Yalçın	Doç.Dr. Tolga Günvar
Prof.Dr. Mustafa Çelik	Yrd.Doç.Dr. Burcu Kayhan Tetik
Prof.Dr. Nafiz Bozdemir	Yrd.Doç.Dr. Cüneyt Ardıç
Prof.Dr. Nilgün Özçakar	Yrd.Doç.Dr. Erhan Yengil
Prof.Dr. Nurver Tufaner Sipahioğlu	Yrd.Doç.Dr. Esra Meltem Koç
Prof.Dr. Pemra Ünalın	Yrd.Doç.Dr. Fatih Özcan
Prof.Dr. Serap Çiftçili	Yrd.Doç.Dr. Gülseren Pamuk
Prof.Dr. Selçuk Mıstık	Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Çetin
Prof.Dr. Vildan Mevsim	Yrd.Doç.Dr. Pınar Döner
Doç.Dr. Ayşe Semra Demir Akça	Yrd.Doç.Dr. Utku Eser
Doç.Dr. Aysun Özşahin	Yrd.Doç.Dr. Yasemin Korkut
Doç.Dr. Çiğdem Apaydın Kaya	Uzm.Dr. Gizem Limnili
Doç.Dr. Emine Neşe Yeniçeri	Uzm.Dr. Hüseyin Elbi
Doç.Dr. Erol Aktunç	Uzm.Dr. Makbule Neslişah Tan
Doç.Dr. Hülya Akan	Uzm.Dr. Sabah Tüzün
Doç.Dr. Nil Tekin	Uzm.Dr. Vasfiye Demir
Doç.Dr. Özlem Ciğerli	Uzm.Dr. Zehra Dağlı

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

BİLİMSEL PROGRAM

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Akademisi

BİLİMSEL PROGRAM

12 Nisan 2018, Perşembe		
09:00 - 09:30	Kayıt	
09:30 - 18:00	Kurslar	Niteliksel Araştırmalar
		Niceliksel Araştırmalar
		SPSS Eğitimi
		Proje Döngüsü Yönetimi
13 Nisan 2018, Cuma		
08:30 - 09:00	Kayıt	
09:00 - 10:00	Açılış Konuşmaları	
	Dernek Başkanı	Prof.Dr. Okay Başak
	Kongre Eş Başkanları	Prof.Dr. Nafiz Bozdemir
		Prof.Dr. Altuğ Kut
	Dekan	Prof.Dr. Hilmi Serdar Özbarlas <i>(katılmaları durumunda)</i>
	Rektör	Prof.Dr. Mustafa Kibar <i>(katılmaları durumunda)</i>
10:00 - 11:00	Açık Oturum	Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitiminde Alan Eğitimi ve Alan Eğitimi Araştırmaları
	Moderatör	Prof.Dr. Nafiz Bozdemir
	Konuşmacılar	Prof.Dr. Arzu Uzuner
		Doç.Dr. Tolga Günvar
Uzm.Dr. Kemal Mustan		
11:00 - 11:15	Ara	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Akademisi

	Konferans	Klinik Araştırmalar
11:15 - 12:15	Oturum Başkanı	Prof.Dr. Vildan Mevsim
	Konuşmacı	Prof.Dr. Yeşim Tunçok Ulusal Klinik Araştırma Altyapı Ağı Başkanı Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı
	Bir Fikrim Var Oturumu	
12:15 - 13:00	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Bektaş Murat Yalçın
	Bilimsel Sekreter	Doç.Dr. Hatice Kurdak
12:15 - 12:30	Boğaz Ağrısında Mıstık Skoru ve Modifiye Centor Skoru'nun Kullanımının Değerlendirilmesi <u>Hümeyra Aslaner, Selçuk Mıstık, Hüseyin Kılıç</u>	
12:30 - 12:45	Şeker Hastalığımı Sen Takip Ettin-İlaç Raporumu Kim Yazacak? <u>Özden Gökdemir, Ülkü Bulut, Seval Yaprak, Olgu Aygün, Yunus Emre Okudan, Nilgün Özçakar</u>	
12:45 - 13:00	Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Menopozal Dönemdeki Kadınlarda Uyku Bozukluğu ve İlişkili Faktörler <u>Nuran Şahin, Cahit Özer, Fatma Nur Gülaçtı</u>	
13:00 - 14:00	Öğle Yemeği	
14:00 - 16:00	Sözlü Bildiri Oturumu	
	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Arzu Uzuner
		Prof.Dr. Nilgün Özçakar
Bilimsel Sekreter	Yrd. Doç.Dr. Esra Meltem Koç	
14:00 - 14:20	Sigara Bırakmada Aile ve Sosyal Desteğin Uzun Vadede Etkisi <u>Bektaş Murat Yalçın, Çiğdem Akyüz, Mustafa Ünal</u>	
14:20 - 14:40	Manisa'da Kırsal Kesimdeki Bir Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 25 Yaş ve Üzeri Kişilerin Fiziksel Aktivite Düzeyinin Saptanması ve Bunu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi <u>Veli İşin, Fatih Özcan</u>	
14:40 - 15:00	Gebelikte Karbonhidrat İntoleransı ve Diyabetin Taramasında Kullanılan Yöntemlerin Karşılaştırılmalı Araştırması <u>Ediz Yıldırım</u>	
15:00 - 15:20	Aile Hekimliği Birimlerinde Kayıtlı Bulunan 65 Yaş Üstü Hastalarda Malnütrisyon, Depresyon ve Demans'ın Tespiti ve Etkili Olan Faktörlerin Araştırılması <u>Kenan Topal, Hüseyin Aksoy</u>	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

15:20 - 15:40	Menopoz ile Vücut Kompozisyonu İlişkisinin Obez Hastalarda Araştırılması <u>Didem Kafadar</u> , Serap Bilgiç Dalkıran	
15:40 - 16:00	Türkiye'de Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitiminde Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinin Yeri <u>Hasan Hüseyin Şahin</u> , Pemra Ünalın, Saliha Serap Çiççili	
16:00 - 16:30	Ara	
16:30 - 18:00	Karma Oturum	
	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Altuğ Kut
	Bilimsel Sekreter	Doç.Dr. Ayşe Semra Demir Akça
16:30 - 16:45	Birinci Basamakta Sağlık Hizmeti Alan Hastaların Ortak Karar verme Sürecindeki Beklentilerine İlişkin Bir Ölçüm Aracı Geliştirilmesi <u>Genco Görgü</u> , Vildan Mevsim	
16:45 - 17:00	Preeklampsi Olgularında Bazı Kan Düzeylerinin İncelenmesi Hilal İkbāl Damar, Fatih Özcan, <u>Hüseyin Elbi</u>	
17:00 - 17:15	YFAS 2.0 Çocuk versiyonu Türkçe Geçerlilik Güvenirlilik Çalışması <u>Esra Yılmaz</u> , Saliha Serap Çiççili	
17:15 - 17:30	Aile Hekimliği Asistanları ve Uzmanlarının Hasta Karar Destekleri Farkındalık ve Bilgi Düzeyleri <u>Esra Meltem KOÇ</u>	
17:30 - 17:45	Etansiyon Akıllı Telefon Uygulamasının Hipertansiyon Kontrolüne Etkisi <u>Emre Yılmaz</u> , Arzu Uzuner	
17:45 - 18:00	Hastalar ile Cinsel İşlevsellik Konuşuluyor mu? Birinci Basamak Hekimlerinin Cinsel Öykü Alma Konusunda Tutumları ve Etkileyen Faktörler <u>A. Gürhan Poçan</u> , Aslı Korur, Çiğdem Gereklioğlu, Süheyl Asma, A. Kürşat Özşahin	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

14 Nisan 2018, Cumartesi

08:00 - 09:00	Forum	Aile Hekimliği Akademisi ve Çalışma Grupları
	Oturum Başkanı	Prof.Dr. Okay Başak
09:00 - 10:30	Sözlü Bildiri Oturumu	
	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Cahit Özer
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Erhan Yengil
08:30 - 08:50	Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesinde Çalışan Doktor ve Hemşirelerin Tükenmişlik Düzeyleri <u>Suat Bıçak</u> , <u>Ayşe Semra Demir Akca</u>	
08:50 - 09:10	Aile Hekimliğinde Hipertansiyon Tanısında Üç Yöntemin Karşılaştırılması <u>Selçuk Mıstık</u> , <u>Ümmü Gülsüm Akdemir</u> , <u>Demet Ünalın</u> , <u>Abdurrahman Oğuzhan</u> , <u>Bülent Tokgöz</u>	
09:10 - 09:30	Tarsus'ta İlköğretim Çağındaki Öğrencilerde Obezite Oranlarının Belirlenmesi <u>Ali Cerrahoğlu</u> , <u>Nafiz Bozdemir</u> , <u>Tamer Tetiker</u> , <u>Yeşim Cerrahoğlu</u> , <u>Zekiye Yılmaz</u>	
09:30 - 09:50	Sezeryanla Doğan 24 Aylık Çocuklarda Obezite Yada Fazla Kiloluğun Değerlendirilmesi <u>Cüneyt Ardıç</u>	
09:50 - 10:10	Obezite Hastalarına Eşlik Eden Psikopatolojilerin Değerlendirilmesi <u>Ebru Altıntaş</u>	
10:10 - 10:30	Tip 2 Diabetes Mellitus Olan Obez Kadınlarda Bel Çevresi ile İlgili Ölçümlerle Metabolik Parametrelerle İlişkisi <u>Sabah Tüzün</u> , <u>Can Öner</u>	
10:30 - 11:00	Ara	

11:00 - 12:00	Konferans	The Electronic Medical Records as an Opportunity for Primary Care Research
	Oturum Başkanı	Prof.Dr. Serap Çifçili
	Konuşmacı	Prof.Dr. Vinker Shlomo, MD, MHA Chief Medical Director of Leumit Health Services Executive board member of WONCA Europe & EGPRN Sackler Scholl of Medicine Department of Family Medicine, Tel Aviv University
12:00 - 13:00	Öğle Yemeği	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Akademisi

13:00 - 14:30	Poster Oturumu	
1. Grup E-poster Oturumu	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Sevgi Özcan
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. İbrahim Başhan
13:00 - 13:10	Diyabetes Mellitus Tanılı Hastalarda Diyabetik Ayak Eğitiminin Hastaların Bilgi Tutum ve Davranışları Üzerine Etkisinin İncelenmesi <u>Ali Kırdacı, Nilgün Özçakar</u>	
13:10 - 13:20	Bir Aile Hekimliği Biriminde İlaç Yazdırmaya Gelen Kronik Hastalığı Olan 65 Yaş ve Üzeri Kişilerin Diğer Sağlık Sorunları ve Gereksinimleri <u>Ahmet Kara, Emine Neşe Yeniçeri</u>	
13:20 - 13:30	Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Bireylerin Sağlık Okuryazarlık Düzeyi ile Koruyucu Sağlık Hizmetlerini Kullanım Durumlarının Değerlendirilmesi <u>Elifnur Ertaş, Özge Özokcu Gürel, Mehtap Kartal</u>	
13:30 - 13:40	Ailevi Akdeniz Ateşli Çocukların Beslenme Alışkanlıkları <u>Erhan Yengil, Çiğdem El, Demet Yiğitbaş, Sümeyya Havva Kocaçaya</u>	
13:40 - 13:50	Boyunda Hızla Büyüyen Bir Kitle: Tiroid İçine Spontan Kanama Olgusu <u>Mine Tevrizoğlu, Gizem Limnili, Sema Kılıç, Banu Uvaçin, Tolga Günvar</u>	
13:50 - 14:00	Tip 2 DM Hastalarının Çoklu İlaç Kullanım ve Kan Şekeri Düzeylerinin Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi <u>Serkan Kırtay, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Merve Yalçinkaya</u>	
14:00 - 14:10	Adana Seyhan Yenibey 2 Nolu Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Eş Kaybı Yaşayan Kişilerde Depresyon Riski ve Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi <u>Samet Kaan Demirbaş, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Veysi Demircan</u>	
14:10 - 14:20	İzmir İlinde Yetişkin Bireylerde Bitkisel İlaçların Kullanım Sıklığı ve Nedenlerinin Değerlendirilmesi <u>İncilay Bengü Atlı, Yasin Serim, Nilgün Özçakar</u>	
2. Grup E-poster Oturumu	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Çiğdem Apaydın Kaya
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Aslı Korur
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Şule Gümüştekin
13:00 - 13:10	Dokuz Eylül Üniversitesi 10 No'lu Gaziemir Eğitim Asm'de Kayıtlı 15-49 Yaş Arası Evli Kadınların Doğurganlık Özelliklerinin İncelenmesi <u>Tuğçe Küçük Gürbüz, Vildan Mevsim</u>	
13:10 - 13:20	Mustafa Kemal Üniversitesi Öğrencilerinin Mobil Sağlık Uygulamalarını Kullanımı <u>Pınar Döner Güner, Hande Bölükbaşı, Sümeyya Havva Kokoçya, Cahit Özer, Erhan Yengil</u>	
13:20 - 13:30	Adana'da Bir ASM' Ye Başvuran Yetişkin Hastalardan Demir Eksikliği Olanlar ile Olmayanların D Vitamini Düzeylerinin Karşılaştırılması	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

	Fahri Öztürk, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Merve Öztürk	
13:30 - 13:40	Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Kampüsünde Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımı ve Depresyon Arasındaki İlişki <u>Yasin Serim</u> , İncilay Bengü Atli, Nilgün Özçakar	
13:40 - 13:50	Dokuz Eylül Üniversitesindeki Asistan Hekimlerin Akdeniz Tipi Beslenmeye Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi <u>Bilal Durmaz</u> , Ahmet Öztürk, Mehtap Kartal	
13:50 - 14:00	Yerel Yönetimlerde Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmetler; Tele-Sağlık ve Tele-Bakım Hizmeti Örneği <u>Ayşen Mert Bengi</u> , Vildan Mevsim	
14:00 - 14:10	14-18 Yaş Arası Ergenlerin Riskli Davranışlarında Etkili Olan Faktörler <u>Merve Yalçinkaya</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Serkan Kırtay	
14:10 - 14:20	Lider Anneler Yetiştiriyor <u>Burcu Kayhan Tetik</u> ,	
3.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Emine Neşe Yeniçeri
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Burcu Kayhan Tetik
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Yücel Uysal
13:00 - 13:10	Primipar ve Multipar Annelerin Maternal Bağlanma Durumlarının Karşılaştırılması <u>Enes Mahmut</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Serkan Kırtay	
13:10 - 13:20	Sosyal Medyanın Bireylerin Hekime ve Sağlık Bilgisine Erişimindeki Yeri <u>Yasemin Koskor</u> , Aysel Aydoğan, Mehtap Kartal	
13:20 - 13:30	Araştırma Görevlisi Hekimlerin İş Doymu ile Mutluluk Düzeyleri İlişkisi <u>Melda Muraz</u> , Nafiz Bozdemir	
13:30 - 13:40	Preterm Doğum ve İlişkili Faktörler Cüneyt Ardıç, <u>Oğuzer Usta</u> , Esmâ Omar, Cihangir Yıldız, Erdem Memiş	
13:40 - 13:50	Ülseratif Koliti Olan Hasta Nasıl Sigara Bırakabilir?: Olgu Sunumu <u>Ahmet Öztürk</u> , Bilal Durmaz, Vildan Mevsim	
13:50 - 14:00	Adana'da Bir ASM'ye Başvuran Hipertansif Hastalarda Anksiyete Bozukluğunun Sıklığı ve İlişkili Faktörlerin Araştırılması <u>Merve Öztürk</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Fahri Öztürk	
14:00 - 14:10	Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Ünitesinde Aspirasyon Pnömonisi Nedeni ile Yatan Hastaların Beslenme Şekillerinin Değerlendirilmesi <u>Cansu Şerifoğlu</u> , Süleyman Ersoy, Habibe İnci, Cansu Kavrut, Aybala Cebecik Özcan, Didem Adahan	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

14:10 - 14:20	Birinci Basamak Sağlık Merkezlerine Başvuran Kadınların Pap Smear Testine İlişkin Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi <u>İsmail Cebeci</u> , Ozan Fırat Kuz, Azize Dilek Güldal	
4.Grup	Oturum Başkanı	Prof. Dr. Serap Çiftçili
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Cüneyt Ardıç
13:00 - 13:10	Riskli Gebeliği Olan Kadınlar Bu Durumu Nasıl Algılıyorlar? <u>Bahar Karateke</u> , İrem Yorulmaz, Nilgün Özçakar	
13:10 - 13:20	Tip2 Diyabet Hastalarında Uyku Kalitesinin ve Gündüz Uykululuk Durumunun Araştırılması ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi <u>Gamze Çetin</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Muhammet Ali Çetin	
13:20 - 13:30	Tıp Fakültesi Preklinik Öğrencilerinde Fazla Kilolu ve Obez Olmanın Suçluluk ve Utanç Üzerine Etkisi <u>Bahar Karadeniz</u> , Ece Saykan Balatacı, Zeynep Ertuğrul, Vildan Mevsim	
13:30 - 13:40	Çukurova Üniversitesi Öğrenci Adaylarının Riskli Davranışlarının Değerlendirilmesi <u>Zeliha Bilge Tutlupınar</u> , Sevgi Paycı Özcan	
13:40 - 13:50	Birinci Basamakta Takip Edilen Klimakterik Dönemdeki Kadınların Menopoza İlişkin Bilgi ve Tutumlarının Aile İşlevselliği Üzerine Etkisinin Araştırılması <u>Ayşegül Arslantaş</u> , Kenan Topal, Hüseyin Aksoy	
13:50 - 14:00	Sigara İçen Bireylerde Gündüz Uykululuk Düzeyinin Saptanması <u>Banu Çiçek Uvaçın</u> , Vildan Mevsim	
14:00 - 14:10	Kronik Hastalıklar ve D Vitamini Düzeyi <u>Olgu Aygün</u> , Kemal Aygün, Özden Gökdemir, Ülkü Bulut, Seval Yaprak, Gürcan Balık, Nilgün Özçakar	
14:10 - 14:20	Çukurova Üniversitesi Öğrenci Adaylarında Sağlık Okuryazarlığı ve İlişkili Faktörlerin Değerlendirilmesi <u>Halil Erol</u> , Sevgi Özcan	
5.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Tolga Günvar
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Erhan Yengil
13:00 - 13:10	Postpartum Dönemde Annelerin Aldığı Sosyal Destek ile Depresyon Arasındaki İlişkinin Saptanması <u>Azer Ay</u> , Ayşe Aydemir, Vildan Mevsim	
13:10 - 13:20	Adana Aladağ İlçesindeki Diz Ağrısı Olan Hastaların Günlük Yaşam Performansı <u>Ayhan Kılıç</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal	
13:20 - 13:30	Aydın İli Efeler İlçesinde Aile Sağlığı Merkezlerine Başvuran Kişilerde Sigara İçme	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

	Sıklığı ve İlişkili Etkenler <u>Burcu Aday Avcı</u> , Okay Başak, Gülbin Peker, Ezgi Özdemir	
13:30 - 13:40	Aile Hekimliği Asistanlarında İş Doyumu ve Depresyon İlişkisi <u>Erhan İlhan</u> , Genco Görgü, Nilgün Özçakar, Özden Gökdemir	
13:40 - 13:50	Tip 2 Diabetes Mellitus Hastalarında Serum Paraoksonaz 1, Aril Esteraz ve Tas/Tos Seviyelerinin Prediyabetik Hasta Grubu ve Sağlıklı Erişkin Grupla Karşılaştırılması Yasemin Korkut, Ceylan Ayada, <u>Arif Gülmez</u>	
13:50 - 14:00	Ceyhan M Tipi Kapalı Cezaevi'nde Halen Hükümlü/Tutuklu Kalanların Ruhsal Hastalık Riski ve Anksiyete Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi <u>Özay Tartar</u> , Kenan Topal, Hüseyin Aksoy, Kayhan Süreyya İşgüzar	
14:00 - 14:10	Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Kullanılan Doğum Kontrol Yöntemlerinin Değerlendirilmesi Özden Gökdemir, <u>Seval Yaprak</u> , Ülkü Bulut, Olgu Aygün, Gürcan Balık, İlke Ekim Yardım, Nilgün Özçakar	
6.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Nil Tekin
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Dursun Çadırcı
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Gülseren Pamuk
13:00 - 13:10	Dokuz Eylül Üniversitesi Gaziemir 10 No'lu Eğitim Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Hastaların Soğuk Algınlığı Tedavisinde Özbakımları İçin Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Ürünleri <u>Ayşe Özge Altın</u> , Vildan Mevsim, İrem Yorulmaz	
13:10 - 13:20	Nöroloji Polikliniğine Başvuran Migren Hastalarında Yaşam Kalitesinin ve Yetiyitiminin Değerlendirilmesi <u>İbrahim Ufuk Taşdemir</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Sena Bozkurt	
13:20 - 13:30	Çukurova Üniversitesi Mediko-Sosyal Merkezinde Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Değerlendirilmesi <u>Abdullah Tefvik Ateş</u> , Sevgi Özcan	
13:30 - 13:40	Palyatif Bakımda Nutrisyon, Enfeksiyon ve Hastanede Yatış Süresi Arasındaki İlişkinin Araştırılması Yasemin Korkut, <u>İsmail Balcıoğlu</u> ,	
13:40 - 13:50	Evde Sağlık Hizmetlerinde Değişen Başvuru Şeklinin Etkileri <u>Zehranur Ünal</u> , Serap Ateş, Pemra Ünal	
13:50 - 14:00	Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Sağlık Çalışanlarının Sağlık Okuryazarlık Düzeyi <u>Aysel Aydoğan</u> , Yasemin Koskor, Nilgün Özçakar	
14:00 - 14:10	İnmeli Hastalarda Yaşam Kalitesi ve İlişkili Faktörler	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

AileHekimliğiAkademisi

	Yasemin Korkut, Mustafa Çetiner, <u>Alime Emre</u>	
14:10 - 14:20	Marmara Üniversitesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Kardiyovasküler Risk Faktörleri ve Bu Faktörler Hakkındaki Bilgi, Tutum ve Davranışları <u>Ece Gülin Kasap</u> , Mehmet Akman	
7.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Özlem Ciğerli
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Çiğdem Gereklioğlu
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Çetin
13:00 - 13:10	Adana Seyhan Barbaros Aile Sağlığı Merkezi Nüfusuna Kayıtlı Rutin Aşı Programı Kapsamına Girmeyen 7-12 Yaş Arası Hepatit A Aşısız Çocukların Antikor Düzeylerinin Tespiti <u>Veysi Demircan</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Samet Kaan Demirbaş, Fahri Öztürk	
13:10 - 13:20	100 Yaş ve Üzerindeki Bireylerle Yaşam Hakkında Röportajlar <u>Onur Öztürk</u> , Maksut Alper Çelik, Mehmet Akif Tapur	
13:20 - 13:30	Türkçe Yeme Farkındalığı Ölçeği, Farklı Beden Ağırlığındaki Bireylerde Kullanılabilir mi? <u>Hatice Kurdak</u> , Gizem Aslan	
13:30 - 13:40	Premenapozal Kadınlarda Sağlık İnanç Modeline Dayalı, Osteoporozdan Korunma Müdahalesinin Kalsiyum Alımı ve Egzersiz Üzerindeki Etkisi <u>İrem Yorulmaz</u> , Tolga Günvar	
13:40 - 13:50	Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sağlık Hizmetlerini Kullanım Eğilimleri <u>Uğur Işık</u> , Şebnem Sema İçer, Sevgi Özcan	
13:50 - 14:00	Tip II Diyabetli Hastalarda Sağlık Okuryazarlığının Tedavi Uyumuna Etkisi <u>Emine Gizem Kabayuka</u> , Nilgün Özçakar	
14:00 - 14:10	Couvade Sendromu:Aile Hekimliği Asistanları Farkında mı? <u>Elif Can Halıcı</u> , Sevgi Özcan	
14:10 - 14:20	Erişkinlerde Mevsimsel İnfluenza Aşısı Yaptırma Durumu ve Etkileyen Faktörler <u>Ayşe Aydemir</u> , Azer Ay, Tolga Günvar	
8.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Erol Aktunç
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Fatih Özcan
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Utku Eser
13:00 - 13:10	İzmir İlindeki Aile Hekimlerinin Alerjik Hastalıkları Tanıma ve Yönetmedeki Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi <u>Merve Uygunsoy</u> , Vildan Mevsim	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

AileHekimligiAkademisi

13:10 - 13:20	D Vitamini Düzeyi ile Probiyotik İçeren Gıdalarla Beslenme Arasındaki İlişki <u>Zeynep Ayaz</u> , <u>Çiğdem Apaydın Kaya</u>	
13:20 - 13:30	Koroner Anjiyografi Yapılan Bireylerde Anksiyete ve Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi <u>Sena Bozkurt</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, İbrahim Ufuk Taşdemir	
13:30 - 13:40	0-24 Ay Arası Bebeği Olan Annelerde Anne Sütünü Arttırmaya Yönelik Galaktagog Kullanımı <u>Atike Açalıya Tatar</u> , Mehtap Kartal, Hasan Faruk Demirörs	
13:40 - 13:50	Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Çocuğun Aileye Etki Düzeyi <u>Sedef Elvan Taşkın</u> , Sevgi Özcan	
13:50 - 14:00	Kız Çocuklarında Ortalama Menarş Yaşının ve Menarş Yaşını Etkileyen Faktörlerin Saptanması <u>Seda Bozbıyık</u> , Mehtap Kartal	
14:00 - 14:10	Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Ebeveynlerin Aşılarda İlgili Bilgi Düzeyleri ve Düşünceleri <u>Özge Özokçu Gürel</u> , Elifnur Ertaş, Nilgün Özçakar	
9.Grup	Oturum Başkanı	Doç.Dr. Hülya Akan
	Bilimsel Sekreter	Yrd.Doç.Dr. Pınar Döner Güner
	Sunum Değerlendirme	Yrd.Doç.Dr. Yasemin Korkut
13:00 - 13:10	Çukurova Üniversitesi Çalışanlarında Obezite Prevalansı ve İlişkili Yaşam Alışkanlıkları <u>Nimet Gök</u> , Hatice Kurdak	
13:10 - 13:20	Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 18 Yaş Üstü Bireylerde Obezite ile Yapay Tatlandırıcı İlişkisinin İncelenmesi <u>Hasan Faruk Demirörs</u> , Atike Açalıya Tatar, Vildan Mevsim	
13:20 - 13:30	Aile Hekimliği Birimlerine Başvuran Obez Kişilerde Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi ve Kilonun Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi <u>Hatice Velipaşaoğlu</u> , Hüseyin Aksoy, Kenan Topal	
13:30 - 13:40	Okul Öncesi Çocuklarda ve Ebeveynlerinde Teknolojik Cihaz Kullanımı <u>Ömer Kerim Topakkaya</u> , Erhan Yengil	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

14:30 - 15:30	Bir Fikrim Var Oturumu	
	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Selçuk Mıstık Prof.Dr. Nurver Tufaner Sipahioğlu
	Bilimsel Sekreter	Doç.Dr. Süheyl Asma
14:30 - 14:45	Ailedeki Yeme ve Aktivite Alışkanlıkları Ölçeğinin Türkçe Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması <u>Gizem Aslan</u> , Hatice Kurdak, İlker Ünal	
14:45 - 15:00	Diyarbakır'ın Lice İlçesinde 10-18 Yaş Grubu Ortaokul ve Lise Öğrencilerinde Esrar Kullanım Sıklığının Araştırılması <u>Özgür Erdem</u> , İzzettin Toktaş, Ahmet Yosunkaya	
15:00 - 15:15	Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi İdari Bölüm, Ameliyathane ve Yoğun Bakım Çalışanlarının D Vitamini Eksikliği Prevalansı ve İlgili Faktörlerin Belirlenmesi Nazire Öncül Börekçi, <u>Pemra Ünal</u>	
15:15 - 15:30	Palyatif Bakımda Tamamlayıcı Tıp ya da Alternatif Tıp <u>Ülkü Bulut</u> , Özden Gökdemir, Olgu Aygün, Seval Yaprak, Gürcan Balık	
15:45 - 16:00	Palyatif Bakım Ünitesinde Yatan Hasta Yakınlarının Bakım Yükü <u>Yasemin Korkut</u>	
16:00 - 16:30	Ara	
16:30 - 17:30	Sözlü Bildiri Oturumu	
	Oturum Başkanları	Prof.Dr. Pemra Ünal
	Bilimsel Sekreter	Doç.Dr. Kürşad Özşahin
16:30 - 16:50	Büyük Maden Kazası Sonrası İşçilerde Uzun Dönemde Posttravmatik Stres Bozukluğu Vildan Mevsim, <u>Makbule Neslişah Tan</u> , İsmail Topal, Çiğdem Alkan	
16:50 - 17:10	Evden Okula Yürüyerek Gidip Gelen Ortaokul Çocuklarında Obezite Sıklığının Araştırılması <u>Ahmet Yosunkaya</u> , Özgür Erdem, İzzettin Toktaş, Nurettin Erdem	
17:10 - 17:30	Üniversite Öğrencilerinde Kişisel ve Ailesel İşlevselliğin Depresyon-Anksiyete Riskine Etkisi <u>Selin Kızılgök</u> , Nafiz Bozdemir	
17:30 - 18:00	Kapanış Oturumu	

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

SÖZLÜ BİLDİRİLER

(Bildiriler Sunum Sırasına Göre Dizilmiştir.)

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Boğaz Ağrısında Mıstık Skoru ve Modifiye Centor Skoru'nun Kullanımının Değerlendirilmesi

Hümeyra ASLANER¹, Selçuk MISTIK¹, Hüseyin KILIÇ²

¹ Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Giriş

Birinci basamakta boğaz ağrısı en sık görülen hasta şikayetlerinden biridir. Streptokoksik farenjitini öngörmek için Modifiye Centor ve viral ajanlara tanı koymak için Mıstık skoru geliştirilmiştir. Çalışmanın amacı skorlamaların kullanımı artırılarak hastalara yapılacak test sayısını azaltmak ve antibiyotiklerin uygun reçetelenmesi açısından öngörü oluşturmaktadır.

Yöntem

Çalışmaya Aile Sağlığı Merkezlerine boğaz ağrısı şikayeti ile başvuran 3-80 yaş arasındaki 100 hasta dahil edilecektir. Hastaların fizik muayeneleri yapıp Mıstık Skoru ve Modifiye Centor Skorları tespit edilecektir. Hastaların boğaz kültürü alınacak ve hızlı test analizi yapılacaktır. Hastalara verilen tedavi kaydedilecektir. Hastaların değerlendirilmesinde Mıstık Skoru, Modifiye Centor Skoru, hızlı test ve boğaz kültürü sonucunun nasıl etki ettiği hakkında çalışma bitiminde doktorlara anket uygulanacaktır.

Bulgular

Klinik skorlamaların kullanımı ile skorlamaların mikrobiyolojik testlerin sonucunun uyumlu çıkması halinde ve hekim değerlendirme kısmında tanı koymada artış olması, antibiyoterapi reçete etmekte azalmaya gidilmesi halinde başarılı olarak değerlendirilecektir.

Sonuç

Günlük aile hekimliği pratiğinde çok sık görülen boğaz ağrısında önerilebilecek klinik skorlama yöntemi tespit edilebilecektir.

Tartışma Soruları

Aile Hekimliği pratiğinde tonsillit gibi klinik durumlar için hangi yöntem ve tedaviler önerilebilir? Hangi klinik skorlama kullanılmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Şeker Hastalığımı Sen Takip Ettin-İlaç Raporumu Kim Yazacak?

Özden Gökdemir¹, Ülkü Bulut², Seval Yaprak¹, Olgu Aygün¹, Yunus Emre Okudan¹, Nilgün Özçakar³

¹ Sağlık Bakanlığı

² Aksaray Üniversitesi

³ Dokuz Eylül Üniversitesi

Giriş

Diyabet yaşadığımız yüzyılın en önemli sağlık sorunlarından biri olup tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de her geçen gün daha fazla kişiyi etkilemeye devam etmektedir. Kronik bir hastalık olduğundan diyabet hastaları yaşamları boyunca tedavi, bakım ve eğitim desteğine gereksinim duymaktadırlar. Sunulan sağlık hizmetleri açısından diyabetle mücadelede tüm basamaklardaki hizmetler çok önemli olmakla birlikte özellikle birinci basamak sağlık hizmetleri bu anlamda büyük değer taşımaktadır. Diyabeti olan milyonlarca hasta göz önünde bulundurulduğunda bu bireyleri izleyecek diyabet klinikleri kurmak mümkün görünmemektedir. Komplikasyonları çok acil olmayan, ikinci üçüncü basamakta bakım gerektirmeyen pek çok diyabetlinin mutlaka aile hekimlerince tedavi edilmesi ve izlenmesi öne çıkmaktadır. Ülkemizde Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde yapılan düzenlemelerle birinci basamak sağlık hizmetleri ağırlıklı olarak Aile Hekimliği ile yürütülmektedir. Bu noktada verilen sağlık hizmetlerinde yeterli eğitimi tamamlamış gerek hastanelerde gerekse Aile Sağlığı Merkezlerinde görevli Aile Hekimliği uzmanlarının diyabet yönetiminde şeker ölçüm cihazı ve insülin tedavisinin raporlanması yanında hastaların takibinde ilaçlarını raporlayamaması gibi sorunlar oluşabilmektedir. Hekimlerin bu hastaları tedavi ve takip etmede ilgi ve motivasyonlarını sağlayacak olan bu bağlamdaki özgürlükleridir. Eğer bu sağlanamazsa hastaların yeterince ilgi veya motivasyonla tedavi edilmesi ve komplikasyonlar açısından uygun şekilde takibi mümkün olmayacaktır. Bu araştırma ile hekimler tarafından yaşanan sorunların belirlenip çözüm önerileri sunulabilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Bu durumun tanımlanabilmesi için niteliksel bir araştırma planlanmıştır. Farklı basamaklarda çalışan aile hekimleriyle birebir derinlemesine görüşmeler yapılacak, veriler niteliksel araştırma yöntemine uygun analiz edilecektir.

Tartışma Soruları

1. Niteliksel araştırmaya alınacak hekimler nasıl belirlenmelidir?
2. Hekimlerle yapılacak birebir görüşme soruları neleri içermelidir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Sağlığı Merkezine Basvuran Menopozal Dönemdeki Kadınlarda Uyku Bozukluğu Ve İlişkili Faktörler

Nuran Şahin, Cahit Özer, Fatma Nur Gülaçtı

Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD

Giriş

Menopoz kadın hayatında fiziksel değişimler kadar, psikolojik ve sosyal değişimlerin de yaşandığı ve bazı sağlık sorunlarının ortaya çıktığı yaşam evrelerinden en uzun olanıdır. Menopoz semptomları overlerin giderek işlevini yitirmesi sonucunda ortaya çıkan değişik derecelerde somatik ve psikolojik değişikliklere bağlı gelişir. Menopoz semptomları arasında en sık rastlanan ve rahatsız eden semptomlardan ikisi vazomotor değişiklikler ve uykusuzluk yorgunluktur. Uyku güçlüğü menopozal dönemdeki kadınlarda sıcak basması ve gece terlemesiyle ilişkili olduğu için sıcak basmasını etkileyen faktörler aynı zamanda uykusuzluğu da etkileyen faktörler arasındadır. Bu risk faktörleri; perimenopozal ve postmenopozal dönemde olmak, cerrahi menopoz, sigara içmek, alkol kullanmak, beden kitle indeksinin yüksek olması, daha az fiziksel aktivite yapmak, depresyon, stres, alınan kafein miktarı ve zamanı, kronik hastalığın varlığı, kullanılan ilaçlar, yaşam biçimi, sevdiği kişilerin kaybı gibi faktörlerdir.

Yöntem

Kesitsel tipte yapılan bu çalışmamız şubat 2018–haziran 2018 tarihleri arasında yapılacaktır. Aktif bir hastalığı olan okuma yazma bilmeyen hastalar alınmayacaktır. 50-79 yaş arası potmenopozal kadınlar çalışmaya alınacaktır. Çalışmamız halk sağlığının onay verdiği serinyol, Anayazı ve Karaali ASM yapılacaktır. Veriler, kendiliğinden rapor edilen iki anket Menopoz Derecelendirme Ölçeği (MRS), uyku hijeni ile ilgili sorular Ve Kadın Sağlığı İnisyatifi Uykusuzluk Ölçeği değerlendirilmesi ile elde edilecektir.

Bulgular ve Sonuç

Çalışmamız hala devam etmektedir.

Tartışma soruları

1. Kullandığım ölçekler dışında başka ölçek kullanmalıyım?
2. Yaş aralığı olarak daha erken dönemi de almalı mıyım?
3. Psikiyatrik rahatsızlığı olanları dışlamalı mıyım?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Sigara Bırakmada Aile ve Sosyal Desteğin Uzun Vadede Etkisi

Bektaş Murat YALÇIN¹, Çiğdem AKYÜZ², Mustafa ÜNAL¹

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Sağlık Bakanlığı

Giriş

Bu araştırmada uzun dönemde sigara bırakma üzerine aile ve sosyal çevreden alınan desteğin etkisinin araştırılması hedeflenmiştir.

Yöntem

Bu çalışma ocak 2012-ocak 2013 tarihleri arasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Sigara Bıraktırma polikliniğine başvuran 504 kişinin dosyaları taranarak kişilerin sosyodemografik verileri, sigara kullanma özellikleri, Fagerstrom Nikotin Bağımlılık Testi (FNBT) skoru, aldıkları tedavi yöntemleri not edilmiştir. Yaklaşık üç yıl sonra bu hastalar telefonla aranarak beş dakikalık yapılandırılmış bir görüşme gerçekleştirilmiş sigarayı bırakma oranları araştırılmıştır. Bu kişilere ayrıca sigara bırakma aşamasında, sigarayı bırakırken, sigarasız dönemin sürdürülmesinde aile ve sosyal çevrenin etkili olup olmadığı beşli bir Likert Skala ile sorulmuştur.

Bulgular

Çalışmaya dahil olan vakaların 311'i (% 61,7) erkek, 193'ü (%38,3) kadındı. Grubun ortalama FNBT skoru $5,8 \pm 2,4$ iken paket/yıl değeri $24,1 \pm 18,7$ idi. İlaç (Vareniklin veya Bupropion) tedavisi başlanan 204 vakanın 54'ü (%25,8), NRT başlanan 125 vakanın 34'ü (%27,4) üç yıldır hala sigara içmiyordu. Sigarayı bırakan erkek vakalarda sigara bırakma kararını alırken, sigarayı bırakma aşamasında ve sigara bırakma kararının sürdürülmesi aşamasında aileden alınan destek puanları açısından anlamlı fark saptanmazken arkadaşlarından aldıkları destek puanları açısından anlamlı fark vardı. Kadınlarda ise sadece sigara bırakma kararını verme aşamasında sigarayı bırakanlarla, sigarayı bırakıp yeniden başlayanlar ve sigarayı hiç bırakmayanlar arasında arkadaşlarından aldıkları destek puanları açısından anlamlı fark saptanmıştır.

İkili Mantıksal Regresyon Modeline göre sigara bırakma üzerinde toplam sosyal ve ailesel destek puanı, FNBT skoru ve toplam tedavi süresi, bağımsız etkili faktördür.

Sonuç

Sigara bırakma kararı alma, bırakma esnasında ve bırakma sonrasında aile ve sosyal destek her iki cinsiyet için önemli bir faktördür ve bu konuda detaylı araştırmalara ihtiyaç vardır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Manisa'da Kırsal Kesimdeki Bir Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 25 Yaş Ve Üzeri Kişilerin Fiziksel Aktivite Düzeyinin Saptanması Ve Bunu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Veli İşin, Fatih Özcan

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Fiziksel aktivite yetersizliği günümüzde erişkin ve yaşlı popülasyonda yaygın olarak görülmektedir. Benzer durumun kırsal bölgede yaşayan bireylerde ne düzeyde olduğunu araştırmak önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmamız kesitsel tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Çalışmamız, Ağustos 2017- Ocak 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup Manisa ili Şehzadeler ilçesi Sancaklıbozköy Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran 25 yaş ve üzeri 250 birey üzerinde yürütülmüştür. Araştırma grubunun fiziksel aktivite düzeyini saptamak için "Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (UFAA) kısa formu" kullanılmıştır. Bireylerin sosyoekonomik durumları, günlük aktiviteleri ile fiziksel aktivite yapmama sebepleri literatürden derlenerek hazırlanan anket ile belirlenmiştir.

Bulgular

Çalışmaya katılanların %54,1'i kadın %45,9'u erkek olup yaş ortalamaları $52,86 \pm 14,51$ yıldır. Katılımcıların %47,2'sinin inaktif (hareketsiz), %36,4'ünün düşük düzeyde aktif, %16,4'ünün aktif oldukları saptanmıştır. Çalışmamızda obezite oranı kadınlarda %54,3, erkeklerde %30,9 toplamda %44 olarak bulunmuştur.

Araştırmamızda erkekler kadınlardan, gençler yaşlılardan, kronik hastalığı olmayanlar olanlardan, sigara içenler içmeyenlerden anlamlı olarak daha aktif bulunmuştur ($p < 0,05$). Bireylerin eğitim düzeyi arttıkça fiziksel aktivite düzeyinin anlamlı olarak arttığı görülmüştür ($p < 0,05$).

Medeni durum, gelir düzeyi, yaşam ortamı, vücut kitle indeksi, alkol kullanma, uyku süresi, tv izleme süresi, cep telefonu kullanma, internet ve sosyal medya kullanma ile fiziksel aktivite düzeyi arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç

Araştırmamızda kırsal kesimde yaşayan bireylerin fiziksel aktivite düzeyinin kentsel bölgelerde yaşayanlardan pek de farklı olmadığı, kentlerde yaşayan insanların çoğunda görülen hareket azlığının kırsal alanda da geçerli olduğu saptanmıştır. Çalışmada kimi bireylerin yeterli zamanı olmayışı ve egzersiz koşullarının kısıtlı olması, kimi bireylerin de sağlık problemleri nedeniyle fiziksel aktiviteden uzak kaldıkları görülmüştür. Bu önemli sorunun çözümlenebilmesi için "**kişiyeye özel egzersiz programı**" oluşturulması ve bunun takip edilmesi gerekmektedir. Bunun yapılabilmesi için bu alanda yüksek öğrenim görmüş spor eğitmenlerinin sağlık hizmetlerinde istihdam edilmesi doğru bir adım olacaktır. Böylece, sadece aile hekimlerinin sevk ettiği bireylere "**egzersiz danışmanlığı**" yapacak ve gerektiğinde bu konudaki grup eğitimlerini yürütecek spor öğretmenlerinin toplum sağlığı merkezlerinde görevlendirilmesinin, bu sorunun ülke çapında çözümlenmesinde önemli katkısı olacağına inanmaktayız.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Gebelikte Karbonhidrat İntoleransı Ve Diyabetin Taramasında Kullanılan Yöntemlerinin Karşılaştırmalı Araştırılması

Ediz Yıldırım

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Prevalansı ülkemizde net olarak tanımlanamayan ancak günlük obstetri pratiğimizde önemli oranlarda görülen gestasyonel diyabet (GDM) açısından bakıldığında; gebe takibinde diyabetten arınmak, fetal-maternal komplikasyonları önlemek önemlidir. GDM ortaya çıkışıyla ilişkili bazı klinik ve laboratuvar parametreler arasındaki ilişkiyi araştırmak, bilinen tarama yöntemlerini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı bir çalışma planlandı.

Yöntem

İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi 1. Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine başvuran ve dahil edilme kriterlerine göre seçilen gebelere tanımlayıcı bir çalışma yapıldı. Laboratuvar testleri normal aralıkta olup kronik hastalıkları olmayan tekil gebeliği olan kadınlar (n=50) çalışma kapsamına alındı. Gebelik öncesi vücut kitle indeksi (VKİ) hesaplandı; 24. gebelik haftasında ise VKİ hesaplandı, açlık plazma glikozu, hemogloblin A1c (HbA1c) düzeyi (sırasıyla iki kesme noktasına göre % 6 ve % 7), idrarda glikoz değeri ölçüldü. 50 gram glikoz ile tarama testi ve tarama testi pozitif olanlara 100 gram glikoz ile tanı testi uygulandı. Çapraz tablolarla karşılaştırıldığında değişkenler arasında niceliksel çözümleme yapıldı ve Ki-kare ve Fisher'in Exact testi ile anlamlılık belirlendi.

Bulgular

Çalışmamızda GDM tanısı alanlar % 6 oranındaydı. Gebeliğin 24. haftasındaki VKİ değerleri ile olguların yaş grupları karşılaştırıldığında; gebelik yaşının ilerlemesiyle izlediğimiz popülasyondaki kadınların gebelikte daha fazla kilo almaya eğilimli olduğu saptandı (p=0,012). HbA1c değeri normalin üst sınırı % 7 olarak kabul edildiğinde anlamlı fark saptanmazken, % 6 değeri kabul edildiğinde, GDM tanısı alanların %33,3'ünde HbA1c < %6 iken, %66,6'sında HbA1c ≥ %6 idi (Ki-kare p=0,007, Fisher tam olasılık testi p=0,045). Gebelik öncesi ve gebeliğin 24. Haftasında saptanan VKİ değeri, idrarda glikoz, açlık plazma glikoz değeri ile GDM tanısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı.

Sonuç

HbA1c % 7'lik kesme noktasının aksine, retinopati gibi diyabet komplikasyonlarının daha kolay saptanmasını sağladığı kanıtlanan % 6'lık kesme noktasının GDM için tanısız bir yöntem olarak istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı.

Tartışma Soruları

1. GDM'nin ortaya çıkışı ile ilişkili olduğu düşünülen başka klinik ve laboratuvar parametreler var mıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Birimlerinde Kayıtlı Bulunan 65 Yaş Üstü Hastalarda Malnütrisyon, Depresyon ve Demans'ın Tespiti ve Etkili Olan Faktörlerin Araştırılması

Kenan Topal, Hüseyin Aksoy

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Aile Sağlığı Birimlerinde ayaktan takibi yapılan yaşlı bireyler, gençler için geçerli tıbbi değerlendirmeden daha farklı bir bakış açısını ve özgün bir yaklaşımı gerektirir. Malnütrisyon, depresyon ve demans yaşlıların fonksiyonelliklerini ve kaliteli yaşamalarını olumsuz yönde etkileyebilen önemli faktörlerdir. Bu araştırmanın amacı Aile hekimliği birimlerinde kayıtlı bulunan 65 yaş üstü hastalarda malnütrisyon, depresyon ve demans'ın saptanması ve etkili olan faktörlerin araştırılmasıdır.

Yöntem

Tanımlayıcı kesitsel tipte düzenlenen bu araştırmaya Adana ilinde bulunan 15 Aile hekimliği biriminde kayıtlı bulunan 65 yaş üstü yaşlılar dahil edilmiştir. Hastaların sosyodemografik verileri, kan basıncı değerleri ve antropometrik ölçümleri kaydedilmiş sonra Mini Nutrisyonel Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu, Geriatrik Depresyon Ölçeği Kısa formu ve Mini Mental Test uygulanmıştır.

Bulgular

Bu kesitsel çalışma Adana şehir merkezinde ve ilçelerinde bulunan 15 adet Aile Hekimliği biriminde yürütüldü. Çalışmaya dahil olan 65 yaş üstündeki 801 yaşlı bireyin yaş ortalaması 71.8 ± 5.6 yıl idi, 421'i erkekti, 566'sı evli ve eşleriyle yaşıyordu, 681'i eşi ve çocuklarıyla yaşıyordu ve 205 kişi son bir yılda bir ya da daha fazla düşmüştü. MNA'ya göre 180 kişide malnütrisyon ya da malnütrisyon riski, GDÖ'ye göre 68 kişide orta ya da şiddetli düzeyde depresyon ve MMT'ye göre 47 kişide ciddi düzeyde demans saptanmıştır. MNA ölçek puanı evli olanlarda 12.7 ± 1.6 , eşi olmayanlarda 12.3 ± 1.8 ($t=3.402$, $p=0.001$), GDÖ puanı evlilerde 3.1 ± 2.7 , eşi olmayanlarda 4.3 ± 3.2 ($t=5.418$, $p=0.000$) ve MMT puanı evlilerde 25.2 ± 3.9 , eşi olmayanlarda 24.1 ± 4.3 olarak bulunmuştur ($t=3.369$, $p=0.001$); her üç ölçek için de gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir puan farkı olduğu görülmüştür. Son bir yılda düşme yaşama durumuna göre MNA ve MMT puanı anlamlı olarak düşük bulunurken (sırasıyla $\rho = -0.203$, $p=0.000$ ve $\rho = -0.125$, $p=0.000$) GDÖ puanı anlamlı olarak yüksek bulundu ($\rho=0.214$, $p=0.000$).

Sonuç

Bu araştırmayla birinci basamakta takip edilen yaşlı hastalarda malnütrisyon, depresyon ve demans görülme oranlarının yalnız yaşayan yaşlılarda ve son bir yılda daha sık düşme yaşayanlarda anlamlı olarak daha yüksek olduğu görüldü.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Menopoz ile Vücut Kompozisyonu İlişkisinin Obez Hastalarda Araştırılması

Didem Kafadar, Serap Bilgiç Dalkıran

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul

Giriş

Postmenopozal dönemde vücut kompozisyonu metabolik ve hormonal değişiklikler sonucu farklılaşmaktadır. Kas kaybı ve kemik kaybının artışı hem postmenopozal döneme özgü olarak hem de nutrisyonel durum ve sedanter yaşama bağlı olarak izlenebilmektedir. Bu durum, özellikle postmenopozal kadınlarda düşme ve fraktür riskinin artışı ile ilişkili bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı postmenopozal kadınlarda vücut kitle indeksi(VKİ) ve vücut kompozisyonu ilişkisinin araştırılmasıdır.

Yöntem

Obezite polikliniğine başvuran 91 menopoz öncesi ve 64 menopoz sonrası dönemde olan 155 kadın hastanın, en az 8 saatlik açlık sonrası sabah alınan kandaki laboratuvar değerleri, bioimpedans cihazı ile elde edilen vücut kompozisyonu ile egzersiz ve diyetle ilgili verileri retrospektif olarak incelendi. Presarkopeniye işaret eden yağ dışı kitle indeksi hesaplandı (FFMI). Çalışmada istatistiksel analizler yapılmış ve sonuçlar anlamlılık $p<0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan postmenopozal hastalar ($54,28\pm7,44$) ile menopoz öncesi hastaların ($41,8\pm5,59$) yaş ortalamaları farklıydı ($p=0.0001$). Grupların VKİ, yağ ağırlığı ve haftalık egzersiz süreleri arasında fark yoktu (sırasıyla $p=0.619$, $p=0,314$ ve $p=0.492$). Gruplar arasında protein içeren gıdaların haftalık tüketim sıklığı açısından da fark yoktu. Postmenopozal dönemdeki hastaların kas ağırlığı ve kemik ağırlığı, menopoz öncesi hastalardan anlamlı olarak düşük bulundu. Her iki grupta da VKİ; yağ ağırlığı, kas ağırlığı ve kemik ağırlığı ile korele bulunurken, gövde yağı ile korelasyon sadece postmenopozal dönemdeki hastalarda bulundu ($p=0.0001$). FFMI tüm hastalarda sınır değerini üstünde bulundu ancak menopoz öncesi grupta postmenopozal gruba kıyasla daha yüksek bulundu.

Sonuç

Çalışmamızda postmenopozal dönemdeki hastalarda kas kitlesi beklendiği gibi menopoz öncesi hastalardan düşük bulunsa da FFMI normal bulundu, presarkopeni düşünülmedi. Literatürde obezitenin kas ve kemik kaybı açısından koruyucu olabileceği bildirilmiştir. Çalışmalarda; kemik, kas ve yağ hücrelerinin arasında çeşitli kompleks hücresel yolların olduğu ve adipokinlerin, sitokinlerin ve myokinlerin de rolünün bulunduğu henüz net olarak açıklanamamış mekanizmalardan bahsedilmiştir. Postmenopozal obez hastalarda gövde yağının artışı android tip yağlanmayı ve kardiyovasküler risk artışı göstermekte ve aile hekimliğinin kapsamlı yaklaşımını gerektirmektedir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Türkiye'de Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitiminde Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinin Yeri

Hasan Hüseyin Şahin, Pemra Cöbek Ünalın, Saliha Serap Çifçili

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç:

Birinci basamak ve toplum yönelimli klinik bir uzmanlık dalı olan Aile Hekimliği eğitimi sürecinde yeterliliklerin sahada kazanılması gerçekçidir. Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinin (E-ASM) kurulması bunu sağlamak için atılmış bir adımdır. Bu çalışma ile bugüne kadar kurulmuş olan E-ASM'lerle ilgili asistan, uzman ve eğitimcilerin beklenti, düşünce, deneyim ve önerilerinin ortaya çıkarılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Çalışmamız karma metodlu bir çalışmadır. Çalışmamızda örneklem alınmayıp, tüm evrene ulaşılmıştır ve Türkiye'de E-ASM'leri bulunan 9 kurumda gerçekleştirilmiştir. Kantitatif bölümde 50 sorudan oluşan soru formu hazırlanarak E-ASM'de en az 3 ay görev yapmış asistan hekimlere uygulanmıştır. Araştırmamızın kalitatif kısmı ise E-ASM'lerde en az 3 ay görev yapmış 16 eğitici ile 30 dakikalık derinlemesine görüşmelerle ses kaydı alınarak gerçekleştirilmiş, transkriptleri çıkartılarak kodlar belirlenmiş ve sonrasında tema analizi ile sonuçlandırılmıştır. Analizler yapılarak $p < 0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular

Çalışmamızda yanıt oranı %89 olarak görülmüştür. Katılımcıların %88,8'i E-ASM'de çalışmış olmaktan memnunken; %96,2'si E-ASM'lerin saha eğitimi için önemli olduğuna katıldıklarını belirttiler. Nüfusun 2000 ve üzeri birimlerde çalışan hekimlerin puan ortalamaları anlamlı bir şekilde nüfusu az olan birimlere göre daha fazladır (sırasıyla $p < 0,01$; $p = 0,01$). E-ASM'lerin daha etkili olabilmesi için öneriler sorusuna verilen yanıtlar; yönetmelik ve görev tanımı, eğitici ve eğitim ile ilgili öneriler, donanım ve personel durumu ile ilgili öneriler ve işleyiş ile ilgili öneriler adlı tema başlıklarında toplanmıştır. Eğitimciler ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen kodlar E-ASM'lerin uzmanlık eğitiminde önemi, alan ve alan dışı eğitim, E-ASM'lerin kuruluşu ve işleyişi sırasında yaşananlar, süreçte eğitimcilerin duyguları ve Aile Hekimliği disiplini başlıklı temalarda toplanmıştır.

Tartışma ve Sonuç

E-ASM'ler daha yolun başındadır ve geliştirilmeye ihtiyacı vardır. Birinci basamakta nitelikli ve yetkin hekimlerin yetişebilmesi için alt yapısı eğitim odaklı kurgulanan, yönetsel olarak eğitim kurumuna bağlı, donanımlı, personel açısından desteklenen, eğitimcinin rol model uygulama yapabilmesine olanak tanıyan, hasta sayısından çok, eğitim çıktıları ön plana çıkan güncel bir E-ASM yapılanması gereklidir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Birinci Basamakta Sağlık Hizmeti Alan Hastaların Ortak Karar Verme Sürecindeki Beklentilerine İlişkin Bir Ölçüm Aracı Geliştirilmesi

Genco Görgü, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi

Giriş

Ortak karar verme, hastaya mevcut seçeneklerin sunulması, bu seçenekler hakkında detaylı bilginin verilmesi ve karar verme sürecine hastanın aktif katılımını kapsayan bir klinik yaklaşımdır. Kanıta dayalı klinik yöntemin tesis edilmesinin yanı sıra; etik, medikolegal ve mali açıdan da etkindir.

Aile hekimliği çekirdek yeterliliklerinden hasta merkezli bakımın bir bileşeni olarak da tanımlanan ortak karar vermenin, birinci basamak klinik ortamına entegre edilmesinin olumlu çıktılar doğuracağı düşünülmektedir.

Literatüre bakıldığında ise, 1980'li yıllardan itibaren tartışılan ve benimsenen ortak karar verme sürecinin, birinci basamakta gerçekleşen hasta görüşmelerinde oldukça düşük bir oranda uygulandığı görülmüştür. Bu tablonun ortaya çıkmasında zaman sıkıntısı, bilgi ve motivasyon eksikliği gibi hekime ilişkin faktörlerin yanı sıra, özgüven eksikliği, kaygı ve kültürel bariyerler gibi hastaya dair faktörlerin de rol oynadığı bildirilmektedir. Kültürel çerçevenin önemi ortak karar vermeyi yaygınlaştırmak adına yerel bilginin değerini de ortaya koyar. Bu bağlamda ortak karar verme sürecinde hasta perspektifinin önemi ortaya çıkıyor olsa da; ulusal ve evrensel literatürde, hastaların hekimleriyle ortak karar vermeye ilişkin tutumlarını değerlendiren çalışmalar oldukça sınırlı sayıdadır

Bu araştırma, birinci basamak ortamındaki hastaların ortak karar verme süreci hakkındaki düşünce ve deneyimlerini veri olarak derleyip; literatüre ortak karar vermeye ilişkin hasta tutumunu değerlendiren bir ölçüm aracını kazandırmayı hedeflemektedir.

Yöntem

Araştırmanın ilk aşamasında belirlenen 3 Eğitim Aile Sağlığı Merkezi'ndeki 6 Aile Hekimliği Birimi'nden hizmet alan 30 hasta maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile seçilmiş ve 6-10 kişilik gruplar halinde odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. 3 hastadan ise derinlemesine görüşme tekniği ile veri toplanmıştır. Ölçüm aracı maddeleri oluşturulduktan sonra geçerlik güvenilirlik çalışması için ölçüm aracı, belirlenen 6 Aile Sağlığı Merkezi'nden hizmet alan 200 kişiye uygulanacaktır. Sonuçların analizine göre ölçüm aracı son şeklini alacaktır.

Bulgular

Araştırma devam etmektedir.

Sonuç

Araştırma devam etmektedir.

Tartışma Soruları:

1. Geliştirilecek ölçüm aracına ilişkin önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Preeklampsi Olgularında Bazı Kan Düzeylerinin İncelenmesi

Hilal İkbal Damar, Fatih Özcan, Hüseyin Elbi

Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Giriş

Preeklampsi yüksek maternal morbidite, mortalite ve intrauterin fetal büyüme kısıtlamasına neden olabilen gebeliğe özgü multisistemik bir hastalıktır ve görülme sıklığı %2 ila %8 arasında değişmektedir. Patogenezi tam bilinmemekle birlikte, plasental kaynaklı olduğu gösterilmiştir. Azalmış plasental kan akımı oksidatif stres ve inflamasyona sebep olmakta; sürekli inflamasyon trombosit indekslerinde değişime yol açabilmektedir.

Tam kan sayımı (CBC) ulaşılması kolay ve ucuz bir testtir. Bu testin içerisinde çalışılan beyaz küre sayısı (WBC), nötrofil, lenfosit, platelet sayısı (PLT) ve ortalama platelet hacmi (MPV) değerleri ve bu değerlerin birbirlerine olan oranları inflamatuvar belirteç olarak kullanılmaktadır. Nötrofil lenfosit oranı (NLO) ve platelet lenfosit oranı (PLO) bu belirteçlerin en önemlilerinden bazılarıdır. Bazı araştırmacılar tarafından preeklampsiyi öngörmeye MPV düzeylerindeki artışın, trombosit düzeylerinden azalmadan daha güvenilir olabileceği düşünülmüştür. Hemogram tetkikinden yola çıkılarak; tansiyon arteriyel, proteinüri, fetal iyilik hali açısından yakın izlem gerektiren gebe grubunu saptayarak preeklampsiyi öngörmeye trombosit sayısı, MPV, NLO ve PLO değerlerinin rolünü belirlemek hedeflenmiştir.

Yöntem

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Servisi (KHD)'nde Ocak 2012- Ekim 2017 tarihleri arasında doğum yapan 110 sağlıklı (kontrol), 55 preeklampsili gebenin hastane yatış dosyaları incelenecektir. Preeklampsili gebelerin; tanı aldığı tarih ile bu tarihten 2-6 hafta önceki hemogram değerleri, sağlıklı gebelerin ise doğumdan hemen önceki ve bu tarihten 2-6 hafta önceki hemogram değerleri retrospektif olarak elde edilecektir. Hem kontrol grubu ile preeklampsi grubu arasında; hem de preeklampsi grubundaki iki hemogram arasında MPV, trombosit sayısı, NLR, PLR değerleri karşılaştırılacak, anlamlı farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Dosyalarında eksik bilgi bulunmayan, kronik hipertansiyon, diabetes mellitus, trombofili, bağ dokusu hastalığı, kronik böbrek hastalığı, konjenital fetal anomalili gebeliği olmayan tekil gebeler çalışmaya dâhil edilecektir. Kayıtlı verilerin kullanılabilmesi için KHD Anabilim Dalı'ndan ve hastane yönetiminden izin alınmıştır.

Bulgular

Araştırmamız veri toplama aşamasındadır.

Tartışma

1. Araştırma sonucu elde edilecek verilerin, birinci basamakta hipertansiyon ve erken doğum için riskli gebelikleri öngörmeye kullanılabilir olacağını düşünmekteyiz.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

YFAS 2.0 Çocuk Versiyonu Türkçe Geçerlilik Güvenirlilik Çalışması

Esra Yılmaz, Saliha Serap Çifçili

Marmar

a Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi

Giriş

Obezite, çocuk ve adölesanların %25-30unu etkileyen önemli bir beslenme problemidir. Özellikle gelişmiş ülkelerde daha fazla olmak kaydıyla çocukluk çağı obezitesi tüm dünyada artan bir prevalansa sahiptir[1].Tüm obezlerin yaklaşık % 10'unda yeme bozukluğu saptanmıştır[4]. Ebeveynlerin bu konuda bilinçlendirilmesi birinci basamakta koruyucu hekimlik açısından önem arz etmektedir.“Yeme bağımlılığı” tanımı; bazı gıdaların (örn. Yüksek derecede işlenmiş, yüksek kalorili gıdalar) bağımlılık potansiyeline sahip olabileceği, bazı kişilerde bağımlılık yapıcı bir yanıtı tetikleyebileceğini ortaya koymaktadır [9] ve bazı aşırı yeme şekillerinin bağımlı bir davranış gösterebileceği fikrini ifade eder. Ülkemizde yeme bağımlılığı ile ilgili sınırlı sayıda çalışma vardır. YFAS erişkin formunun Türkçe geçerlilik güvenirlilik çalışması; Bayraktar ve arkadaşları tarafından yapılmıştır ancak YFAS 2.0 in çocuklardaki Türkçe geçerlilik güvenirliliği henüz incelenmemiştir.

Çalışmamızda çocuklarda yeme bağımlılığı ve aşırı yeme bozukluğunu değerlendiren YFAS ölçeğinin Türkçe geçerlilik güvenirliliğini test etmek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın tipi: Metodolojik çalışma

Çalışmanın Yeri: Tuzla Emlak Konut Cemil Meriç İlkokulu ve ortaokulu

Araştırmanın evreni: Çalışmanın evrenini Tuzla Emlak Konut Cemil Meriç İlkokulu (300) ve Ortaokulunda (400) 4.,5.,6.,7. ve 8. sınıfta okuyan (9-14 yaş) öğrenciler oluşturdu.

Araştırmanın örneklem büyüklüğü: Örneklem alınmayacak evrenin tamamına ulaşılabilecektir.

YFAS 2.0 for children; Çocuklarda son 12 ay boyunca atak şeklinde gerçekleşen yemek yeme durumunu dolayısıyla yeme bağımlılığını değerlendirmektedir. Bu ölçekte en üstte belirtilen yiyeceklerle ilgili çocukların düşüncelerini ve son bir yıl içinde yaşadıklarını sorgulayan 35 soru bulunmaktadır ve bu soruların yanıtları “asla”dan her zamana doğru artan sıklığı gösterecek şekilde 5 ayrı şekilde puanlanmaktadır.

“YFAS for children 2.0” İngilizce Okutman Özge Emre tarafından Türkçe’ye çevrilmiştir. Türkçe’ye çevrilen anket ana dili İngilizce olan çevirmenler tarafından tekrar İngilizce’ye çevrilmiştir.Böylece ölçeğin Türkçe formunu oluşturulmuştur.Test tekrar test güvenirliliği için her sınıftan 10’ar kişiye 1 hafta sonra tekrar anket yapılacaktır. İstatistik analizinde ölçeğin iç tutarlılığı, test-tekrar test tutarlılığı ve faktör analizi yapılacaktır.

Bulgular/Sonuç

Araştırma tasarım aşamasındadır.

Tartışma Soruları

1. Tekrar anket yapmak için en uygun zaman? ve kişi sayısı?
2. Pilot çalışma yaparak seçtiğimiz yaş grubu uygun mudur?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Asistanları ve Uzmanlarının Hasta Karar Destekleri Farkındalık ve Bilgi Düzeyleri

Esra Meltem KOÇ

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Giriş

Hasta merkezli yaklaşım modellerinin ilk kez sunulduğu 1980'lerden sonra, hasta ile doktorun ortak karar verdikleri, yani 'karar vermede paylaşım' şeklinde yeni bir alan ortaya atılmıştır. Sağlıkla ilgili kararlara hastaları katmanın, bir başka deyişle hasta ile tıbbi kararı paylaşmanın sağlık sonuçları üzerine belirgin ve sürekli bir farklılık yarattığı bildirilmektedir(1). Artan klinik kanıtlar, hastanın tıbbi karar alma sürecine katılımının sağlık hizmeti sonuçlarını önemli ölçüde geliştirdiğini göstermektedir. Böylece ortak karar verme ve optimal tedavi yöntemini seçerken karar verme sürecini kolaylaştırabilen hasta karar destekleri (PDA) hasta merkezli bakım yaklaşımının merkezi olmuştur(2). Hasta karar desteklerinin tedavi sürecine katkı sağladığı bilinmesine rağmen ülkemizde birinci basamak sağlık hizmetlerinin sunumunda yaygın olarak kullanılmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, aile hekimlerinin hasta karar destekleri ile ilgili farkındalık ve tutumlarının belirlenmesidir.

Yöntem

Kesitsel nitelikteki çalışmada veri toplamak için araştırmacı tarafından tasarlanmış üç bölümden oluşan anket kullanılacaktır: Aile hekimlerinin sosyodemografik bilgileri(1); hasta bilgisi ve karar verme tercihleri(2) ve aile hekimlerinin hasta karar desteği farkındalık ve tutumları(3) Anket katılımcılara web sitesi üzerinden online olarak uygulanacaktır. Araştırma anketine katılması için gönüllülere aile hekimliği asistanları, aile hekimliği uzmanları ve aile hekimliği akademisyenlerinden oluşan yaklaşık 1500 kişinin üye olduğu e-posta grubu (aile@yahoogroups.com) aracılığı ile ulaşılabilecektir. Öncelikle gruba üye olan kişilere çalışma ile ilgili bilgi ve çalışmaya katılmak isteyenler için online anketin yer aldığı linki içeren bir katılım daveti gruptan gelen e-posta yolu ile gönderilecektir ve sonrasında hatırlatma e-postaları iletilecektir. Örnek büyüklüğü daha önceki bir çalışmada %13 olan hasta karar destekleri farkındalık sıklığı kullanılarak %80 güç, % 5 hata payı, ve %5 sapma ile 156 olarak hesaplanmıştır.

Bulgular

Çalışma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Aile hekimliğinin bütüncül yaklaşımı da dikkate alındığında hastanın ortak karar verme sürecinde yer alması günlük klinik pratiğimizin bir parçası olmalıdır.

Tartışma Soruları

1. Veri toplamak için bu konuya özel geliştirilmiş bildiğiniz bir ölçek var mı?
2. Veri toplama yöntemi ile ilgili önerileriniz neler?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

ETANSİYON Akıllı Telefon Uygulamasının Hipertansiyon Kontrolüne Etkisi

Emre Yılmaz, Arzu Uzuner

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Hipertansiyon, prevalansı giderek artan küresel bir sorundur. Ülkemizin de içinde bulunduğu düşük- orta gelirli ülkelerde kontrolsüz hipertansiyon oranı yüksektir. Kontrolsüz hipertansiyon sonucu, mortalite ve morbidite oranları yükselir, sağlıkla ilişkili ekonomik yük artar. Güncel kılavuzlara göre, hipertansiyon yönetiminde ilk adım yaşam tarzı müdahaleleri yapmak ve bu müdahaleleri hastalığın seyri boyunca devam ettirmektir. Teknolojinin gelişmesiyle, sağlık alanında mobil uygulamaların kullanılabilirliği artmıştır. Kanıta dayalı bilgi ve önerilerin sunulduğu, sağlık profesyonelleri tarafından geliştirilecek bir mobil uygulamanın doğru kullanımı, hastaların yaşam biçimlerinin iyileştirilmesine, ilaç uyumlarının artırılmasına ve kan basıncı hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olabilir. Bu araştırmanın amacı, tarafımızca geliştirilen “e-Tansiyon” akıllı telefon uygulamasının, hipertansif hastalarda kan basıncı kontrolünün sağlanmasına yönelik etkinliğini araştırmaktır.

Yöntem

Randomize-kontrollü, deneysel tipte bir klinik araştırma olarak planladığımız araştırmanın örneklem büyüklüğü, Epilfo programı ile hesaplanıp; %95 güven düzeyinde, %90 güçle, müdahale grubunda 58 ve kontrol grubunda 116 katılımcı olacak şekilde, toplamda 174 hasta olarak hesaplanmıştır. İlgili literatür ışığında, katılımcıların %40'ının çalışmaya devam etmeme/ çıkarılma durumu göz önünde bulundurulduğunda, araştırmaya toplamda 240 kişiyle başlanması planlanmıştır.

Araştırma, 6 ayrı Aile Sağlığı Merkezi'nde birer birimde yürütülmekte olup, her merkezden sadece bir birim ve her birimden 40 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. 2 birimdeki hastalar müdahale grubunu, diğer 4 birimdeki hastalar ise kontrol grubunu oluşturmaktadır. Gruplara dahil edilen hastaların birbirinden uygulamada etkilenmemesi için, randomizasyon Aile Sağlığı Birimi düzeyinde yapılmıştır. Araştırmanın evreni, toplamda 6 Aile Hekimi Uzmanının çalıştığı birimlere kayıtlı hipertansif hastalardan oluşmaktadır. Tüm katılımcılar, kılavuzlar ışığında hazırlanan protokole göre 4 ay süre ile izlenecektir. İzlem başlangıcında ve bitişinde olmak üzere tüm katılımcılara, hazırlanan değerlendirme formu ve ölçümler uygulanacaktır. Araştırma süresince müdahale grubunki katılımcılar, kontrol grubundan farklı olarak “e-tansiyon” akıllı telefon uygulamasını kullanacaklardır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmada hedeflenen birincil çıktılar; kan basıncı değerlerinde düşüş ve hedefte kan basıncı kontrolü, ikincil çıktılar ise; hipertansiyon bilgi düzeyi ve ilaç tedavisinde uyumda artış ve kardiyovasküler riskte azalmadır. Araştırma, halen devam etmektedir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Hastalar ile Cinsel İşlevsellik Konuşuluyor mu?

Birinci Basamak Hekimlerinin Cinsel Öykü Alma Konusunda Tutumları ve Etkileyen Faktörler

A. Gürhan Poçan, Aslı Korur, Çiğdem Gereklioğlu, Süheyl Asma, A. Kürşat Özşahin

Başkent Üniversitesi

Giriş

Cinsel sorunların hekim–hasta ilişkisinde ele alınması genellikle zordur. Cinsel sağlık geçmiş yıllarda “üreme sağlığı” olarak algılanmış ve genellikle ebeler tarafından üstlenilmiş kontrasepsiyon ile gebelik takibi konularından ibaret kalmış iken günümüzde de buna ek olarak tarama testleri üzerine odaklanmış bir hal almıştır. Oysa cinsel işlev bozukluklarının %80’e yakınının birinci basamakta çözümlenebilmesi mümkün iken bu alanın ihmal edilmiş olduğu düşünülmektedir.

Birinci basamak hekiminin üreme sağlığının ötesinde cinsel işlev bozuklukları ve cinsel sağlık danışmanlığı verme açısından çok daha etkin ve özel bir konuma sahip olması gereklidir. Hastaların sorunlarını biyopsikososyal yaklaşımla ele alan aile hekimi cinsellik, ve cinsel işlev bozuklukları hakkında bilgi sahibi olmalı, cinsel sorunlara yaklaşımda beceri kazanmalıdır.

Araştırmadaki hedefimiz birinci basamak sağlık hizmetlerinde cinsel işlev bozukluklarına yaklaşımın ne düzeyde olduğunu anlamaya çalışmaktır.

Yöntem

Adana il merkezinde bulunan hekim sayısı Sağlık Müdürlüğünden talep edilecek. Görev yaptıkları ilçelere göre sınıflandırılarak minimum küme örnekleme yöntemi ile örneklem sayısı belirlenecek ve örneklem sayısındaki hata payı %10 alınacaktır.

Sosyodemografik veriler ve mesleki deneyime ilişkin veriler ile araştırmacılar tarafından geliştirilen cinsel öykü alma ve cinsel işlevselliği değerlendirme yönünden hekim tutum, inanış ve davranış biçimlerini değerlendirmeyi hedefleyen soruların bulunduğu anket formu aracılığı ile veri toplanacaktır.

Bulgular

Yapılandırılmış soruların analizi için 5 li Likert ölçeği kullanılacaktır. Anket sorularının değerlendirilmesinde demografik veriler karşılaştırılacak Ki-kare testi kullanılacaktır. Anket sorularının güvenilirliğini test etmek için ise Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı kullanılacaktır.

Sonuç

Bölgemiz aile hekimlerinin cinsel işlev bozukluklarına yaklaşımları ve cinsel öykü alma davranışları hususunda bilgi sahibi olunacak, cinsel sağlığın genel iyilik halinin önemli bir komponenti olduğu noktasında farkındalık tetiklenecektir. Hekimlerin gerek mezuniyet sonrası eğitim gerekse Tıp Fakültesi Eğitim müfredatlarında cinsel öykü alma ve cinsel işlev bozukluklarına yaklaşım konularının yer almasına önderlik edilecektir.

Tartışma Soruları

1. Bilgi düzeyini belirlemeye ilişkin soru yöneltmeli miyiz?
2. Sahadaki hekimlere ulaşmak için seçilecek ideal yöntem ne olmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesinde Çalışan Doktor ve Hemşirelerin Tükenmişlik Düzeyleri

Suat Bıçak, Ayşe Semra Demir Akca

Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Amaç

Tükenmişlik insanlarla yakından ilişkili mesleklerde, örneğin doktor ve hemşirelerde sık görülen bir bozukluktur. Bu çalışmanın amacı Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde çalışan doktor ve hemşireler arasında tükenmişlik sendromunun yaygınlığını saptamak ve tükenmişlik düzeyini etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem

Etik kurul izni alındıktan sonra Maslach Tükenmişlik Ölçeği ve Sosyodemografik verileri içeren anket Ağustos 2017 ile Kasım 2017 tarihleri arasında çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden doktor ve hemşirelere uygulanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonuçlarına göre, öğretim üyesi ,hemşireler ve araştırma görevlileri arasında duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt ölçeklerinde anlamlı fark bulunmuş, bunun yanısıra kadın erkek olarak bakıldığında ise sadece duygusal tükenme alt boyutunda anlamlı farklılaşma saptanıp, diğer iki boyutta anlamlı fark saptanmamıştır.Gruplar medeni duruma göre incelendiğinde ise evli olanlar ile bekar olanlar arasında duygusal tükenme açısından anlamlı fark bulunmazken diğer iki boyutta anlamlı fark bulunmuştur. Demografik özelliklerden olan yaş konusu baz alındığında yine her üç alt boyutta anlamlı fark gözükmemektedir.

Gruplar arasında demografik özelliklerin yanısıra, çalışma koşullarının ve iş ortamındaki sosyal desteğin çalışanların tükenmişliklerine olan etkisi çalışmamızda incelenmiştir. Sözlü sunumda çalışmamız hakkında daha ayrıntılı bilgi verilmeye çalışılacaktır.

Sonuç

Tükenmişlik sendromu uzun yıllardır üzerinde tartışılan ve çalışılan bir konu olsa da, henüz bu sendromu ortadan kaldırmak mümkün gözükmemektedir. Tükenmişlik bireysel ve örgütsel çıktılar bazında düşünüldüğünde pek çok olumsuz sonucu bulunmaktadır. Hem iş yaşamında yer alan bireyin öznel iyi oluşunu hem performansını artırmak işverenlerinde önemli bir sorunu gibi gözükmemektedir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliğinde Hipertansiyon Tanısında Üç Yöntemin Karşılaştırılması

Selçuk Mıstık¹, Ümmü Gülsüm Akdemir¹, Demet Ünalın², Abdurrahman Oğuzhan³, Bülent Tokgöz⁴

¹ Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye

² Erciyes Üniversitesi, Halil Bayraktar Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Kayseri, Türkiye

³ Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye

⁴ Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye

Giriş

Hipertansiyon aile hekimliği pratiğinde sık görülen bir hastalıktır. Bu çalışmanın amacı, ilk kez hipertansiyon tanısı alanlarda ofis ölçümü, evde ölçüm ve 24 saatlik kan basıncı ölçümünün karşılaştırılmasıdır.

Yöntem

Bu çalışma aile hekimliği polikliniğine ilk kez hipertansiyon tanısı ile gelen hastalar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Kan basıncı değerleri 140/90 mm Hg ve üzerinde olan hastanın üç kez ofis ölçümü, evde kan basıncı ölçümleri ve 24 saatlik ayaktan kan basıncı ölçümleri yapılmıştır.

Bulgular

Bu çalışma Eylül-Aralık 2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmaya dahil edilen 29 hastanın %82.8'i kadın, %17.2'si ise erkekti. Yaş ortalaması 50.65'ti. Çalışmadaki en sık meslek grubu %62.1 ile ev kadınları olup bunu %13.1 ile memurlar izlemekteydi. Hastaların %13.8'i sigara içmekteydi. Ofis ölçümlerinde %48.2 sistolik, %62.0 diyastolik hipertansif değer mevcuttu. Ev ölçümlerinde bu değerler %48.2 ve %37.9, ayaktan kan basıncı ölçümünde ise %24.1 ve %51.7 olarak bulunmuştur.

Sonuç

Bu çalışma bize evde kan basıncı ölçümlerinin ofiste üç ölçüme göre ayaktan kan basıncı ölçümlerine daha yakın olduğunu göstermiştir.

Tartışma soruları

Ayaktan kan basıncı ölçümü aile hekimleri tarafından kullanılmalı mıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tarsus'ta İlköğretim Çağındaki Öğrencilerde Obezite Oranlarının Belirlenmesi

Ali Cerrahoğlu¹, Nafiz Bozdemir², Tamer Tetiker³, Yeşim Cerrahoğlu⁴, Zekiye Yılmaz⁵

¹ Okul Hekimliği; Tarsus

² Çukurova Üniversitesi Aile Hekimliği ABD

³ Çukurova Üniversitesi İç Hastalıkları; Endokrinoloji

⁴ Tarsus Kadın-Doğum Hastanesi; Diyetisyen

⁵ Tarsus Devlet Hastanesi; Fizyoterapist

Giriş

Çocukluk ve ergenlik dönemindeki kiloluluk ve şişmanlık sıklığı dünyada ve ülkemizde epidemik boyutlardadır. Erişkinlerdeki en önemli sağlık sorunları çocukluk çağındaki şişmanlıkla ilgilidir. Ülkemizdeki çocukluk çağı şişmanlık sıklığı son yirmi yılda önemli oranda artmıştır. Şişmanlığın önlenmesi için çocuklar en az yılda bir sağlık personeli tarafından izlenmelidir. Riskli olanlara müdahaleler yapılmalıdır.

Sağlıksız beslenme alışkanlıkları, şişmanlık ve buna bağlı gelişen hastalıklar hakkında Tarsus'ta ilköğretim öğrencilerinde durum tespiti yapmak, halkın ilgisini bu konuya çekmek, durumla ilgili farkındalık yaratmak ve çözüm önerileri belirleyerek eylem planı oluşturmaktır.

Yöntem

Projede öncelikle ilköğretim çağındaki çocuklar ele alınmıştır. Tarsus'taki ilköğretim okullarındaki öğrenciler arasından belirlenen öğrencilerin boy ve ağırlıkları standardize edilmiş ölçüm araçları ile ölçülerek beden kütle endeksleri ve yaşa göre persantilleri hesaplanıp okul ve kent bazında gelişim haritası çıkartılmıştır. Okullarda öğretmen, veli ve öğrencilere proje eğiticileri tarafından eğitim ve bilgilendirme toplantıları yapılarak sağlıklı yaşam tarzı ve obezitenin önlenmesi konusunda eğitim verilmiştir. Toplumun kanaat önderleri ve medyanın desteği ile sağlıklı beslenme ve egzersiz konularında çok yönlü etkinlikler düzenlenerek konu hakkında farkındalık yaratılmıştır.

İlköğretim okulları bağımsız değerlendirmeyle sosyoekonomik olanaklar açısından; gelişmiş, orta ve düşük olarak sıralanmıştır. 12 Okuldan 1080 öğrenciden oluşan bir örneklem tespit edilmiştir. Standard boy ölçer ve tartı temin edilmiştir. Tarsus Kent Konseyi sağlık komisyonu gönüllülerinden oluşan bir ekip eğitilmiştir. 12 okulda ölçümler yapılmıştır. Veriler beden kütle indeksi persantil tablolarında değerlendirilmiştir

Bulgular/ Sonuç

En yüksek obezite oranları %21.3 ve 20.9 ile SEV ve Çağ kolejlerinde görülmüştür. En düşük obezite oranları ise %3.9 ve %1.8 olarak Fatih Sultan Mehmet ilkokulu ve Mehmet Akif Ersoy ilkokulunda tespit edilmiştir. Sonuçta Tarsus'ta gelir düzeyi daha yüksek olan öğrencilerde obezite oranlarının diğerlerine göre belirgin şekilde artmıştır.

Tartışma Soruları

- 1- Sosyoekonomik farklılıkların çocuklarda obeziteyi ne şekilde etkilemektedir?
- 2- Okul çağında obezitenin önlenmesi amacıyla ne tür çalışmalar yapılabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Sezeryanla Doğan 24 Aylık Çocuklarda Obezite veya Fazla Kiloluğun Değerlendirilmesi

Cüneyt Ardıç

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş

Sezaryen oranının (CS) artış oranları aynı dönemde çocukluk çağı aşırı kiloluğu / obezitenin dramatik bir şekilde artmasıyla ortaya çıkmıştır. Amacımız dünyada sezaryenin en sık uygulandığı ülke olan Türkiye de bebeklerde 2 yaşına geldiklerinde doğum şekillerinin obezite yada fazla kiloluğa etkisini diğer karıştırıcı etkenlerden bağımsız olarak ortaya koymaktır.

Yöntem

Prospective kohort tipindeki çalışmamıza 1 Kasım 2013 tarihi ile 30 Eylül 2014 tarihleri arasında Rize(Türkiye) ilinde doğan bebekler ile anneleri katılmışlardır. 24 ay olana kadar tüm izlemleri aynı Aile Hekimi tarafından yapılmış 386 bebek katılmış dışlama kriterleri sonrası 294 bebekle tamamlanmıştır. Tabakalı analizler, sezaryen ile aşırı kilolu yada obezite arasındaki ilişkinin alt gruplar boyunca devam edip etmediğini test etmek için yapıldı. İlişkileri değerlendirmede logistic regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular

Doğum şekli ile ilişkisi olan 24 aylık aşırı kilolu ve obezite çocuklarının odd oranı (OR) lojistik regresyon kullanılarak tahmin edilmiştir. Ham analizde, vajinal doğuma karşı sezaryenle doğan çocuklar aşırı kilolu yada obez olma riski ile ilişkilendirildi. (OR: 2.06; 95% CI:[0.98–4.30]). Çok değişkenli düzeltmeden sonra, artan risk devam etti.(AOR: 1.93; 95% CI:[0.93-4.18])

Sonuç

Çalışmamız, sezaryen ile doğan 24 aylık çocuklarda fazla kilolu ya da obezite riskinin artmış olduğunu bulmuştur. Aşırı kilo veya obezite olasılığı, potansiyel karışıklıkların kontrol edilmesinden sonra azalarak devam etti.

Tartışma soruları

1. Sezeryanla doğum hangi mekanizmayla çocukluk çağı obezitesini artırıyor olabilir?
2. Erken dönem çocukluk çağı obezitesi ile doğum yöntemi arasındaki ilişki ileriki yıllarda devam ediyor mu?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balçalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Obesite Hastalarına Eşlik Eden Psikopatolojilerin Değerlendirilmesi

Ebru Altıntaş

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adana Turgut Noyan Uygulama ve Araştırma Merkezi

Giriş

Aşırı kilo ve obesite dünyada yaygın bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Obesite sıklığı 1990 ve 2010 yılları arasında %18.8'den %36'ya ulaşmıştır.¹

Obesite kardiyovasküler hastalıklar, bazı sistemik hastalıklar için bağımsız bir risk faktörüdür. Bu çalışmada obesiteye eşlik eden ruhsal bozuklukların değerlendirilmesi amaçlanmıştır

Yöntem

114 obez kadın hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Beck Anksiyete Ölçeği(BAÖ), Beck Depresyon Ölçeği(BDÖ), Süreklilik ve Durumluluk Ölçeği(STAI I II) ve Yeme Tutumu Testi yeme tutumları, anksiyete ve depresyon düzeylerini ölçmek için kullanılmıştır. Ölçek sonuçları istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca bu çalışmada obez hastalarda yeme alışkanlıkları ve mental durum arasında sağlıklı kontrollere göre istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur.

Bulgular

Obez hastaların %71,6'sına psikopatolojinin eşlik ettiği bulunmuştur. Buna göre obez kadınların %29.8 (n=34)'inde depresif bozukluk, %19.2 (n=22)'sinde anksiyete bozukluğu, %11.4(n=13)'ünde obsesif kompulsif bozukluk, %8.8'inde sosyal anksiyete bozukluğu ve %6.1'inde özgül fobi vardı.

Sonuç

Bu araştırma Türk kadın obez hastalarda, en sık anksiyete, depresif bozuklukların görüldüğünü ve sonuçların literatür ile uyumlu olduğunu göstermiştir. Bu hastalarda mental hastalıkların tanınması ve tedavi edilmesinin yeme alışkanlıklarının düzelmesi ve böylece obezitenin kontrolünde olumlu katkı sağlayabileceğini düşünmekteyiz.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tip 2 Diabetes Mellitus Olan Obez Kadınlarda Bel Çevresi İle İlgili Ölçümlerle Metabolik Parametrelerle İlişkisi

Sabah Tüzün, Can Öner

Kartal Dr Lutfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul

Giriş

Obeziteyi değerlendirilmek amacıyla bel çevresi, vücut kitle indeksi (VKI), bel kalça oranı gibi birçok ölçüm yöntemi kullanılmaktadır. Bu yöntemlerin vücut yağ oranını ve obeziteyi tayininde yaşanan kısıtlılıklar nedeniyle son yıllarda bel çevresi ölçümüne dayalı olarak vücut keskinlik indeksi (BSI), vücut yuvarlaklık indeksi (BRI), vücut yağ indeksi (BAI), abdominal volüm indeks (AVI) ve konilik indeksi gibi indeksler geliştirilmiştir (1,2,3). Bu araştırmada tip 2 diabetes mellitus (DM) olan obez kadınlarda bel çevresi ve ilişkili ölçümlerle metabolik parametrelerin ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Çalışmaya Pendik Diyabet Merkezine Nisan-Haziran 2015'de başvuran obez, DM olan kadın hastalar dahil edilmiştir. Tüm katılımcıların vücut ağırlığı, boy, bel çevresi ve kalça çevresi ölçümleri yapılmıştır. Elde edilen antropometrik ölçümlerle BKO, BBO, VKI, BSI, BRI, BAI, AVI, konilik indeksi hesaplanmıştır (1,2).

Bulgular

Çalışmaya 256 katılımcı dahil edilmiş olup yaş ortalaması 56.26 ± 10.02 yıl, VKI 37.42 ± 5.52 kg/m² ve DM süresi 11.00 (0.00-36.00) yıl olarak saptanmıştır. Katılımcıların antropometrik ölçümleri ve metabolik parametreleri Tablo 1'de özetlenmiştir. Katılımcıların açlık plazma glukozu, HbA1c ve trigliserid düzeyleri ile tüm indeksler anlamsız ($p > 0.05$) bir ilişki gösterirken LDL-kolesterol BSI ile anlamlı bir ilişki göstermektedir ($r=0.130$ ve $p=0.041$). Öte yandan HDL-kolesterol ile bel çevresi, bel kalça oranı, AVI ve konisite indeksi ile anlamlı ilişki saptanmıştır (sırasıyla $r=-0.128$ ve $p=0.041$; $r=-0.138$ ve $p=0.027$; $r=-0.124$ ve $p=0.047$; $r=-0.129$ ve $p=0.039$). C-peptid ile bel çevresi, AVI, konisite indeksi ve VKI arasında anlamlı ilişki saptanmıştır (sırasıyla $r=0.129$ ve $p=0.040$; $r=0.129$ ve $p=0.040$; $r=0.143$ ve $p=0.022$; $r=0.143$ ve $p=0.022$).

Sonuç

Araştırmada bel çevresi ile ilişkili indekslerle HDL-kolesterol negatif ve C-peptid düzeyleri ile pozitif ilişki saptanmıştır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Ailedeki Yeme ve Aktivite Alışkanlıkları Ölçeğinin Türkçe Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Gizem Aslan¹, Hatice Kurdak¹, İlker Ünal²

¹ Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı

Giriş

Çocuk ve adolesan yaşlarda obezite görülme oranı hızla artmaktadır. Çalışmalar, yeme alışkanlıkları ve besin seçiminin aileden büyük ölçüde etkilendiğini göstermektedir. Bu nedenle çocuklarda kilo problemlerinin hem gelişmesi hem de önlenmesinde ailenin yeri son derece önemlidir. Yeme alışkanlıklarının, açlık olmaksızın yemenin, boş zaman aktivitelerinin, sağlıksız gıdalara maruz kalmanın çocukluk çağı obezitesine katkı yapacağı bilinmesine karşın, bu faktörleri bir arada değerlendirebilen Türkçe bir ölçek bulunamamıştır.

Family Eating and Activity Habits Questionnaire (FEAHQ), Golan ve Weizman tarafından 1998'de geliştirilmiş, 2014'te revize edilmiştir. FEAHQ-R'nin Türkiye örneğinde çocukluk çağı obezitesini etkileyen faktörleri tanımlamak, çevresel değişiklikler ile aile davranış modifikasyonunun kilo kaybı ile ilişkisini izlemek amacı ile uygulanabilirliğinin değerlendirilmesini amaçlamaktayız.

Yöntem

Çalışmamızda ölçeğin revize edilmiş formu ve araştırmacılar tarafından geliştirilmiş sosyodemografik veri anketi kullanılacaktır. İlk aşamada, hem Türkçe hem de İngilizceyi iyi derecede bilen uzmanlar tarafından anket önce Türkçeye, ardından başka bir grup tarafından tekrar İngilizceye çevrilip anlam farklılıkları değerlendirildikten sonra uygulanabilir hale getirilecektir. İlgili kurumlardan alınacak izinler ve etik kurul onayından sonra hem obez hem de normal kilolu çocukların ebeveynlerinin bulunduğu 20'şer kişilik küçük bir örnekleme deneme yapılacaktır. Amaç, anketin çalışıp çalışmadığını, anlaşılma gücünü olan veya çalışmayan soruları belirlemek ve devamında test-retest yapmaktır. Daha sonra istatistiksel hesaplamalar doğrultusunda 150'şer kişilik obez çocuğu olan vaka ve normal kilolu çocuğu olan kontrol grupları oluşturulması hedeflenmektedir. Toplanan veriler ve FEAHQ-R ölçeğinin geçerlik-güvenirliği uygun analiz programlarıyla değerlendirilip Türk toplumunun özelliklerine göre modifiye edilerek ülkemizde kullanılabilir hale getirilecektir.

Bulgular

Araştırma öneri aşamasındadır.

Sonuç

Çalışmamızın sonucunda, ailelerin kendilerinin doldurabilecekleri, çocukluk obezitesine aile ortamının etkisinin kantitatif olarak değerlendirilip izlenebilmesi açısından birinci basamakta kolay kullanılacak bir ölçek kazandırılması hedeflenmektedir.

Araştırma soruları

1. Hangi maddeler değiştirilebilir?
2. Çalışma grubunun seçilmesi için nereleri önerirsiniz?
3. Parçalanmış aileler veya yeniden kurulmuş aileler dahil edilmeli mi?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Diyarbakır'ın Lice İlçesinde 10-18 Yaş Grubu Ortaokul Ve Lise Öğrencilerinde Esrar Kullanım Sıklığının Araştırılması

Özgür Erdem¹, İzzettin Toktaş², Ahmet Yosunkaya³

¹ Lice Halis Toprak Vakfı Devlet Hastanesi, Diyarbakır

² İl Sağlık Müdürlüğü, Diyarbakır

³ Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Diyarbakır

Giriş

Diyarbakır'ın Lice ilçesi Türkiye'de Hint keneviri yetiştirilen ve her yıl tonlarca esrar maddesinin güvenlik güçleri tarafından yakalandığı ve imha edildiği bu anlamda endemik bir bölgedir. Bu çalışmada amacımız Hint kenevirinin bu kadar yaygın olduğu bir bölgede 10-18 yaş arası ortaokul ve lise öğrencilerinde esrar kullanım sıklığının araştırılmasıdır

Yöntem

Tanımlayıcı-kesitsel tipteki bu çalışmanın evrenini Lice ilçe milli eğitim müdürlüğünde okula kayıtlı olan ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmaktadır

Yasal izinler ve etik kurul kararları alındıktan sonra, evren büyüklüğü tespit edilip rastgele sayılar tablosundan evreni temsil edebilecek sayıda denek seçilecektir. Çocukların ailelerinden yazılı onam alınacaktır. Bu deneklerden idrar ve/veya kan örnekleri alınarak esrar kullanıp-kullanmadıkları incelenecektir. Elde edilen veriler kişilerin kimliği gizli kalacak şekilde istatistiksel olarak SPSS programı ile analiz edilecektir.

Bulgular

Araştırmanın kısıtlılığı; aileler adli makamlar ile başları belaya gireceğini düşündüklerinden çocuklarına bu testi yaptırmak istemeyebilir. Araştırmacılar uyuşturucu ticareti yapan baronların dikkatini üzerine çekip zor durumda kalabilir. Seçilecek örneklem sayısı bütün 10-18 yaş arası çocuklara genellenip-genellenemeyeceği tartışma konusu olabilir.

Sonuç

Türkiye'de esrar üretiminin endemik olduğu Lice ilçesinde Türkiye ve dünya ortalamasının üzerinde bir esrar kullanım oranının tespit edileceğini düşünüyorum. Çünkü bu kadar çok üretimin olduğu bir yerde çocukların esrara ulaşımının pek de zor olmayacağını düşünüyorum. Bu oranın tespit edilmesi ve yayınlanması ile bölge halkında bir farkındalık oluşturularak çocuklarını korumaları gerektiği ile ilgili pozitif bir katkı verilebilir. Bu aynı zamanda halkın esrara bakış açısını değiştirmeye de bir katkı sağlayabilir.

Tartışma soruları:

1. Evreni temsil kabiliyetini artırmak için örneklem seçimi ile ilgili önerileriniz nelerdir?
2. Böyle bir çalışma için adli ve idari mercilerden nasıl izin alınmalıdır?
3. Esrar kullanımının tespiti için kullanılacak idrar ve/veya kan tetkiki nerden ve nasıl temin edilebilir, maliyeti nasıl karşılanabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim Ve Araştırma Hastanesi İdari Bölüm, Ameliyathane ve Yoğun Bakım Çalışanlarının D Vitamini Eksikliği Prevalansı ve İlgili Faktörlerin Belirlenmesi

Nazire Öncül Börekci, G. Pemra C. Ünal

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

D vitamini insan sağlığında önemli etkilere sahip bir vitamindir ve eksikliği ciddi sağlık problemlerine yol açabilir. Kapalı mekanda çalışan kişilerde çok daha yüksek oranda D vitamini eksikliğine rastlanmaktadır. Çalışan sağlığı açısından tedavi edilebilir olan bu sorunun tespit edilmesi önemlidir. Dünyada bu konuda yapılan çok sayıda çalışma bulunmasına rağmen ülkemizde halen yeterli sayıda çalışma mevcut değildir. Çalışmanın amacı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi İdari Bölüm, Ameliyathane ve Yoğun Bakım çalışanlarının D vitamini eksikliği prevalansı ve olası ilgili faktörleri belirlemektir.

Yöntem

Araştırmanın tipi Gözleme dayalı, Kesitsel araştırmadır. Araştırma T.C. Sağlık Bakanlığı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde gerçekleştirilecektir. Hastane Ameliyathane ve yoğun bakım birimleri sağlık çalışanları ve Hastane idari personeli araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Evrenimiz 394 kişiden oluşmaktadır. Güven düzeyi %90, hata payı %5 ulaşma oranı %80 ile örneklem büyüklüğü 121 olarak hesaplanmıştır. Katılımcılara sosyodemografik özellikleri, genel sağlık durumları, D vitamini etkileyen durumlar hakkında bilgi toplamaya yönelik sorulardan oluşan anket formu uygulanacaktır. Sonrasında her katılımcının boy ve kilosu ölçülecek ve her katılımcıdan kan örneği alınarak total 25(OH) Vitamin D düzeyleri belirlenecektir.

Bulgular

Çalışma sonucunda katılımcıların D vitamini düzeyleri, katılımcı grupta D vitamini eksikliği prevalansı, katılımcıların D vitamini düzeyleri ile yaş ve cinsiyet, kapalı olan çalışma alanından ayrılma süreleri, son 6 ay içinde güneşli bölgeleri seyahat durumları, güneşe maruziyet süreleri, D vitamini içeren preparat kullanma durumları, cilt tipi, vücut kitle indeksi arasındaki olası ilişki belirlenecektir. Ayrıca D vitamini eksikliği açısından riskli olan kapalı alan çalışanlarında farkındalık yaratılması ve D vitamini eksikliği tespit edilen olguların uygun seçeneklerle tedavilerinin planlanması da hedeflenmektedir.

Sonuç

Hastane çalışanları; sadece gündüz kapalı mekanda çalışmak yanında, nöbet ve vardiya usulü de çalışarak gün ışığından daha az yararlandığı için D vitamini eksikliği açısından riskli bir gruptur. Çalışma ülkemizde bu konuda oluşacak literatüre katkıda bulunacak ve yeni çalışmalara da ışık tutacaktır.

Tartışma Sorusu

1. Örneklem seçme yöntemi ile önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Palyatif Bakımda Tamamlayıcı Tıp ya da Alternatif Tıp

Ülkü Bulut¹, Özden Gökdemir², Olgu Aygün², Seval Yaprak², Gürcan Balık³

¹ Aksaray Üniversitesi

² İzmir Ekonomi Üniversitesi

³ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Tamamlayıcı tıp ya da alternatif tıp uygulamaları ülkemizde yaygınlaşmaktadır. Yöntemler ülkeden ülkeye farklılık gösterse de son dönem kanser hastalarında uygulamaların yanı sıra kronik hastalıklardan yanık tedavisi-sigara bırakma-kilo verdirme-ağrılı bel sendromu tedavisine kadar geniş bir yelpazede yer alabilmektedir. Bu yöntemler günümüzde bazı doktorlarca da hastalarına önerilebilmektedir. Tamamlayıcı tıp hastaların konvansiyonel tedavilere ek olarak başvurdukları yöntemdir. Alternatif tıp ise konvansiyonel tedaviler yerine başvurulan tedavi yaklaşımıdır. Kanser tanısı alan hastalarda yapılan çalışmaların sonuçlarına göre konvansiyonel tedavi yaklaşımı dışında tedavi alan hastaların yaşam kalitesi düşük bulunmuş ve daha kısa yaşamışlardır. Son 25 yılda bu yaklaşımın gittikçe benimsenir olması ise hem sağlık çalışanlarının hem de hastaların konu ile ilgili bilinçlenmesi gerekliliğini doğurmaktadır.

Bu çalışmada Palyatif Bakım Servisi'nde tedavi görmekte olan hastaların tamamlayıcı tıp ya da alternatif tıp uygulamalarına başvurma sıklığı ve nedenlerinin araştırılması amaçlandı.

Yöntem

Palyatif Bakım Servisi'nde 1 Mayıs 2018-1 Mayıs 2019 tarihleri arasında tedavi alan hastalara yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulanması planlandı.

Tartışma Soruları

1. Anket sorularının içeriği ne olmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Palyatif Bakım Ünitesinde Yatan Hasta Yakınlarının Bakım Yükü

Yasemin Korkut

Dumlupınar Üniversitesi

Giriş

İnsan yaşamının süresi günümüzde belirgin biçimde uzamıştır, sekonder olarak kronik hastalıkların çoğalmasıyla palyatif bakımın önemi gittikçe artmaktadır. Palyatif bakımda, hekim,hasta ve hasta yakınları ilişkisi tedavide etkin rol oynar.Öte yandan kronik bir hastalığa yakalanan aile üyesinin, aile fertlerine bağımlılığı artar. Artan sorumlulukları yerine getirmek hasta yakınları için oldukça zor olabilir.

Ülkemizde hasta bireyin bakımı genellikle aileler tarafından verilmekte ve bu aile içi sorumluluk olarak algılanmaktadır. Bakım veren haline gelme planlanamaz bir durumdur. Bu nedenle bu duruma uyum,durum ortaya çıktıktan sonra gerçekleşmektedir.

Çalışmamızda, palyatif ünite-sinde takip edilen hastaların bakımını üstlenen hasta yakınla-rının bakım yükü ve depresif durumlarının belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem

Çalışma,3 aylık süreçte Palyatif bakım merkezinde 3 günden uzun süredir takip edilmekte olan ve en az üç aydır palyatif bakım ihtiyacı olan hastaların anket yaptırmayı kabul eden ve herhangibir psikiyatrik tanı almamış 20 yaş üstündeki yakınlarına yapılması planlandı.

Çalışmada hasta yakınlarının bakım yükünün ve anksiyete düzeylerinin ölçülmesi amacıyla sosyodemografik ölçek, Zarit bakıcı yük ölçeği, Hastane anksiyete depresyon ölçeği(HAD), Pittsburg uyku ölçeği(PUKİ) anket tekniği ile yüz yüze görüşme tekniği ile yapılması planlandı.

Bulgular

Bakım gören hastanın hastalığının süresi, tipi ile bakıcının bakım yükü arasındaki ilişki değerlendirilmeye çalışıldı.

Sonuç

Bakıcıların, bakım yüküne sahip olduğu, sosyal ve duygusal yönden sıkıntı yaşadıkları belirlenmesi, elde edilen bulgular doğrultusunda sağlık profesyonellerinin hasta yakınlarının bakım yüklerini periyodik aralıklarla değerlendirmeleri, hangi alanda desteğe ihtiyaç duyduklarını belirlemeleri ve bu ihtiyaçlarını karşılamaları, duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir güven ortamı oluşturmaları, yaşayabilecekleri sorunlar konusunda önceden bilgilendirilmeleri, baş etme stratejileri geliştirmeleri konusunda yardımcı olmaları, hasta ve yakınlarının fiziksel, psikolojik, sosyal iyilik durumlarının olumsuz etkilenmemesi için uygun çözüm önerileri üretmeleri hususunda etkili olacağı düşünülmektedir.

Tartışma Soruları

1. Ölçekler doğru seçilmiş midir?
2. Palyatif bakım ünitesinde çalışmanın yapılmasının katkıları var mıdır?
3. Çalışmaya katkısı olacak ek öneriniz var mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Büyük Maden Kazası Sonrası İşçilerde Uzun Dönemde Posttravmatik Stres Bozukluğu

Vildan Mevsim¹, Makbule Neslişah Tan¹, İsmail Topal², Çiğdem Alkan¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Buket Topal İnşaat Taahhüt Ticaret A.Ş.

Giriş

“Soma Faciası”, 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen ve 301 madencinin ölümüyle sonuçlanarak ülke tarihinin en fazla can kaybına neden olan iş ve madencilik kazasıdır.

Felaketlerden sonra en sık görülen psikolojik bozukluklardan birisi olan travma sonrası stres bozukluğu (TSSB); bireyin fizik bütünlüğünü tehdit eden, dehşet duygusu yaratan ve çaresiz bırakan, ister olağan ister olağan dışı olsun bireyin başa çıkabileceği düzeyin üzerinde yaşanan travma sonucu gelişen ve süregelenleşme eğilimi gösteren bir ruhsal bozukluktur. Kişi travmatik olayı kendisi yaşamış ya da tanık olmuş olabileceği gibi; olaylar kişinin kendisinin ya da başkasının başından geçiyor olabilir. Türkiye, tarihinde sık sık maden kazalarına maruz kalmış bir ülke olmasına karşın bu kazaların kişiler üzerinde nasıl bir psikolojik etkiye neden olduğu ile ilgili yapılmış çalışmalara rastlanmamıştır.

Çalışmada; büyük bir kömür madeni kazası yaşanan bölgedeki madenlerde çalışan işçilerde TSSB sıklığının saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel analitik nitelikteki çalışma, Soma'da, Mart 2016-Aralık 2016 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, sosyodemografik veri formu ve “Travma Sonrası Stres Bozukluğu Belirtileri Ölçeği-Kendini Değerlendirme” (TSSBÖ-KD) Türkçe formu kullanılmıştır. İstatistik analizlerde; SPSS 22.0 kullanılarak, tanımlayıcı analizler, khi kare ve t testi uygulanmıştır.

Bulgular

Çalışmaya katılan 672 katılımcının hepsi erkektir. Yaş ortalaması 33,83±7,45 yıldır. Katılımcıların %55,2'si (371) ilköğretim mezunu olduğunu, %59,7'si (401) ekonomik durumunun orta düzeyde olduğunu, %7,6'sı (51) ruhsal hastalığının olduğunu ve %28,4'ü (191) kronik hastalığının olduğunu beyan etmiştir. Katılan işçilerin %41,2'si (277) 13 Mayıs 2014'te Soma ilçesindeydi. Kaza zamanında, kaza olan madende çalışanların oranı %37,4 (251) saptandı, bu işçilerin %63,3'ü (159) kaza anında madendeydi. Katılımcıların %2,1'inde (14) TSSB'ü saptanmıştır. Kaza anında Soma'da olan (p=0:005) ve maden içinde faciaya maruz kalan işçilerde (p=0,007), TSSB'ü anlamlı olarak daha fazla bulunmuştur.

Sonuç

Maden kazası faciasına maruz kalan veya kaza sırasında o bölgede bulunan işçiler ruhsal açıdan faciadan daha fazla etkilenmiştir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Evden Okula Yürüyerek Gidip Gelen Ortaokul Çocuklarında Obezite Sıklığının Araştırılması

Ahmet Yosunkaya¹, Özgür Erdem², İzzettin Toktaş³, Nurettin Erdem²

¹ Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Diyarbakır

² Lice Halis Toprak Vakfı Devlet Hastanesi Diyarbakır

³ İl Sağlık Müdürlüğü Diyarbakır

Amaç

Bu çalışmada toplu taşıma ve okul servisi imkanının kısıtlı olduğu küçük bir ilçede yaşayan ve evden okula yürüyerek gidip-gelen ortaokul çocuklarında obezite sıklığının araştırılması amaçlandı.

Yöntem

Kesitsel tipteki bu araştırmanın evrenini Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yaşayan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma için ilçe milli eğitim müdürlüğünden gerekli izinler alındı. Veriler Aralık 2017 ayı içinde toplandı. Çocukların üzerindeki mont, hırka vb ağır giysiler ve ayakkabıları çıkarılarak Nan marka ib150 model TSE belgeli ve kalibrasyonları tam olan boy ölçerli mekanik baskül ile boy ve kiloları ölçülerek daha önceden hazırlanan formlara kaydedildi. Okula özel araç vb vasıtalar ile gelip-gidenler değerlendirmeye alınmadı. Elde edilen veriler SPSS 21.0 programına yüklenerek frekans, yüzde, ortalama ve median değerleri hesaplandı. $P < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular

Çalışmaya dahil edilen 213 öğrencinin yaş ortalaması $11,4 \pm 1,4$ 'tür (9-14 yıl). Cinsiyete göre öğrencilerin %48,8'i (n=104 kişi) erkek ve %51,2'si (n=109 kişi) kızlardan oluşmaktadır. Öğrencilerin cinsiyete göre yaş, boy ve kiloları karşılaştırılmış olup, anlamlı bir fark bulunmadı ($p > 0,05$). Beden kitle indeksi Z skor değerlendirmesinde; çocukların %93,6'sının normal, %4,3'ünün obez, %1,9'unun ise zayıf olduğu saptandı. Boy uzunluğu Z skor değerlendirmesinde; çocukların %95,3'ü normal, %3,3'ü uzun, %1,4'ü bodur olarak saptandı.

Tartışma

Türkiye çocukluk çağı obezite araştırmasına (COSI-TR-2013)* göre; boy uzunluğu Z skor değerlendirmesinde çocukların %2,3'ü bodur, ve %2,2'si uzun olarak bildirilmiştir. Beden kitle indeksi Z skor değerlendirmesinde ise çocuklarda obezite sıklığı %22,5 olarak bildirilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmamızda okula yürüyerek gidip-gelen çocuklarda obezite prevalansı Türkiye ortalamasının çok altında bulunmuştur. Yürüyerek okula gidip-gelme obeziteden koruyucu bir faktör olabilir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

AileHekimligiAkademisi

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Üniversite Öğrencilerinde Kişisel ve Ailesel İşlevselliğin Depresyon-Anksiyete Riskine Etkisi

Selin Kızılgök, Nafiz Bozdemir

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Bu çalışmada üniversite birinci sınıf öğrencilerinde kişisel ve ailesel işlevselliğin belirlenmesi ve depresyon anksiyete riskine olan etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmamız üniversite birinci sınıf öğrencilerinden, örnekleme çıkan ve gönüllü olan 383 katılımcı ile yapılmıştır. (197 kadın, 186 erkek, yaş ortalaması 19,8±1,7) Katılımcıların sosyal işlevselliği sosyal atom ölçeği, ailesel işlevselliği aile apgar ölçeği, depresyon duygudurumu Beck depresyon ölçeği (BDÖ) ve anksiyete duygudurumu Beck anksiyete ölçeği (BAÖ) ile belirlendi.

Bulgular

Katılımcılarımızın % 51,4'ü kadın, % 48,6'sı erkektir. Ortalama BDÖ puanı 13,5±8,0'dır. BDÖ'ye göre % 72,6'sı normal, % 27,4'ü depresif duygu durumunda olduğu belirlenmiştir. BAÖ'ye göre % 35,8'i hafif, % 21,9'u orta ve % 15,7'si şiddetli düzeyde anksiyete olduğu belirlenmiştir. Depresif duygu durumunun kadınlarda, parçalanmış ailelerde, ailesel işlevselliğin düşük olduğu kişilerde anlamlı olarak daha çok görüldüğü ortaya konmuştur (sırasıyla $p<0,05$, $p<0,05$, $p<0,001$). Sosyal atom puanları ile depresyon duygu durumu arasında anlamlı ilişki saptanamamıştır. Sosyal atom anne ve baba puan ortalamaları ile depresyon duygu durumu arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. (sırasıyla $p<0,05$, $p<0,01$) Anksiyetenin kadınlarda daha fazla görüldüğü bulunmuştur. ($p<0,01$) Anksiyete düzeyleri arttıkça sosyal atom genel toplam puan ortalamalarının düştüğü gözlenmiştir. ($p<0,05$)

Sonuç

Üniversite öğrencilerinde depresyon ve anksiyete duygu durumunun görülme sıklığının azalması, ailesel ve kişisel işlevselliğin artırılmasıyla mümkün olabileceği düşünülmektedir. Aile hekimlerine düşen en büyük sorumluluk hem kişisel hem de ailesel işlevselliğin artırılmasına yönelik yaklaşımlarda bulunmaktır.

Tartışma Soruları

1. Bu çalışmayı siz planlasaydınız, ek neler yapardınız?
2. Ailesel işlevselliğin artırılması için önerileriniz nelerdir?
3. Kişisel işlevselliğin artırılması için önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

POSTER BİLDİRİLER

(Bildiriler Sunum Sırasına Göre Dizilmiştir.)

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Diyabetes Mellitus Tanılı Hastalarda Diyabetik Ayak Eğitiminin Hastaların Bilgi Tutum Ve Davranışları Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Ali Kırdag, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Diyabetik ayak ülkemizde ve dünyada en sık görülen kronik hastalıklardan biri olan Diyabetes Mellitus'un kronik komplikasyonlarından biridir. Önemli bir morbidite ve mortalite nedenidir. Yaşam kalitesini bozar. Tedavisi yüksek maliyetlidir. Hastanın başkasına bağımlılığını artırır. Sıklıkla diyabetik periferik nöropati ve periferik arter hastalığı zemininde gelişir. Diyabetlilerin hastaneye yatma sebeplerinin yaklaşık 1/5' i diyabetik ayak sorunlarıdır. Hastaların % 12 – 20 sinde diyabetik ayak ülseri oluşmakta; ülseri olanlarda amputasyon oranları 2-3 kat artmaktadır. Travmatik olmayan alt ekstremitte amputasyonlarının en önemli nedenidir. Önlenebilen tek diyabet komplikasyonu olması nedeniyle ayrıca öneme sahiptir. Çalışmada amaç hastalara verilen diyabetik ayak eğitiminin hastaların bu konudaki bilgi tutum ve davranışlarına etkisini belirlemek, hastalara diyabetik ayak hakkında eğitim vermek, hastaların ayak muayenelerini yapmak ve lezyonları sınıflandırmaktır.

Yöntem

Randomize kontrollü bir müdahale çalışmasıdır. Evren Gaziemir 10 nolu E.A.S.M.' dir. Örneklem kayıtlı hastalar arasından tespit edilen diyabetes mellitus tanılı hastalardır. Hastalar telefon ile E.A.S.M ' ne davet edilecek . Gönüllü onam formu okunup imzalatılacak. İlk görüşmede ayak muayenesi yapıp ilk test uygulanacak, eğitim için randevu verilecek. Basit randomizasyondan sonra müdahale grubuna birebir, yüzyüze, uygulamalı eğitim verilecek. 1 hafta ve 3 ay sonrasında tekrar davet edilerek ayak muayeneleri, anketler tekrarlanacak. Veriler istatistik programında değerlendirilecek.

Bulgular

Saptanan 170 hastadan 115'ine ulaşılmıştır. Randomizasyon yapıp müdahale grubuna eğitim ve broşür verilmiştir. Kontrol grubuna ise sağlık bakanlığının dağıttığı diyabetik ayak bakımına dair bilgiler içeren broşür her ziyarette birer nüsha verilmiştir. Eğitimden 1 hafta sonrasına ait veriler de toplanmış olup, 3 ay sonrasının verileri henüz toplanmamıştır.

Sonuç

Çalışmamız henüz devam etmektedir.

Tartışma Soruları

1. Sosyo ekonomik veriler anketini ve diyabetik ayak bilgi-tutum-davranış anketi formunu hasta beyanını esas alarak tezi hazırlayan asistan hekim doldurmaktadır ve hasta eğitimini kendisinin veriyor olması çalışmada taraf tutmaya dolaylı olarak sebebiyet verir mi?
2. Bilgi, tutum ve davranışları sorgulayan sorular yeterli midir ?
3. Eğitimi tüm hasta gruplarının rahatça anlayabileceği ve uygulayabileceği şekilde nasıl standardize edebiliriz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Bir Aile Hekimliği Biriminde İlaç Yazdırmaya Gelen Kronik Hastalığı Olan 65 Yaş ve Üzeri Kişilerin Diğer Sağlık Sorunları ve Gereksinimleri

Ahmet Kara, Emine Neşe Yeniçeri

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Aile Hekimliği birimlerine ilaç yazdırma isteği en sık başvuru nedenlerinden biridir. Nüfusumuz giderek yaşlanmakta ve hipertansiyon, diyabet, KOAH gibi kronik sağlık sorunları giderek artmaktadır. Bunun yanında yaşlılarda kognitif ve fonksiyonel yeti kayıpları, görme ve duyma gibi sorunlarla başa çıkmak zorunda kalabilmektedirler. Aile sağlığı birimleri (AHB) yaşlıların sağlık hizmeti alabileceği en yakın hizmet birimleridir. Aile hekimliğinde ilaç yazdırma nedeniyle olan başvurular bir fırsat olarak değerlendirilmeli ve kişiye bireysel koruyucu hizmetler verilmelidir. Kişilerin yaşına, cinsiyetine ve kronik hastalık durumuna göre gerekli eğitim, danışmanlık ve tedavi hizmetleri verilmelidir. Bu çalışmamızda bir aile hekimliği birimine ilaç yazdırmak için başvuran kronik hastalığı olan 65 yaş ve üzeri kişilerin diğer sağlık sorunları ve gereksinimlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırmanın, araştırmacılar tarafından bir aile hekimliği birimine ilaç yazdırmak için başvuran 65 yaş ve üzeri kişilerin değerlendirilerek yapılması planlanmıştır. Bu kişilerin değerlendirilmesinde araştırmacılar tarafından geliştirilen sosyodemografik bilgilerin ve kronik hastalıkları, kullanılan ilaçlar, aşılarının ve kanser taramalarının yapıp yapılmadığı gibi bilgilerin yer aldığı bir form kullanılacaktır. Ayrıca kişilerin kognitif değerlendirilmesinde Mini Mental Test, yaşam fonksiyonlarının değerlendirilmesinde KATZ günlük yaşam aktiviteleri ölçeği, beslenmenin değerlendirilmesinde mini nutrisyonel testin kullanılması planlanmıştır. Kişilere ayrıca görme ve duyma muayenesi ve tansiyon, kilo ve boy ölçümü yapılması planlanmıştır.

Bulgular

Proje öneri aşamasındadır.

Sonuç

65 yaş ve üzeri yaşlıların kognitif, fonksiyonel ve beslenme sorunları açısından değerlendirilmelerinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma öneri aşamasındadır.

Tartışma Soruları

1. Birinci basamakta 65 yaş üzeri bireyleri değerlendirmede neleri göz önüne almalıyız? Yaşlılar hangi açılardan izlenmelidir?
2. Kullanacağımız ölçekler konusunda ek önerileriniz var mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Bireylerin Sağlık Okuryazarlık Düzeyi İle Koruyucu Sağlık Hizmetlerini Kullanım Durumlarının Değerlendirilmesi

Elifnur Ertuş, Özge Özokcu Gürel, Mehtap Kartal

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş

Sağlık okuryazarlığı (SOY); bireyin sağlığını koruyucu, geliştirici ve bozulan sağlığını iyileştirici şekilde temel sağlık bilgilerini ve hizmetlerini edinebilme, anlayabilme ve buna uygun sağlık davranışı geliştirip uygulayabilme kapasitesidir. Sağlıklı bir toplum ve sürdürülebilir bir sağlık sistemi için SOY'un geliştirilmesi büyük önem taşır. Düşük SOY seviyesi, kronik hastalık insidanslarında artış, hastaneye yatış oranlarında artma, yetersiz hastalık göstergeleri, koruyucu sağlık hizmetlerinin daha az kullanılması gibi ciddi olumsuz sonuçlar doğurur. Bu çalışmanın amacı; Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran bireylerin SOY düzeyi ile koruyucu sağlık hizmetlerini kullanımları arasındaki ilişkiyi saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Eğitim Aile Sağlığı Merkezimizin polikliniğinde yürütülecektir. Araştırmaya Kasım-Aralık 2018 tarihleri arasında başvuranlar alınacaktır. Hastalara sosyodemografik anket, koruyucu sağlık uygulamalarını kullanım durumlarını ölçen anket ve 47 maddelik SOYA-AB (Sağlık Okuryazarlık Anketi- Avrupa Birliği) ölçeğinin uygulanması planlandı. SOYA-AB, Avrupa Sağlık Okuryazarlık Ölçeği'nin (HLS-EU,2012) Türkçeye uyarlanmış halidir. Ölçeğin Türkçeye uyarlanmasında grup çevirisi (dil geçerliliği) ve uzman görüşü yöntemlerine başvurulmuştur (2013). Dil geçerliliği için çeviri-tersine çeviri yöntemi kullanılmıştır. Testinin iç güvenilirliği için hesaplanan Cronbach alfa değerleri, tüm indekslerin 0,80 üzerinde bulunması ile yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermiştir. SOYA-AB ölçeği ile belirlenen SOY düzeyleri bağımlı değişken; sosyodemografik özellikler ile koruyucu sağlık hizmetlerini kullanım durumları bağımsız değişkenler olarak belirlenmiştir. Veri analizi için SPSS 22 kullanılacaktır. Tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (Ortalama, Standart sapma, frekans) yanı sıra karşılaştırmalarda Ki-Kare testi kullanılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0,05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. Ankete farklı sorular eklenebilir mi?
2. Değerlendirme dışı bırakma kriterleri neler olmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Ailevi Akdeniz Ateşli Çocukların Beslenme Alışkanlıkları

Erhan Yengil¹, Çiğdem El², Demet Yiğitbaş³, Sümeyya Havva Kokaçya³

¹ Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

³ Hatay İl Sağlık Müdürlüğü

Giriş

Bu çalışmada amacımız, Ailevi Akdeniz Ateşi tanısı almış çocuklarda beslenme alışkanlıklarını saptamak ve atak ile ilişkisi olup olmadığını tespit etmektir.

Yöntem

2016-2017 yılları süresince Ailevi Akdeniz Ateşi tanısı almış 10-16 yaş arasındaki hastalar çalışmaya katıldı. Hastalara sosyodemografik verileri ve çocukların günlük öğün tüketim durumları, bazı besinlerin tüketim sıklığı sorgulayan anket ve **Beslenme Davranış Ölçeği**, **Çocuk Beslenme Öz-Yeterliliği Ölçeği** kullanıldı. Elde edilen veriler SPSS 21.0 programına girilerek değerlendirildi. $p < 0.05$ anlamlı olarak kabul edildi.

Bulgular

Hastaların yaş ortalaması $12,5 \pm 2,04$ (min:10 max:16,5) idi. Hastaların 29(%56,9)'u kız (yaş ort:12.7), 22 (%43,1)'si erkek (yaş ort:12.3) yaşları birbirine benzer olarak bulundu. Hastaların cinsiyete göre doğum şekilleri, doğum ağırlıkları anne sütü alma süreleri, boy ve kilo persentil değerleri, aile yapısı, anne-baba eğitim durumu, gelir düzeyleri, tanı yaşı ve hastalık süresi benzer olarak bulundu ($p > 0.05$, tablo 1). Hastaların Beslenme Davranış Ölçeğinden(BDÖ) aldıkları puanların ortalaması: 3,67 olup Çocuk Beslenme ve Öz-Yeterlilik Ölçeğinden(ÇBÖY) aldıkları puanların ortalaması da 3,08'dir. İstatistiksel olarak BDÖ ile ÇBÖY arasında pozitif korelasyon bulundu. Son 3 ay geçirilen atak sayısı ortancası 1 (min:0 max:10) olup cinsiyete göre atak sayıları benzer bulundu ($p > 0.05$, grafik 1). Atakla ilişkilendirilmiş besinler ve atağı tetiklediğini belirten hasta sayıları; asitli/gazlı içecekler 12 kişi (%23,5), kızartma 6 kişi (%11,8), çikolata 4 kişi (%7,8), süt 2 kişi (%3,9), cips ve sucuk 1 kişi (%2), soğan 1 kişi (%2), lahana 1 kişi (%2), kuru fasulye 1 kişi (%2), çiğ sebze 1 kişi (%2), kahve 1 kişi (%2), sosis 1 kişi (%2), çilek 1 kişi (%2), yağlı yiyecek 1 kişi (%2) tespit edilmiştir. Asitli/gazlı içecekler ile atak sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p:0.16$).

Sonuç

Çocukların beslenme davranışları iyi olarak bulundu. Beslenme alışkanlıkları ile atak sıklığı arasında bir ilişki bulunmadı. Ancak yüzde olarak bakıldığında bazı besinlerin tüketilmesiyle atak geçirme ilişkisi fazlaydı. Bu durumun hasta sayısının az olmasından kaynaklanabileceği düşünülmüştür.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Boyunda Hızla Büyüyen Bir Kitle: Tiroid İçine Spontan Kanama Olgusu

Mine Tevrizoğlu¹, Gizem Limnili², Sema Kılıç¹, Banu Uvaçın¹, Tolga Günvar¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Dokuz Eylül Üniversitesi Medikososyal Hizmet Birimi

Giriş

Baş boyun bölgesinde kitle şikayeti ile gelen hastalar, sık karşılaştığımız, buna karşılık tanıda bir takım zorlukların söz konusu olduğu hasta grubudur. Boyunda kitle, primer bir patoloji olabileceği gibi pek çok hastalığın önemli göstergelerinden biri olarak da karşımıza çıkabilmektedir.

Olgu

Boyunda tiroid lojuna uyan bölgede kitle tarifleyen 30 yaşındaki erkek hasta DEÜ EASM Aile Hekimliği Birimi'ne başvurdu. Geçen bir hafta içerisinde kitlesinin giderek büyüdüğünü ifade eden hastanın bilinen bir tiroid hastalığı bulunmamakta idi. Fizik muayenesinde tiroid loju sol lobuna uyan lokalizasyonda yaklaşık 4x3cm boyutlarında yutkunma ile hareketli, palpasyonla orta sert kıvamda ve hassas, semimobil kitle izlendi. Kitle üzerinde ısı artışı, kızarıklık ve ekimoz yoktu. Boyunda LAP izlenmedi. Ultrasonografik incelemede; tiroid bezi sol lobda soliter 35x25mm çapında düzgün konturlu, heterojen yapıda kistik alanlar da içeren, belirgin periferik ve santral kanlanması olan nodül izlendi. Hastanın kitlesinin hızlı büyüyor olması nedeniyle kistik alanların kanama olduğu düşünüldü. İİAB yapılması önerilen hastanın hematomu boşaltılarak alınan örnekler foliküler nodüler hastalık olarak yorumlandı. Hastanın yapılan kan laboratuvar incelemelerinde TSH:3,43µIU/mL; FT4:1,23pg/mL; FT3:3,71pg/mL; Anti TG:10,85IU/ml; Anti TPO:13,65IU/ml; Kalsitonin:<2,0pg/mL olarak ölçüldü.

Tartışma

Boyun bölgesi kitleleri ayırıcı tanı açısından dikkatli olunması gereken kitlelerdir. Boyundaki kitle basit bir enfeksiyona bağlı olabileceği gibi baş boyun bölgesi kaynaklı bir tümörün ilk belirtisi olarak veya yoğun damarlanma içeren bu bölgenin vasküler patolojileri olarak da karşımıza çıkabilir. Baş-boyun kitlesinde mutlaka ayrıntılı baş-boyun ve fizik muayene, ileri tetkikler ve ince iğne aspirasyon biopsisi yapılmalıdır. Gerektiği durumlarda eksizyonel biopsi uygulanmalıdır. Benign ya da malign özellikteki pek çok lezyon boyunda kitle sebebidir.

Tartışma soruları

1. Boyunda hızlı büyüyen kitlelerde ayırıcı tanı nelere dikkat edilmelidir?
2. Tiroid içi spontan kanaması olan hastada ne yapılmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tip 2 DM Hastalarının Çoklu İlaç Kullanım ve Kan Şekeri Düzeylerinin Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi

Serkan Kırtay, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Merve Yalçınkaya

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Tip 2 Diabetes Mellitus (Tip 2 DM) kronik fiziksel bir hastalık olmanın yanı sıra hasta açısından ruhsal, duygusal, sosyal bir dizi sorun ve çatışmanın gündeme gelmesine yol açabilen bir durumdur. Tip 2 DM'li hastalar farmakolojik tedavinin yanı sıra bütüncül olarak ele alınmalı, hastalığa eşlik eden organik, mental, ruhsal ve psikososyal tablolar da gözetilmelidir. Biz bu çalışmada Tip 2 DM'li kişilerde yaşam kalitesi düzeyi üzerine etkili olabilecek bazı faktörleri araştırmayı amaçlamaktayız.

Yöntem

Gözlemsel tanımlayıcı kesitsel tipte planlanan bu çalışmaya Adana ilinde belirlenen beş Aile Hekimliği Birimi'ne kayıtlı bulunan Tip 2 DM hastaları alınacaktır. Yapılandırılmış bir veri toplama formu hazırlanacak ve bu veri toplama formuna kişilerin sosyo-demografik özellikleri, antropometrik ölçümleri, kan basıncı ölçümleri, açlık kan şekeri ölçümleri, HbA1C değerleri ve kullandığı ilaçlar kaydedilecektir. Hastalarda önerilen diyet ve bedensel etkinlik durumlarına uyup uymadıkları, diğer tıbbi durumları ve kronik hastalıkları, Tip 2 DM'a bağlı gelişen komplikasyonların varlığı, insülin ve oral antidiyabetik ilaç kullanımı sorgulanacaktır. Yaşam kalitesinin belirlenmesi amacıyla Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeğinin kısa formu (WHOQOL Bref-TR) uygulanacaktır.

Bulgular

Kişilerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, gelir durumu, kan şekerinin kontrol altında olma durumu, çoklu ilaç kullanım durumu, farmakolojik tedavi şekli ve tedaviye uyumlarının yaşam kalitelerini ne ölçüde etkilediği incelenecektir.

Sonuç

Bu çalışmada Tip 2 DM'li hastalarda, tercih edilen tedavi şeklinin ve kan şekeri düzeylerinin kişinin yaşam kalitesine etkisi incelenecektir.

Tartışma soruları:

1. DM li hastalarda yaşam kalitesini etkileyebilecek ve çalışmamıza eklememizi önerdiğiniz başka faktörler var mı?
2. Çalışmamızda Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği (WHOQOL Bref-TR) ile birlikte uygulamamızı önerdiğiniz başka ölçekler var mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Adana Seyhan Yenibey 2 Nolu Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Eş Kaybı Yaşayan Kişilerde Depresyon Riski ve Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi

Samet Kaan Demirbaş, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Veysi Demircan

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Kayıp insan yaşamının kaçınılmaz bir parçasıdır ve yas sürecini ortaya çıkarmaktadır. Yas tutmak bir kayıp sonucunda ortaya çıkan ve deneyimlenmesi normal olan bir süreçtir. Yas süreci çözümlenemediğinde, yas sonrası beklenen yaşama yeniden uyum zorlaşabilmektedir ve kayıp yaşayan kişilerde psikiyatrik rahatsızlıkların ortaya çıkmasına yol açabilmektedir. Yas süresinin altı ayı geçmesi durumunda bu süreç patolojik bir durumun oluşmasına zemin hazırlayabilir. DSM-5'e göre Kalıcı komplike yas bozukluğu (KYB) tanısı yas tutma süresinin altı ayı geçmesi sonucunda konulabilir. Bu çalışmada birinci basamakta en az altı ay önce eş kaybı yaşayan kişilerde kaybın depresyonun oluşumundaki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tipteki bu araştırma 1 Nisan 2018-30 Eylül 2018 tarihleri arasında Adana Seyhan Yenibey 2 Nolu Aile Sağlığı Merkezi'ndeki 4 adet Aile Hekimliği Birimine başvuran en az altı ay önce eş kaybı yaşamış tüm erişkin bireyleri kapsayacaktır. Kişilerin sosyodemografik verilerini de içeren yapılandırılmış bir anket formu düzenlenecektir. Kişilere yüz yüze görüşme tekniği ile Beck Depresyon Ölçekleri uygulanacaktır. Eş kaybı öncesi depresyon tanısı olan kişiler çalışmaya dahil edilmeyecektir.

Bulgular

Eş kaybı yaşayan kişilerde gelişen depresyon ile kişilerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, gelir durumu, çocuk sayısı, kiminle yaşadıkları, evli kalma süreleri ve kayıp öncesi eşle olan ilişki durumları gibi değişkenlerle arasındaki ilişki araştırılacaktır

Sonuç

Eş kaybı sonrası depresyona yol açan faktörlerin tespitiyle risk altındaki kişilerin belirlenerek daha yakın takip ve tedavilerine imkan sağlanması umulmaktadır.

Tartışma Soruları

1. Sizce eş kaybı yaşayan kişiler kayıptan ne kadar süre sonra çalışmaya dahil edilmelidir?
2. Sizce çalışmanın dışlama kriterleri yeterli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

İzmir İlinde Yetişkin Bireylerde Bitkisel İlaçların Kullanım Sıklığı ve Nedenlerinin Değerlendirilmesi

İncilay Bengü Atli, Yasin Serim, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş:

Bitkisel kökenli ilaçların; bazı hastalıkların önlenmesi veya tedavisinde güvenilir olduğu düşüncesiyle kullanım artışı gözlenmektedir. Fakat bitkisel ilaçların ulaşılabilirliğinin basit olması, kontrollerinin yeterli düzeyde olmaması ve içerik bakımından birçok biyoaktif bileşen bulundurması, etkinlikleri ve toksisiteleri ile ilgili yeterli kaynak olmaması bitkisel ürünlere olan güvenilirliği azaltmaktadır.

Doğal Tıbbın dolayısıyla holistik(bütüncül) tıbbın hızla önem kazandığı bir dönemde yaşamaktayız. Bundan dolayı bitkisel ilaçlara eğilim günden güne artmakta, çok farklı amaçlarda kullanılmaktadır. Ayrıca bitkisel ürünleri sıklıkla kullanan kişilerin kronik hastalar olduğu göz önünde bulundurulduğunda, istenmeyen etkilerle karşılaşmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, herhangi bir sorunla Aile Sağlığı Merkezi 'ne başvuran yetişkin bireylerin bitkisel ürün kullanım sıklığı, nedenleri ve bunların sosyodemografik özelliklerle ilişkisini saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik bir araştırma olarak İzmir ilinde Eğitim Aile Sağlığı Merkezimizin polikliniğinde yürütülecektir. Polikliniğe başvuran hastaların bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik yüzyüze anket uygulaması planlanmıştır. Veri toplama araçları; sosyodemografik veri anketi ve bilgi düzeyi anketi şeklinde uygulanacaktır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (ortalama, standart sapma, frekans) kullanılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma Soruları

1. Bitkisel ilaç kullanımını etkileyen faktörler açısından önerileriniz nelerdir?
2. Değerlendirme dışı bırakma kriterleri neler olmalıdır?
3. Bağımsız değişkenler açısından önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dokuz Eylül Üniversitesi 10 No'lu Gaziemir Eğitim ASM'de Kayıtlı 15-49 Yaş Arası Evli Kadınların Doğurganlık Özelliklerinin İncelenmesi

Tuğçe Küçük Gürbüz, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Kontrolsüz nüfus artışı önümüzdeki yüzyılın büyük sorunlarından biridir. Türkiye Avrupa ülkeleri arasında nüfus artışı en fazla olan ülkeler arasındadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Aile Sağlığı bölgelerinden biri olan Binbaşı Reşat Bey Mahallesi İzmir merkezinde, il dışından yoğun göç alan, nüfusunun sosyo kültürel düzeyinin düşük olduğu bir bölgedir. Bu araştırmada, bu bölgede verilecek aile planlama hizmetlerini belirleyebilmek için DEÜ 10 No'lu EASM'ye kayıtlı doğurgan çağıdaki kadınlarda doğurganlık ve aile planlaması durumlarının saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel analitik olarak yapılan çalışmada evreni İzmir ili Gaziemir ilçesinde Dokuz Eylül Üniversitesi 10 No'lu Binbaşı Reşat Bey Eğitim Aile Sağlığı Merkezi'nde kayıtlı 15-49 yaş arası evli/birlikte yaşayan 636 kadın oluşturmaktadır. Örneklem seçilmemiş tüm nüfusa ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışma 460 kadınla tamamlandı. Çalışmada sosyo-demografik özellikler, obstetrik özellikler ve AP yöntemine ilişkin özellikleri içeren veri toplama formu kullanıldı. Anketler yüz yüze görüşme tekniği ile uygulandı.

Veri analizinde tanımlayıcı analizler, khi kare, t testi kullanıldı.

Bulgular

Katılımcıların yaş ortalaması $32,67 \pm 7,691$, evlilik yaş ortalaması $20,67 \pm 4,177$ Katılımcıların % 18,3 okur-yazar değil, %37,4 'ü ilkokul mezunu, %79,1'i ev hanımıydı. Katılımcıların ortalama gebelik sayısı $2,88 \pm 1,84$, canlı doğum sayısı $2,2 \pm 1,5$, ölü doğum sayısı $0,07 \pm 0,29$, düşük sayısı $0,042 \pm 0,83$, küretaj sayısı $0,11 \pm 0,43$ ve yaşayan çocuk sayısı $2,23 \pm 1,46$ idi. Dört ve üzeri gebeliği olanların oranı % 31,1, üç ve üzeri çocuğu olanların oranı % 37'dir. Herhangi bir aile planlaması yöntemi bilenlerin oranı %99,3 iken, herhangi bir AP yöntemi kullanma durumu %80 olarak saptandı. Kullanılan yöntemler ise sırasıyla %35,3 geri çekme, %28,0 kondom, %22,3 RİA, %9,0 hap, %7,1 tüp ligasyonu, %3,8 enjeksiyondü. Son gebeliğini planlama durumuna göre bakıldığında %31,6 planlı ve %68,4'ü plansız gebelik olarak tespit edildi. Katılımcıların çocuk sahibi olmayı düşünme durumlarına bakıldığında %48,7'si çocuk sahibi olmayı planladıklarını ve planlayanların % 30,4'ü hemen düşündüklerini ifade ettiler.

Sonuç

Yapılan bu çalışma sonuçlarına göre üreme sağlığı konularında hızla müdahalelere gereksinimi olduğu görüldü.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Mustafa Kemal Üniversitesi Öğrencilerinin Mobil Sağlık Uygulamalarını Kullanımı

Pinar Döner Güner¹, Hande Bölükbaşı¹, Sümeyya Havva Kocaçaya², Cahit Özer¹, Erhan Yengil¹

¹ Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Hatay İl Sağlık Müdürlüğü

Giriş

Akıllı telefonların hayatımızdaki yeri arttıkça çeşitli alanlarda hayatımızı kolaylaştıracak uygulamalar ortaya çıkmıştır. Sağlık sektöründe teknolojiden yararlanarak çeşitli uygulamalarla hayatımıza girmiş bulunmaktadır. Bireyler günlük hayatlarında bu uygulamaları günlük aldıkları kaloriyi hesaplamak, regl takvimlerini takip etmek, günlük su içmelerini kontrol etmek için kullanmaktadırlar. Bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin mobil sağlık uygulamalarını ne sıklıkta kullandığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencileriyle Aralık 2017- Şubat 2018 tarihlerinde yürütüldü. Çalışmada, literatürde yer alan mobil sağlık teknolojileri ile ilgili çalışmalardan yararlanılarak hazırlanan anket uygulandı.

Bulgular

Çalışmaya 877 kişi katıldı. Yaş ortancaları 21 (en küçük:17 en büyük:36) idi. 447'si erkek (%51) 430'u kadın (%49) idi. Okuduğu fakültelerin dağılımı Şekil-1 de gösterildi. Katılımcıların 795 (%90,6)'i sosyal medya kullanmaktaydı. Sosyal medya kullananlardan 721 kişi (%82,2) Instagram, 500 kişi (%57) Facebook, 306 kişi (%34,9) Twitter kullanmaktaydı. Sosyal medyadaki sağlıkla ilgili paylaşımları/sayfaları takip edenler 454 (%51,8) idi. Sağlıkla ilgili uygulamaları kullananlar 300 kişi (%34,2) idi. Fakülteler arası mobil sağlık uygulamalarının kullanımı istatistiksel olarak anlamlı bulundu (p:0,06). Katılımcıların 504 (%57,5)'ü sosyal medyadaki sağlıkla ilgili paylaşımları yararlı bulmaktaydı. Katılımcıların mobil sağlık uygulamalarının dağılımı Şekil-2'de verildi. Katılımcıların 101'i (%11,5) mobil sağlık uygulamalarını her gün kullanmaktayken, 38'i (%4,3) mobil sağlık uygulamalarını ayda bir kullanmaktaydı. Erkeklerin 129'u (28,9), kadınların 171'i (%39,8) mobil sağlık uygulamalarını kullanmaktaydı. Erkekler ile kadınlar arasında mobil sağlık uygulamalarını kullanımı istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu (p:0,001). Mobil sağlık uygulamalarını kullanmama nedeni olarak en sık "Düzenli olarak kullanacağımı düşünmüyorum" seçeneği işaretlendi (Tablo-1).

Sonuç

Kişilerin artmış tablet ve akıllı telefonlarını kullanımları sebebiyle bu uygulamalar ile yaşam tarzlarını, diyetlerini, egzersizlerini düzenlemeleri sağlanabilir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde oldukça önemli bir yere sahip olan yaşam tarzı değişikliğinin sağlanmasında mobil sağlık uygulamalarını sıklıkla kullanılması hastaların tedaviye uyumunu arttıracakı düşünülmektedir. Bu konuda genellikle spesifik uygulamalar incelenmiş olup daha sonrasında yapılacak deneysel çalışmalar mobil teknolojinin tedavideki yerini belirlemek açısından faydalı olacaktır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Adana'da Bir ASM' ye Başvuran Yetişkin Hastalardan Demir Eksikliği Olanlar ile Olmayanların D Vitamini Düzeylerinin Karşılaştırılması

Fahri Öztürk, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Merve Öztürk

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç

D vitamini eksikliği ve demir eksikliği tüm dünyada yaygın görülen sağlık problemlerindedir. D vitamini eksikliği bulunan bireylerde demir eksikliği ve anemi sıklığının arttığını gösteren çalışmalar mevcuttur. Polikliniklerimizde de çok sayıda D vitamini eksikliği ve Demir Eksikliği bulunan hasta takip edilmektedir. Bu çalışmada hastaların anamnez , tanı bilgileri, yaş ,cinsiyet ve laboratuvar sonuçları incelenerek Demir Eksikliği ile D vitamini eksikliği arasındaki ilişkinin araştırılması planlanmıştır.

Yöntem

Retrospektif tipteki bu çalışmada Adana Yenibey 2 No'lu Aile Sağlığı Merkezi Polikliniği'ndeki 4 adet aile hekimliği birimine 01.04.2017-30.03.2018 tarihleri arasında başvuran hastaların kayıtlı olan tanı, anamnez, yaş , cinsiyet , laboratuvar tetkikleri incelenecektir. Hastaların hemoglobin, 25-OH D vit, demir, demir bağlama kapasitesi ve ferritin düzeyleri kaydedilecektir. 20ng/ml altı D vitamini eksikliği, 20 ng/ml-30ng/ml arası D vitamini yetersizliği, 30ng/ml ve üstü yeterli D vitamini düzeyi olarak kabul edilecektir. Hemogram tahlilinde hemoglobin (HGB) değerleri erkekte 13 mg/dl, kadında 12 mg/dl altında olan hastalar anemi tanısı alacaktır. Ferritin değerleri 15 ng/ml'nin altı olan hastalarda demir eksikliği olduğu kabul edilecektir. Ferritin düzeyi 15-50 ng/ml olan hastalardan serum demir düzeyi <60 mcg/dl ve Demir Bağlama Kapasitesi >355 mcg/dl olan hastalar demir eksikliği kabul edilecektir. Tetkik öncesi demir eksikliği ve d vitamini eksikliği için tedavi ve profilaksi almayan yetişkin hastalar çalışmaya dahil edilecektir.

Bulgular

Demir eksikliği ile d vitamini düzeylerinin kendi aralarındaki ilişki ve yaş, meslek, cinsiyet, mevsim ve ek hastalıklarla ilişkisi araştırılacaktır.

Sonuç

Çalışmamız öneri aşamasındadır.

Tartışma Sorusu

1. Sizce daha fazla dışlama kriteri belirlenmeli mi?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Kampüsünde Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımı Ve Depresyon Arasındaki İlişki

Yasin Serim, İncilay Bengü Atli, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş

Son dönemde akıllı telefon ve internet kullanımının yaygınlaşması ile sosyal medya ve depresyon arasındaki ilişki merak konusu olmuştur. Sosyal medya kullanıcı tarafından içerik oluşturulması ve değiştirilmesini sağlayan internet tabanlı araç, hizmet ve uygulamaların tamamı olarak tanımlanabilir. Aile ve arkadaşlarla bağlantı, eğlence, haber, bilgi ve paylaşım gibi amaçlarla kullanılabilir. Sosyal medya, içerik üretilen site ve platformlarının sayısı ve kullanım sıklığının artmasıyla önemli bir etkileşim aracı haline gelmiştir. Yapılan çalışmalarda genç erişkinlik döneminde aktif sosyal medya kullanımının yaygın olduğu saptanmıştır ve yine bu dönemde depresyon da sık görülmektedir. Depresyon ülkemizde ve dünyada en sık görülen psikiyatrik hastalık olup insidansı her geçen gün artmaktadır. Rekürrens ve kronikleşme riski olması, anksiyete ve madde kullanım bozukluğu gibi diğer psikiyatrik hastalıklarla birlikteliği, verimlilikte azalma, iş gücü kaybı, tıbbi harcamaların artması gibi sebeplerden ötürü depresyon önemli bir halk sağlığı sorunudur.

Bu çalışma üniversite öğrencilerinde sosyal medya kullanımını daha geniş bir yelpazede incelemeyi, sosyal medya kullanımı ve depresyon arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Kesitsel analitik desende bir araştırma olarak planlanan araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Kampüsü'nde öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturacaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak literatüre dayanarak hazırlanacak anket ve Beck Depresyon Ölçeği kullanılacaktır. Veri analizi için SPSS 22.0 paket programında değerlendirilecek ve istatistiksel analizler olarak tanımlayıcı analizler, ki-kare testi, t testi ve lojistik regresyon analizi yapılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Bağımlı değişken olarak depresyon, bağımsız değişkenler olarak sosyodemografik veriler ve sosyal medya kullanımı değerlendirilecektir.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. Örneklem büyüklüğü ve seçimi nasıl yapılmalıdır?
2. Sosyal medya kullanım sıklığı ve süresinin ölçümü için nasıl bir yol izlenmelidir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dokuz Eylül Üniversitesindeki Asistan Hekimlerin Akdeniz Tipi Beslenmeye Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Bilal Durmaz, Ahmet Öztürk, Mehtap Kartal

Dokuz Eylül Üniversitesi

Giriş

Beslenme: Sağlığı korumak, geliştirmek ve yaşam kalitesini yükseltmek için ihtiyacımız olan besin öğelerini, yeterli ve dengeli miktarlarda ve uygun zamanlarda almak için bilinçli yapılması gereken bir eylemdir. Yaşamın önemli bir parçası olan beslenmenin nasıl olması gerektiği üzerinde çok durulmuş ve akdeniz tipi beslenme de genel kabul gören sağlıklı beslenme çeşitlerinden biri olarak kabul edilmiştir. Akdeniz diyeti; liften zengin, vitamin ve mineral kaynağının bol olduğu, sebze ve meyvelerin bol tüketildiği ayrıca kuru baklagiller ve ekmeğe çeşitleriyle birlikte, zeytin yağı ve bol balık tüketiminin de gerçekleştiği bir beslenme alışkanlığıdır. Kalp hastalığında, metabolik sendromda ve birçok hastalıkta önerilen beslenme tipidir. MONICA başta olmak üzere birçok çalışmada akdeniz tipi diyetin kardiovasküler sağlık üzerine etkisi gösterilmiştir. Bunlar dışında metaanalizler özellikle kolon ve prostat kanseri riskini azalttığı ve tüm kanser insidansında ise yaklaşık %10 azalma sağladığı söylenmektedir. Hekimler sağlıklı beslenmenin ne olduğunu ve nasıl uygulanması gerektiğini bilip hastalarına aktarmakla sorumlu kişilerin başında gelmektedir. Buna karşılık hekimlerdeki sağlıklı beslenme davranışı ile korunabilecek obezite, hipertansiyon, diyabet gibi hastalıklar azımsanmayacak oradadır. Bu çalışmada amaç henüz hekimlik hayatının başlarında olan asistan hekimlerin sağlıklı beslenmenin temellerinden olan akdeniz tipi beslenmeye uyumlarını ve bu uyumu etkileyebilecek faktörleri araştırmaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik bir çalışma olarak planlanmıştır. Çalışma Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi'nde görev yapmakta olan 533 asistan hekimle yapılacaktır. Çalışma katılımcıların sosyodemografik özellikleri ve sağlıklı yaşam davranışları ile akdeniz tipi beslenmeye ilişkin bilgiyi ölçmeyi hedefleyen bir bilgi formu ve akdeniz tipi beslenmeye uyumu ölçen (kıdmed) anketten oluşmaktadır. Çalışma sonunda spss 22.0 paket programı kullanılacak. Ki kare ve t testi ile sonuçlar karşılaştırılacak ve p değeri <0,05 olan değerler anlamlı kabul edilecektir.

Bulgular ve Sonuçlar

Çalışma tasarımı aşamasındadır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Yerel Yönetimlerde Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmetler; Tele- Sağlık ve Tele-Bakım Hizmeti Örneği

Ayşen Mert Bengi¹, Vildan Mevsim²

¹ Çeşme Devlet Hastanesi, İzmir

² Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD, İzmir

Giriş

Yaşlıların yaşamış oldukları topluluklar içerisinde ortaya çıkan sorunlara yönelik, genel anlamda sosyal politikalar ve özel anlamda sosyal hizmet uygulamalarında yeni düzenlemelerle karşılaşmaktadır.

Belediyelerin yaşlılara yönelik sosyal hizmetleri arasında evde bakım hizmeti, barınma ve konut ihtiyacının sağlanması, kira yardımı, yardımcı teknolojilerin kullanılması, ölüm döşeği bakımı gibi hizmetler sayılabilir. Akıllı yaşlı ev izleme sistemleri, tele-sağlık sistemi, tele-bakım sistemi ve tele-izleme sisteminden oluşur. Tele bakımda, telefon hattı veya kurulmuş olan alarm sistemi vasıtasıyla ilgili bakıcıya uyarı iletilmektedir. Uzaktan teknolojik bakım desteklerinin avantajları, huzur evlerinde ve hastanelerde kalmak istemeyen yaşlılara uzaktan bakım sağlanması, hastane ziyaretlerinin azaltılması, kişilerin bireysel yada aileleriyle aktif, mutlu, toplumla iç içe yaşamlarının sağlanması yönündedir.

Yöntem

İletişim teknolojilerinden daha fazla yararlanılarak tele-sağlık ve tele-bakım hizmeti verilmesi için alt yapı çalışmaları başlatılabilir. İzmir Çeşme'de belediye bünyesinde kurulacak olan evde bakım biriminden hizmet almak için başvuran ve hastanenin evde sağlık biriminde takip edilen yaşlı bireyler için tele-sağlık ve tele-bakım hizmeti çerçevesinde proje geliştirilecektir. Çeşme Belediyesi bünyesinde yedi gün yirmi dört saat açık kalacak, iletişim becerileri konusunda eğitilmiş personelin vardiya usulü çalıştırılacağı bir birim oluşturulacaktır. Tespit edilen hastalarının evlerine, bu birim ile bağlantılı olacak telefon ve alarm sistemi, belediyenin sosyal hizmet projesi çerçevesinde kurulacaktır. Evde bakım hastasına bakım veren kişiler ve evde yalnız yaşayan yaşlı bireyler bu sistemi kullanarak gerek sağlık sorunları olduğunda gerekse güvenlik, temizlik, acil olaylar gibi durumlarda birime ulaşabileceklerdir. Birimde görevli kişi gelen çağrılarını 112, polis, jandarma veya belediye ya da hastanenin ilgili birimlerine ileteceklerdir.

Bulgular

Bu projeye Çeşme'de bulunan evde bakım hastalarının ve yalnız yaşayan yaşlı bireylerin her türlü sorununda gereksiz zaman kaybı ve maliyetler azaltılacaktır. Gerekli hizmete hızlı bir şekilde ulaşılabilecektir.

Sonuç

Yerel yönetimler ve sağlık kurumları işbirliği içinde bilişim teknolojilerini kullanarak, yaşlı bakımıyla ilgili sorunları hızlı ve maliyet etkin bir şekilde çözebilirler.

Tartışma Soruları

1. Projenin maliyet etkinliği konusunda görüşler nelerdir?
2. Projenin geliştirilmesi konusundaki öneriler nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

14-18 Yaş Arası Ergenlerin Riskli Davranışlarında Etkili Olan Faktörler

Merve Yalçınkaya, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Serkan Kırtay

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Ergenlik dönemi bireyin bedensel, sosyal, duygusal, cinsel ve mesleki açıdan çok hızlı değiştiği bir gelişim dönemi olarak tanımlanmaktadır. Erickson'un da "kimlik kazanmaya karşı kimlik bunalımı" olarak adlandırdığı bu evrede, aileden bağımsız olma eğilimi yanında, mutsuzluk, intihar eğilimi, çaresizlik, aile bireyleri ile çatışma yaşama, okuldan kaçma, şiddet eğilimi ve madde kullanımı gibi yaşamsal açıdan risk oluşturan birçok problem de yaşanabilmektedir. Son yıllarda ergen intiharlarına, ergen gebeliğine ve ergen suçluluğuna daha sık rastlanmaktadır. Bu nedenle ergenlerin niçin, ne koşullarda riskli davranışlarda bulduklarının ve ergenlerin risk alma davranışlarını etkileyen veya etkilemeyen değişkenlerin neler olabileceği konusunun araştırılması önem kazanmaktadır. Bu çalışmada amacımız 14-18 yaş arası lise dönemindeki ergenlerde risk alma düzeyini belirlemek ve ergenlerin riskli davranışlarında etkili olan faktörleri araştırmaktır.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan bu çalışmaya Adana ilinde belirlenecek olan ASM'lere 01.04.2018-30.05.2018 tarihleri arasında başvuran 14-18 yaş arası lise öğrencilerinin alınması planlanmıştır. Katılımcılara sosyodemografik veriler, aile ile ilgili bilgiler ve kişisel bilgileri içeren bir veri toplama formu ile birlikte risk alma düzeyini belirlemek için Ergenlerde Risk Alma Ölçeği uygulanacaktır.

Bulgular

Bu araştırmada lise öğrencilerinde trafik, madde kullanımı ve toplumsal konumla ilgili risk alma davranışının; yaş, cinsiyet, okul türü, aile eğitim düzeyi, gelir düzeyi, ailede sigara ve alkol kullanımı, yakın arkadaşlarda sigara, alkol, madde kullanımı gibi faktörlere göre anlamlı düzeyde değişip değişmediği incelenecektir. Ergenlerin riskli davranışlarında etkili faktörler araştırılacaktır.

Sonuç

Bu araştırma; çalışmamızdaki ergenlerin risk alma düzeyi ile riskli davranışlarda etkili olabilecek faktörler arasındaki ilişkiyi gösterecektir.

Tartışma soruları:

1. Örneklem seçimi konusundaki önerileriniz nelerdir?
2. Çalışmamızda kullanılacak ölçeklerle ilgili önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Lider Anneler Yetiştiriyor

Burcu Kayhan Tetik

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Malatya

Giriş

Anne sütü, bir bebeğin doğar doğmaz tüm ihtiyacını karşılayabilecek şekilde tasarlanmış mucizevi bir besin kaynağıdır. Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığı ilk 6 ay sadece anne sütü ve ek gıdalarla birlikte 2 yaş ve ötesine kadar bebeklerin emzirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu kapsamda UNİCEF' in başlattığı "Bebek Dostu Hastaneler" programına ülkemizde 1991 yılında başlanmıştır. 2008 yılında "Bebek Dostu Aile Hekimleri" adıyla aile hekimleri de bu programa dahil edilmiştir. "Başarılı Emzirmede 9 Adım" ın yedinci adımında "emzirmenin korunması, desteklenmesi ve yaygınlaştırılması için kurumlar arası işbirliği yapılmalıdır." denilmektedir. Bu amaçla Anne Destek Grupları (ADG) ve Anneden Anneye Destek Gruplarının (AADG) kurulması Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2014-2017 Stratejik Planında "Emzirmenin özendirilmesi, desteklenmesi ve sürdürülmesini yürütme " hedefiyle de vurgulanmıştır.

AADG; bebeğini anne sütüyle beslemiş annelerin, yeni anne olmuş veya daha önce emzirmeyi başaramamış annelere yardım etmesi anlamına gelmektedir. Ülkemizde bu destek gruplarının yetersizliği bilinmektedir. Bu amaçla Malatya'da AADG kurulmuş ve sağlık personeli olmamasına rağmen gönüllü olan annelerle eğitimlerimiz başlamıştır.

Eğitimlerde annelere; anne sütü üretimi, bebeğin uygun pozisyonda tutulması ve emzirilmesi, memeyi red, meme ile ilgili sorunların çözümü ve yetersiz süt kriterleri anlatılmaktadır. Anneden anneye destek tıbbi tavsiyelerde bulunmakla değil, bilgi ve deneyim paylaşmakla ilgilidir.

Sonuç

Bebeklerini anne sütü ile besleyen bu deneyimli anneler; doğru emzirme uygulamaları için model oluşturur, bilgi ve deneyimlerini diğer annelerle paylaşır, bu şekilde diğer kadınlara destek verirler. Annelerin emzirmeye ilgili kaygılarını diğer annelerle paylaşmaları daha kolay olduğu için, AADG bu boşluğun doldurulmasına yardımcı olacaktır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Primipar ve Multipar Annelerin Maternal Bağlanma Durumlarının Karşılaştırılması

Enes Mahmut, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Serkan Kırtay

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Bağlanma iki kişi arasındaki duygusal ilişki gücünü ifade eden bir kavram olup anne ile bebek arasındaki bağlanma hem bebeklerin yaşamlarını sürdürmeleri hem de fiziksel ve ruhsal açıdan gelişimlerini sağlayabilmeleri açısından çok önemlidir. Bu bağlılık bebeğin sağlıklı büyüme ve gelişmesini teşvik eden en önemli unsurlardandır. Bu çalışmada annelik deneyimini ilk kez yaşamak ile birden çok kez yaşamamanın maternal bağlanma üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tipteki bu çalışma 01.05.2018-01.11.2018 tarihleri arasında Adana Karaisalı Eğlence Aile Sağlığı Merkezi'ne kesin kayıtlı bir aylık bebeği olan anneler üzerinde yapılacaktır. Bu annelere doğumdan sonraki bir ayın sonunda yapılandırılmış bir anket formu ve 'Maternal Bağlanma Ölçeği' uygulanacaktır.

Bulgular

Bu çalışma ile maternal bağlanma durumu tespit edilerek bu durumu etkileyen yaş, annenin primipar-multipar olma durumu, eğitim seviyesi, ekonomik durum, ilgili doğum tipinin normal veya sezaryen olması, bebeğin cinsiyeti ve kaçınıcı çocuk olduğu gibi faktörler araştırılacaktır.

Sonuç

Henüz proje aşamasında olan bir çalışmadır.

TARTIŞMA

1. Maternal bağlanma durumu araştırılacak olan annelere bağımsız değişken önerileriniz nelerdir?
2. Çalışmaya dahil edilecek olan annelerde postpartum depresyon varlığı çalışmayı olumsuz olarak etkiler mi?
3. Çalışmada maternal bağlanmayı değerlendiren alternatif ölçek önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Sosyal Medyanın Bireylerin Hekime ve Sağlık Bilgisine Erişimindeki Yeri

Yasemin Koskor, Aysel Aydoğan, Mehtap Kartal

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Giriş

Sağlık sektöründe hekim ve hasta arasındaki iletişim, hastalık nedeniyle hekime ihtiyaç ve güven duygusu nedeniyle artmaktadır. Aile hekimi, ilk başvuru kaynağı olması nedeniyle, hastalarının bütün sağlık sorumluluklarını ele almaktadır. Ayrıca, hasta merkezli yaklaşımı ile gerek hastasının ailesi gerek çevresiyle de ilgilenmesi de söz konusudur. Tüm bu gerekçeler hekim ve hasta arasında kurulacak ilişkilerin iletişimsel niteliği, türü, boyutu ve etkinliği açısından önem taşımaktadır.

Teknolojik gelişmeler birçok alanı olduğu gibi sağlık alanını da etkilemekte hem sağlık uzmanlarının hem de hastaların tıbbi bilgilere hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmalarına imkân sağlamaktadır. Günümüzde en çok kullanılan iletişim araçlarından biri haline gelen sosyal medya gerek kişilerarası gerekse kitle iletişimine imkân sağlayan yapısı sayesinde sağlık alanında kişiler ve kurumlar tarafından kullanılan etkili araçlardan birisi haline gelmiştir. Ülkemizde de bu gelişmelerin hızlıca karşılık bulduğu ve bireylerin hastalıkları ve ilaçları konusunda bilgi sahibi olmak için sosyal medyaya başvurdukları görülmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı İzmir il merkezindeki ASM'lere kayıtlı kişilerin sosyal medyayı, hekime ve sağlık bilgisine ulaşma için kullanımına ilişkin tutum ve davranışlarını belirlemektir.

Yöntem

Kesitsel analitik çalışma olarak tasarlanan araştırmanın evrenini İzmir il merkez ASM'lere kayıtlı 18-65 yaş arası yetişkinler oluşturacaktır.

Sosyodemografik özellikler; yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, meslek, gelir düzeyi ve araştırmacı tarafından hazırlanan sosyal medya kullanımıyla ilişkili soruları kapsayan bir anket formu kullanılacaktır.

İzmir il merkez ASM'lere kayıtlı olup çalışma sırasında herhangi bir nedenle ASM'lere başvuran bireylere uygulanacaktır. Örneklem formülü $n = N \cdot t^2pq / d^2(N-1) + t^2pq$ kullanılarak $p=0,5$ ve $d=0,05$ örneklem büyüklüğünün en az 384 kişi olması planlanmaktadır.

Tartışma soruları

1. Anket soruları ile ilgili önerileriniz nelerdir?
2. Örneklem yaş grubu ve seçimi için önerileriniz var mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Araştırma Görevlisi Hekimlerin İş Doymu ile Mutluluk Düzeyleri İlişkisi

Melda Muraz, Nafiz Bozdemir

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği A.D.

Giriş

Soyut bir kavram olan iş doymu moral motivasyon, işi çekici bulma, işe kendi kendini coşkuyla verme, işi sevmeye kavramlarıyla yakından ilgili olmasına rağmen, bu kavramlardan daha değişik bir anlam ifade etmektedir. Kişilerin başarılı, mutlu ve üretken olabilmeleri için en önemli gerekli koşullardan olan iş doymu; işin, iş çevresinin ve çalışma koşullarının değerlendirilerek geliştirildiği duygusal bir tepkidir. İş doymu en basit ifadeyle; bir iş görenin işi ile ne kadar mutlu olduğunun belirlenmesidir. İş doymu ile performans arasında, çok güçlü olmamakla birlikte, olumlu yönde bir ilişki bulunduğu söylenebilir. Meslek dışı yaşamı da etkileyerek sürekli özverinin gerektiği hekimlik mesleğinde iş doymunun önemi büyüktür. Hekimlerin iş doymununun azalması da hasta memnuniyetini olumsuz etkilemektedir. Mutluluk insan yaşamının bütün alanlarını etkileyen önemli bir kavramdır. Kişinin hissettiği olumlu duyguların olumsuz duygulardan çok olması ve genel olarak yaşamdan alınan doyum olarak tanımlanmaktadır.

Amaç

Bu çalışmada, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesinde uzmanlık eğitimini almakta olan araştırma görevlisi hekimlerin iş doymu, mutluluk düzeyleri ve bunları etkileyen faktörler değerlendirilecektir. Ayrıca hekimlerin iş doymununun mutluluk üzerine etkisi araştırılacaktır.

Yöntem

Çalışmamızın evrenini Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan araştırma görevlisi hekimler oluşturacaktır. Bu çalışma kapsamında katılımcılara sosyodemografik veriler formu, Minnesota İş Doymu Ölçeği ve Oxford Mutluluk Ölçeği uygulanacaktır.

Çalışmamızın sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda araştırma görevlisi hekimlerde iş doymu ve mutluluk düzeyleri ortaya konacak ve iş doymunun mutluluk üzerine olan etkisi belirlenecektir.

Tartışma Soruları

1. Evren seçimi konusunda önerileriniz nelerdir?
2. Örneklem seçiminde önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Preterm Doğum ve İlişkili Faktörler

Cüneyt Ardic, Oğuzer Usta, Esmâ Omar, Cihangir Yıldız, Erdem Memiş

RTEÜ Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) tanımına göre preterm doğum gebeliğin 37. haftadan önceki bir dönemde sonlanmasıdır. Tüm gebeliklerin yaklaşık %12 ile %13'ü preterm doğumla sonlanmaktadır. Preterm doğum yılda 1 milyon neonatal ölümün primer nedenidir ve çocukluk çağı morbiditesinin en önemli sebeplerinden biridir. Preterm eylemin önlenmesinde sağlık profesyonellerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu araştırma spontan preterm doğuma neden olabilecek risk faktörlerini saptamak ve preterm doğumu önleyecek stratejiler geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Rize ve İstanbul ilindeki 11 farklı Aile Sağlığı Merkezi'nde gebeliklerinde düzenli izlemleri yapıp verileri kaydedilen hasta dosyaları 1 Eylül 2017 ile 31 Aralık 2017 tarihleri arasında retrospektif olarak değerlendirildi. Araştırma için Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nden etik kurul onayı alınmıştır.

Hasta verileri SPSS paket programında analiz edildi. Çalışılan veriler ortalama, frekans dağılım şeklinde sunuldu. Değişkenlerin ikili karşılaştırmalarında Mann Whitney U ve ki kare testleri kullanıldı. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Bulgular

Çalışmanın gerçekleştiği tarihler arasında kayıtlı toplam doğum sayısı 483 olup, 189 (%39,1) olgu preterm doğum olarak gerçekleşmiştir. Preterm ve term doğum yapan annelerin yaş ortalaması sırasıyla $30,56 \pm 5,84$ ve $32,23 \pm 5,89$ idi ve gruplar arasında anlamlı fark vardı. ($p=0,003$) Term ve preterm doğan bebeklerin ortalama doğum ağırlıkları, hemoglobün düzeyleri ve gebelik boyunca takip sayıları arasında anlamlı fark vardı. ($p < 0,001$)

Sonuç

Sonuç olarak çalışmamızda preterm doğum ile maternal anemi ve takip sayısının ilişkili olduğunu saptadık. Bu sonuç prenatal izlemin ve maternal anemi tedavisinin önemini ortaya koymaktadır. Aile Hekimliği uygulamasında prenatal bakım hizmeti geliştirilerek riskli gebelerin daha sık izleme çağrılması, maternal aneminin erken dönemde saptanıp tedavi edilmesi sağlanarak preterm doğumları azaltmak mümkün olacaktır. Erken doğumun önlenmesi için tüm kadınları kapsayan gebelik öncesi bakım hizmetleri geliştirilmelidir.

Tartışma Sorusu

1. Aile Hekimliği uygulamasında prenatal bakım hizmeti ne sıklıkta veriliyor, nasıl arttırılabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Ülseratif Koliti Olan Hasta Nasıl Sigara Bırakabilir? Olgu Sunumu

Ahmet Öztürk, Bilal Durmaz, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi

Giriş

Ülseratif kolit, tekrar eden, kolonun mukozal tabakası ile sınırlı, inflamasyon ile karakterize, otoimmün bir hastalıktır. Genellikle kanlı, mukuslu diyare, kolik karın ağrısı ile kendini gösterir. Sigaranın, ülseratif kolit gelişimini engellediği ve klinik seyri iyileştirdiği gösterilmiştir. Ülseratif koliti olan ve sigara içen hastalar bu nedenle sigarayı bırakmamaktadır. Sigaraya bağlı solunum ve kalp damar hastalığı olan hastalar özellikle çok zorlanmaktadırlar. Sigara bırakmaları gerektiği halde, sigara bıraktıklarında kanlı, mukuslu diyare, kolik karın ağrısı görülmekte ve hastalar tekrar sigaraya başlamaktadırlar.

Olgu Sunumu

16 yaşında sigaraya başlayan, günde 30 adet sigara içme hikayesi bulunan, 58 yaşındaki kadın hasta Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Aile Hekimliği Sigara Bırakma Polikliniğine (SBP) sigara bırakma isteği ile başvurmuştur.

Hasta 38 yaşında sigara bıraktıktan sonra kanlı ishal şikayetleri olmuş, bu süreçte hastaya ülseratif kolit tanısı konulmuştur. 50 yaşına kadar hastanın 3-4 kez birkaç aylık sigara bırakma dönemlerinde kolit alevlenmeleri olmuştur. 50 yaşında sigarayı tekrar bırakan hastanın 18 ay boyunca kanlı ishal atakları devam etmiştir.

SBP'nde değerlendirilen hastaya Vareniklin ve nikotin sakızı başlanmıştır. Hasta sigarayı bırakmış ve vareniklin'i 3 ay kullanmıştır.

Hasta sigara bıraktıktan 7 ay sonra SBP'ne kanlı ishal şikayetiyle başvurmuştur. Hasta çok düşük doz nikotin sakızı çığnemekteydi. Hastanın kliniği ülseratif kolit atağı olarak değerlendirildi ve gastroenteroloji polikliniğine (GEP) sevk edildi. GEP'nde gerekli tedavisi düzenlenerek taburcu edilmiştir. 15 gün sonra şikayetleri artarak devam eden hasta tekrar SBP'ne başvurmuştur. Şikayetlerinde gerileme olmayan hastanın kullandığı nikotin sakızı 16 mg'a çıkarılmıştır. Bir hafta sonra kontrole gelen hastanın kanama ve ishal şikayetleri tamamen gerilemiştir. Hasta halen takip altındadır.

Tartışma

Çeşitli çalışmalarda ülseratif kolitte transdermal nikotin kullanımının hastalarda klinik semptomları azalttığı gösterilmiştir. Nikotinin yan etkileri olsa da, sigaradan daha güvenlidir. Bu hastada nikotin sakızı kullanılmıştır ve halen hasta kontrol altındadır ve izlenmeye devam etmektedir. Ülseratif kolit tedavisinde, nikotinin yeri halen belirsizdir. Ancak nikotinin etkisi konusunda daha ileri klinik deneylere gereksinim vardır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Adana' da Bir ASM'ye Başvuran Hipertansif Hastalarda Anksiyete Bozukluğunun Sıklığı ve İlişkili Faktörlerin Araştırılması

Merve Öztürk, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Fahri Öztürk

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Yüksek kan basıncı dünyada ve ülkemizde en önemli mortalite ve morbidite nedenlerinden biridir. Hipertansif bireylerde anksiyete bozukluklarının bulunması, hastanın tedaviye yanıtını ciddi olarak etkilemektedir. Bu çalışmada hipertansif hastalarda anksiyete bozukluğu sıklığı ve bu hastaların kan basıncı değerlerinin hedefte olup olmaması ile anksiyete belirtilerinin düzeyleri arasındaki ilişkiyi saptamak amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tanımlayıcı tipteki çalışmamıza Adana Yenibey 2 No'lu Aile Sağlığı Merkezi Polikliniği'ne 01.05.2018-30.10.2018 tarihleri arasında başvuran hipertansiyon tanısıyla takip edilen hastalar dahil edilecektir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri sorgulanacaktır. Çalışmada hastalara Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) uygulanacaktır. Kan basınçları hem poliklinik şartlarında (oturur pozisyonda sorumlu hekim tarafından ölçülerek) ölçülecek, hem de hastadan 5 günlük günde iki kez kan basıncı ölçüm takibi istenecektir. Hastaların eşlik eden hastalıkları ve kullandıkları ilaçlar sorgulanacaktır. Veriler SPSS 16.0 paket programına kaydedilecek, tanımlayıcı verilerin elde edilmesinin ardından karşılaştırmalar için student t testi ve One Way Anova ya da Ki-kare testleri kullanılacak, daha sonra ise korelasyon analizi yapılacaktır.

Bulgular

Katılımcıların anksiyete durum ve düzeyleri ile yaş grupları(18-65 genç yaş, 65- 79 orta yaş, 80-99 yaşlı grubu), hipertansiyon evresi, cinsiyet, eğitim durumu, kullanılan ilaç sayısı, kan basıncının kontrol altında olup olmaması ve hipertansiyon tanı süresi arasındaki ilişki incelenecektir.

Sonuç

Hipertansif bireylerde anksiyete bozukluğu sıklığının daha yüksek, anksiyete bozukluğu olan kişilerde ise hipertansiyonun kontrol altında olma durumunun daha düşük olduğunu düşünmekteyiz. Bu nedenle bu hasta grubunun aile hekimi tarafından daha yakın izlenmesin tedavi ve kan basıncı kontrolünün sağlanması açısından daha iyi olacağı kanaatindeyiz.

Tartışma Sorusu

1. Sizce psikiyatrik hastalık tanısı olup ilaç kullanan hastalar çalışmaya dahil edilmeli midir?
2. Sizce tansiyonu regüle hipertansif hastaları ayrı gruplandırmak gerekli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Ünitesinde Aspirasyon Pnömonisi Nedeni İle Yatan Hastaların Beslenme Şekillerinin Değerlendirilmesi

Cansu Şerifoğlu, Süleyman Ersoy, Habibe İnci, Cansu Kavrut, Aybala Cebecik Özcan, Didem Adahan

Karabük Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Palyatif bakım yaşamı tehdit eden hastalıklardan kaynaklanan problemler ile karşılaşan hastaların ve hasta yakınlarının yaşam kalitesini, başta ağrı olmak üzere tüm fiziksel, psikososyal ve ruhsal problemlerin erken saptanması ve etkili değerlendirmeler ve tedaviler yapılarak önlenmesi veya rahatlatılmasını sağlayan bir yaklaşımdır. Aspirasyon; orofarengeal veya gastrik içeriğin larenks ve alt solunum yollarına geçişine denir. Enfeksiyon etkenleriyle kolonize olmuş orofarengeal sekresyonun aspirasyonu sonucunda ise aspirasyon pnömonisi (AP) görülebilir. Bilinç bulanıklığı, disfaji, yutma ve öğürme refleksinin kaybolması, nazogastrik tüp kullanımı, entübasyon ve mekanik ventilasyon gibi predispozan faktörlerin varlığında aspirasyon ve AP gelişme riski artmaktadır. Bu çalışmada Karabük Üniversitesi (KBÜ) Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Ünitesi'nde yatan AP olgularının beslenme şekillerinin AP'ne olan etkisini ve tedavi sonrasında beslenme şekillerinde değişiklik olup olmadığını değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem

Kesitsel retrospektif tipteki çalışmaya 01.01.2016-01.01.2018 tarihleri arasında KBÜ Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Ünitesi'nde takip edilen ve AP tanısı almış hastalar dahil edilecektir. Hastalara ait veriler hasta dosyalarından elde edilecektir. Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) Version 16.0 for Windows paket programı kullanılarak istatistiksel analiz yapılacaktır.

Bulgular

Araştırma öneri aşamasındadır.

Sonuç

Karabük Üniversitesi Palyatif Bakım Ünitesi'nde AP tanısı alan hastaların beslenme şeklinin (oral, nazogastrik, peg, parenteral) pnömoni gelişimini etkilediği ve tedaviden sonra beslenme şeklinin değiştirildiği gözlemlenmiştir.

Tartışma Soruları:

1. Araştırmanın bireylerine palyatif bakım servisi dışında yoğun bakımdan da bireyler dahil edilmeli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Birinci Basamak Sağlık Merkezlerine Başvuran Kadınların Pap Smear Testine İlişkin Bilgi Ve Tutumlarının İncelenmesi

İsmail Cebeci, Ozan Fırat Kuz, Azize Dilek Güldal

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Serviks kanserinin birincil nedeni cinsel yolla bulaşan ve serviks kanserlerinin %99'unda pozitif bulunan Human Papilloma Virus (HPV) enfeksiyonudur. HPV cinsel olarak aktif ergen ve genç kadınların %50-80'inde görülür ve yaygınlığı yüksektir. Bu nedenle sağlığın devamının sağlanması ve kanserin kontrol altına alınması için "tedavi" yerine "önleme" stratejileri geliştirilmelidir. Ucuz, kolay uygulanabilir olması ve toplumsal taramalarda kullanılarak serviks kanserinden ölümleri yaklaşık %75 oranında düşürebilmesi ile Pap Smear testi oldukça önemli bir testtir. Bu nedenle risk altındaki kadınların pap smear testi ile taranmasının yaygınlaşması için taramaların 1. Basamak sağlık hizmeti içerisinde olması gereklidir. Pap smear testinin böyle etkili bir yöntem olmasına karşın, ne yazık ki ülkemizde kadınlarımızın birçoğu bu yöntemi bilmemektedir ya da göz ardı etmektedir.

Birinci Basamak sağlık hizmetine herhangi bir nedenle başvuran kadınların pap smear testi hakkında bilgi ve tutumlarını araştırmak ve bunları sosyo-demografik özellikleriyle karşılaştırmak.

Yöntem

Çalışma DEÜ Eğitim Aile Sağlığı Merkezine başvuran 18-64 yaş arasındaki yaşamının herhangi bir zamanında cinsel aktif olan 350 kadın üzerinde yapılacaktır. Etik kurallara uyma açısından hastaneden yazılı onay ve katılımcılardan sözlü onay alınacaktır.

Veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikleri araştırmak üzere "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve pap smear testi hakkında bilgi ve tutumlarını ölçmek üzere ise "Rahim Ağzı kanseri Pap Smear Testi Sağlık İnanç Modeli Ölçeği" kullanılacaktır. Veriler, araştırmacılar tarafından kadınlarla, yüzyüze görüşme yöntemiyle toplanacak olup anlaşılmayan noktalarda açıklama yapılacaktır.

Veriler SPSS 22.0 istatistik paket programı tarafından değerlendirilecektir. Tanımlayıcı analizler yanı sıra t testi ve Ki-kare analizleri kullanılacaktır.

Bulgular

Çalışma henüz tasarı aşamasındadır.

Sonuç

Çalışma henüz tasarı aşamasındadır.

Tartışma :

1. Anket soruları yeterli mi, neler eklenebilir?
2. Araştırmanın evreni ve örnekleme konusunda önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Riskli Gebeliği Olan Kadınlar Bu Durumu Nasıl Algılıyorlar?

Bahar Karateke, İrem Yorulmaz, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş

Yüksek riskli gebelik anne, fetus veya yenidoğanın yaşamı ve sağlığı için tehlike oluşturarak hastalık ve ölüm riskini artıran fizyolojik ve psikososyal durum olarak tanımlanmaktadır. Gebeliği risk altında olan anne, fiziksel, emosyonel ve sosyal açıdan sorunları olan bir annedir. Bu nedenle fizyolojik ve metabolik faktörler kadar psiko-sosyal faktörler de gebeliği etkilemektedir. Bu faktörlerin gebelik süresince dengede olması, anne ve fetus sağlığı açısından önemlidir. Yüksek riskli gebeliklerde anneye veya bebeğe ait sorunlar nedeniyle yaşanan stres normal gebeliklere göre daha fazla olmaktadır. Böyle riskli gebeliklerde stres yaratan faktörlerin farkında olunması, bunlarla baş edebilme hem anne hem de bebekte sağlık açısından olumlu sonuçlar sağlayabilir. Ayrıca riskli gebelerin bu durumu nasıl algıladıklarının bilinmesi, sağlık hizmeti sunumunda ilk başvuru noktasındaki aile hekimlerine bu gebelerin izleminde önemli katkı verecektir. Bu araştırmanın amacı riskli gebeliği olan kadınların bu durumu nasıl algıladıklarını belirlemektir.

Yöntem

Niteliksel araştırma tipinde planlanan bu çalışmaya amaçlı örneklem yöntemiyle İzmir ili Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği AD'na bağlı Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerince izlenen gebeler arasından riskli gebeliği olan gönüllüler dahil edilecektir. Katılımcıların sosyodemografik bilgileri alınarak birebir derinlemesine görüşmeler yapılacaktır. Çalışmanın verileri 30-60 dk sürecek yarı yapılandırılmış görüşmelerin ses kayıtları alınarak toplanacak, gebelerin kendi riskli gebeliklerine yaklaşımları araştırılacaktır. Bu kayıtların transkriptleri tematik analiz yöntemiyle değerlendirilecektir.

Bulgular - Sonuç

Araştırma öneri aşamasındadır.

Tartışma

1. Birebir görüşme sırasında görüşme soruları arasında hangi konular yer almalıdır (kaygılar, beklentiler...)?
2. Gebeliğin sağlıklı yönetilmesi için katılımcılara öneri/yönlendirme yapılmalı mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tip2 Diyabet Hastalarında Uyku Kalitesinin ve Gündüz Uykululuk Durumunun Araştırılması ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Gamze Çetin¹, Hüseyin Aksoy¹, Kenan Topal¹, Muhammet Ali Çetin²

¹ Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

² Çukurova Üniversitesi Balcı Hastanesi

Giriş

Uyku insanın hayatının devamını sağlayan fizyolojik gereksinimdir. Uyku bozukluğu olması sonucunda unutkanlık, depresyon, dikkatsizlik, iştahsızlık, diyabet gibi birçok rahatsızlık meydana gelebilmektedir. Tip 2 diyabette uyku bozukluğu yaygın olarak gösterilmiştir. Birçok araştırmada uyku bozukluğunun hem diyabetin meydana gelmesine hem kontrolünün bozulmasına neden olabileceği gösterilmiştir. Uyku bozukluğu günlük hayatı etkilemekte, sonucunda kişinin gündüz uykululuk durumunun artmasına neden olabileceği düşünülmektedir. Çalışmamızda, Tip 2 diyabet hastalarında uyku bozukluğuna etki edebilecek faktörleri belirlemek ve bunlar önlenerek uyku kalitesini arttırmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Tanımlayıcı kesitsel tarzdaki araştırmamıza Adana Şehir Eğitim Araştırma Hastanesi Dahiliye polikliniğine Eylül 2017-Şubat 2018 arasında başvuran Tip 2 diyabetes mellituslu hastalar dahil edilmiştir. Sosyodemografik verileri kaydedilen hastalara Pittsburgh Uyku Kalitesi Ölçeği (PUKİ) ve Eppworth Uykululuk Ölçeği (EUÖ) uygulanmıştır.

Bulgular

Çalışmaya katılan 101 kişinin yaş ortalaması 55.3±9.0 yıl olup , 59'u(%58,4) kadındı. Erkeklerin PUKİ puanı 5.07±4.4, kadınların 8.75±4.5 olup aralarında anlamlı bir fark vardı (t= -3.814, p=0.000). Ancak iki grubun EUÖ puanları (erkek: 7.36±4.5 ve kadın: 6.44±4.1) arasında anlamlı fark yoktu(t= 1.059, p= 0.292). Katılımcıların ortalama VKİ 29.8±8.0 idi, 42 kişinin (%41.6) VKİ≥30 idi. VKİ<30 olanların PUKİ puanı 5.93±4.3, VKİ≥30 olanların 9.02±5.7 idi ve aralarında anlamlı fark vardı (t= -3.143, p=0.002). Bu iki grubun EUÖ puanları (VKİ<30: 6.81±4.5 ve VKİ≥30: 6.83±3.9) arasında yine anlamlı fark yoktu (t= -0.023, p= 0.982). Hastaların ortalama HbA1C düzeyleri 8.8±2.6 idi ve 54'ünde (%53.5) 8.0'ın üzerindeydi. HbA1C 8.0'ın altında olanların PUKİ puanı 6.72±5.0, üstünde olanların 7.65±5.1 idi ve aralarında anlamlı bir fark yoktu (t= -0.911, p=0.365). Bu iki grubun EUÖ puanları (HbA1c<8.0: 6.23±3.4 ve HbA1c ≥:8.0 7.33±4.8) arasında anlamlı fark yoktu (t= -1.289, p= 0.201).

Sonuç

Araştırmada özellikle PUKİ dikkate alındığında kadınlarda erkeklere göre ve obezlerde normal kilolu ve fazla kilolulara göre uyku kalitesinin daha kötü olduğu bulunmuştur. Ayrıca PUKİ'nin uyku kalitesini değerlendirmede EUÖ'ye göre daha iyi sonuçlar verdiğini düşünüyoruz.

Tartışma

1. Sizce uyku kalitesine etki edebilecek başka faktörler nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tıp Fakültesi Preklinik Öğrencilerinde Fazla Kilolu ve Obez Olmanın Suçluluk ve Utanç Üzerine Etkisi

Bahar Karadeniz, Ece Saykan Balatacı, Zeynep Ertuğrul, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi

Giriş

Obezite son yıllarda ülkemizde ve dünyada sıklığı gittikçe artan bir sağlık sorunudur ve pek çok rahatsızlığı da beraberinde getirmektedir. Neden olduğu fiziksel rahatsızlıkların yanı sıra (diyabet, hipertansiyon), depresyon, utanç, suçluluk, toplumdan geri çekilme gibi etkileri de olmaktadır. Bu nedenle fiziksel rahatsızlıklarla ilgilenirken diğer etkileri de unutulmamalıdır.

Bu çalışmanın amacı tıp fakültesi preklinik (dönem 1, 2, 3) öğrencilerinde fazla kilolu ve obez olmanın suçluluk ve utanç durumu üzerine olan etkisini değerlendirmektir.

Yöntem

Bu araştırmanın modeli, kesitsel analitik olarak planlanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi preklinik sınıflarda uygulanacaktır. Araştırma evreni yaklaşık 950 Dokuz Eylül Üniversitesi tıp fakültesi öğrencileri 1, 2, 3. Sınıf öğrencileridir. Bu araştırma için örneklem seçilmeyecek, tüm evrene ulaşmaya çalışılacaktır. Veri toplama aracı olarak demografik değişkenlerin değerlendirileceği soru formu ve Bugay ve ark. tarafından geliştirilmiş olan "Suçluluk ve Utanç Ölçeği" kullanılacaktır. Veri toplama araçları Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ) oturumlarında öğrencilere dağıtılacak daha sonra da toplanacaktır.

Veri analizinde tanımlayıcı analizler, ki kare, t testi, korelasyon ve lojistik regresyon analizi kullanılacaktır.

Bulgular

Bağımsız değişkenler BMI, cinsiyet, yaş vs. bağımlı değişken ise suçluluk ve utanç ölçeğidir.

Sonuç

Araştırma öneri aşamasındadır.

TARTIŞMA SORULARI

1. Farklı bir araştırma modeli kullanılabilir mi?
2. Soru formunda hangi değişkenler sorulmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Çukurova Üniversitesi Öğrenci Adaylarının Riskli Davranışlarının Değerlendirilmesi

Zeliha Bilge Tutlupınar, Sevgi Paycı Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD

Giriş

Riskli davranışlar kültürel değerler ve toplumsal yapı ile uyuşmayan, bireyin sağlığını doğrudan ya da dolaylı olarak olumsuz şekilde etkileyen, bireyin kişiliği, geçmiş gelişim dönemleri ve içinde bulunduğu sosyal çevreden etkilenen davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Riskli davranışlar bireyin içinde bulunduğu gelişim dönemini sağlıklı bir şekilde geçirmesini engellemesinin yanı sıra sonraki dönemlerde de yaşamında önemli sorunlara neden olabilmektedir. Genç yetişkinlik dönemine adım atan üniversite öğrencilerinde riskli davranışların sıklığının arttığı ve riskli davranışların değerlendirilmesinin önleme programlarının geliştirilmesinde büyük önem taşıdığı bilinmektedir. Bu çalışma, Çukurova Üniversitesi'ne yeni başlayacak olan öğrencilerin sağlık açısından riskli davranışlarını değerlendirmek ve elde edilen sonuçlara göre uygun girişimler planlamak amacıyla yapılacaktır.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan çalışmanın evrenini, Çukurova Üniversitesi'ne yeni kayıt olan öğrenciler oluşturacaktır (2017 verilerine göre 8000 öğrenci). Çalışma evrenine üniversite kayıt dönemindeki beş işgünü içerisinde ulaşılması planlanmaktadır. Riskli davranışların ölçülmesinde Gençtanırım (2014) tarafından geliştirilen Riskli Davranışlar Ölçeği-Üniversite Formu kullanılacaktır. Ölçek beşli likert tipindedir (1= Hiçbir zaman, 5= Her zaman) ve 60 maddeden oluşmaktadır. Katılımcılara, her biri bir riskli davranışı betimleyen ifadeleri ne sıklıkla yaptıkları sorulmaktadır. Ölçeğin geliştirildiği araştırmada geçerlik-güvenilirlik çalışmasında alt boyutların cronbach-alfa iç tutarlık katsayıları 0.64 ile 0.93 arasında değerler almıştır. Alt boyutların test-tekrar test güvenilirlik katsayıları ise .74 ile .98 arasında değişiklik göstermiştir. Bilgisayar ortamına aktarılacak olan veriler istatistik paket programları ile analiz edilecektir.

Bulgular

Kullanılacak ölçeğin alt boyutlarında yer alan riskli davranışların sıklığı (antisosyal davranışlar, alkol kullanımı, sigara kullanımı, madde kullanımı, intihar eğilimi, okul terki, beslenme alışkanlıkları) ve bunların sosyodemografik özelliklerle (yaş, cinsiyet, fakülte/yüksekokul, kaçınıcı tercih, ebeveyn eğitimi, kalacağı yer, ekonomik durum, sosyal destek vb.) ilişkisi değerlendirilecektir.

Sonuç

Elde edilen sonuçların durum tespiti yapılmasını sağlayacağı ve gerekli girişimlerin (bireysel ve kurumsal) planlanması açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Tartışma Soruları

1. Örneklem seçimi için önerileriniz nelerdir?
2. Bu yaş grubunda kullanılabilecek başka ölçek önerileriniz var mıdır?
3. Planlanacak bireysel girişimler açısından kişisel bilgiler alınmalı mıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Birinci Basamakta Takip Edilen Klimakterik Dönemdeki Kadınların Menopoza İlişkin Bilgi ve Tutumlarının Aile İşlevselliği Üzerine Etkisinin Araştırılması

Ayşegül Arslantaş, Kenan Topal, Hüseyin Aksoy

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Klimakterium premenopozal, perimenopozal ve postmenopozal dönemleri içine alan, kadının üreme sonrası çağa geçişini gösteren bir dönemdir. Klimakteriumda biyolojik, psikolojik ve sosyokültürel faktörler etkili olur. Bu dönemde kişinin menopoza ilişkin bilgi düzeyi, eş desteği ve yaşadığı zorluklar kişinin sosyal hayatını ve aile işlevselliğini etkileyebilmektedir. Bu araştırmada, menopoza ilişkin bilgi ve tutumun aile işlevselliği üzerine etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu kesitsel çalışma, 1 Şubat–2 Mart 2018 tarihleri arasında Adana şehir merkezinde bulunan iki farklı aile sağlığı biriminde yürütülmüş, çalışmaya 40 ila 60 yaş arasında bulunan toplam 113 kadın dahil edilmiştir. Sosyodemografik veriler kaydedildikten sonra Menopoza İlişkin Tutum Ölçeği (MİTÖ) ve Aile APGAR ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular

Katılımcıların ortalama yaşı 49.9 ± 5.8 yıl idi ve 96'sı evliydi, 40'ı premenopozal, 19'u perimenopozal ve 44'ü postmenopozal dönemdeydi. Ayrıca cerrahi olarak postmenopozal döneme girmiş 10 kişi vardı. Katılımcılara uygulanan MİTÖ ortalama puanları 41.73 ± 10.3 iken, APGAR ölçeği ortalama puanı 7.83 ± 2.6 olarak tespit edilmiştir. MİTÖ puanı 40'ın altında olan olumsuz tutuma sahip 45 kişinin (Grup 1) menopoz dönemi ile ilgili bilgi düzeyi skoru ortalaması 2.6 ± 0.8 iken MİTÖ puanı 40'ın üstünde olumlu tutuma sahip olan 68 kişinin (Grup 2) ortalama skoru 2.9 ± 0.8 olarak saptanmıştır ve iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($t = -1.957$, $p = 0.050$). Bu iki gruba göre APGAR puanları değerlendirildiğinde Grup 1'in ortalama APGAR puanı 6.82 ± 3.2 , Grup 2'nin ortalama APGAR puanı 8.5 ± 1.8 olarak bulunmuş ve aralarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($t = -3.513$, $p = 0.001$). Eş desteği yüksek olan 62 kişinin APGAR ortalama puanı 8.7 ± 1.5 iken eş desteği düşük olan 51 kişinin ortalama puanı 6.6 ± 3.1 olarak saptanmıştır ve iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($t = 4.600$, $p = 0.00$).

Sonuç

Araştırmamızın sonuçlarına göre menopoz dönemi ile ilgili bilgi düzeyi yüksek olan kadınların menopoz dönemine ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu ve aile işlevselliğinin daha iyi olduğu görüldü. Ayrıca eş desteği yüksek olan katılımcıların aile işlevselliğinin daha yüksek olduğu bulundu.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Sigara İçen Bireylerde Gündüz Uykululuk Düzeyinin Saptanması

Banu Çiçek Uvaçin, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD

Giriş

Sigara içimi önlenabilir önemli halk sağlığı sorunlarından biridir. Sigara içimi tüm sistemleri etkileyerek sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Uyku zihinsel ve fiziksel sağlığımızı her gün yenilememiz için önemli olan ve yaşamımızın üçte birini kapsayan aktif bir dönemdir. Kaliteli bir uyku bireylerin kendilerini dinç, enerjik ve yeni bir güne hazır hissetmesini sağlamaktadır. Sigara içenlerde nikotinin etkisiyle uyku kalitesi etkilenmiş olup derin uyku seviyeleri daha azdır. Gündüz uykululuğu bireylerde dikkat/bellek bozuklukları, emosyonel değişkenlik, varsanı ve sanrılar görülebilmekte buna bağlı olarak bireylerin çalışma hayatı, sosyal yaşamı, ekonomik durumu, genel sağlık durumu ve mental durumunu etkileyebilmektedir. Sigara ve uyku ile ilgili fizyopatolojik süreç tam olarak bilinmemesi ve yeterli çalışma bulunmaması ile birlikte yapılan araştırmalarda sigara bırakan bireylerde uyku kalitesinin arttığı gözlenmiştir. Bu çalışmanın amacı sigara içen bireylerde gündüz uykululuk düzeyini saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Sigara Bırakma Tedavisi Polikliniğine (SP) başvuran hastalarda yürütülecektir.

Araştırmaya SP'ne başvuran 384 hasta dahil edilecektir. Veri toplama olarak yüz yüze anket uygulama yöntemi ile yapılacaktır. Veri toplama araçları olarak, demografik verileri ve sigara kullanma durumları ile ilgili çeşitli değişkenlerin yer aldığı veri formu, Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi (FNBT), Epworth Uykululuk Ölçeği (EUÖ) kullanılacaktır. Veri analizi için SPSS 22 kullanılacaktır.

Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı analizler (ortalama, standart sapma, frekans), karşılaştırmalarda chi-kare testi ve çok değişkenli lojistik regresyon analizi kullanılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırma öneri aşamasındadır. Ana bağımlı değişken olarak uykululuk durumu, bağımsız değişkenler olarak da günlük tütün tüketimi ve nikotin bağımlılık düzeyi kullanılacaktır.

Sonuç

Araştırma öneri aşamasındadır.

Tartışma Soruları

1. Hariç bırakma kriterleri neler olabilir?
2. Örneklem seçimi konusundaki öneriler neler olabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Kronik Hastalıklar ve D Vitamini Düzeyi

Olgu Aygün¹, Kemal Aygün¹, Özden Gökdemir¹, Ülkü Bulut², Seval Yaprak¹, Gürcan Balık³, Nilgün Özçakar⁴

¹ Sağlık Bakanlığı

² Aksaray Üniversitesi

³ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi

⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi

Giriş

Yeni yapılan araştırmalarda D vitamini eksikliğinin insülin direnci, tip 2 diabetes mellitus, dislipidemi, kardiyovasküler hastalıklarla ve non-alkolik yağlı karaciğer hastalığı ile ilişkisi gösterilmiştir. Ayrıca D vitamini eksikliğinin metabolik sendrom ile ilişkisinin olduğunu ve olmadığını gösteren araştırmalar vardır. Framingham Offspring çalışmasında D vitamini düşüklüğü ile majör kardiyovasküler hastalık arasında ilişki olduğu anlaşılmıştır. Kardiyovasküler hastalık öyküsü olmayan 1739 kişi üzerinde yapılan bu araştırmada bireyler takip edilmiş ve % 53 bireyde majör kardiyovasküler olay saptanmış ve bu grupta D vitamini eksikliği olan bireylerde ise majör kardiyovasküler olay sıklığının % 80 olduğu görülmüştür.

Yöntem

Birinci basamak sağlık hizmetlerine başvuran kronik hastalığı olan bireylerde yapılması düşünülen çalışma için evreni bilinen örneklem formülünden hesapla %80 güç, %95 güven düzeyi ve %5 güven aralığı ile ulaşılması planlanan en az katılımcı sayısı 384 olarak belirlenmiştir. İlgili merkezlerden gerekli izinler alındıktan sonra polikliniklere ve ASM'lere başvuru sırasına göre gönüllü katılımcılar araştırmaya rastgele dâhil edilecektir.

Tartışma Soruları

1. Tanımlayıcı-kesitsel çalışma deseni yerine olgu-kontrol çalışma deseni kullanılması düşünülmeli mi? Neden?
2. Kronik hastalıklar grubuna kanser hastaları da alınmalı mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Çukurova Üniversitesi Öğrenci Adaylarında Sağlık Okuryazarlığı Ve İlişkili Faktörlerin Değerlendirilmesi

Halil Erol, Sevgi Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Sağlık okuryazarlığı, sağlıkla ilgili bilgilerin okunması ve anlaşılması için gerekli temel becerilerin ötesinde, bireylerin sağlığını geliştirmesi ve iyi sağlık halini sürdürebilmesi için sağlıkla ilgili bilgiye ulaşması, anlaması ve kullanması için gerekli bilişsel ve sosyal beceriler olarak tanımlanmaktadır. Sağlık okuryazarlığı, kişilerin sağlıklarına ilişkin bir yeterlilik düzeyini ifade etmektedir. Düşük sağlık okuryazarlığının daha fazla hastaneye yatma, acil servis hizmetlerini daha fazla kullanma, daha az koruyucu sağlık hizmeti alma, ilaçları düzgün kullanamama, sağlıkla ilgili mesajları iyi anlayamama, özellikle gençlerde daha kötü bir sağlık düzeyi ile ilişkili olduğunu gösterilmiştir. Bu çalışmada Çukurova Üniversitesi öğrenci adaylarında sağlık okuryazarlığı ve ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan çalışmanın evrenini 2018-2019 öğretim yılında Çukurova Üniversitesi fakültelerine (ortalama 5000-6000 öğrenci) ve yüksekokullarına (ortalama 3000 4000 öğrenci) başlayacak öğrenciler oluşturacaktır. Çalışma evrenine üniversite kayıt dönemindeki beş işgünü içerisinde ulaşılması planlanmaktadır. Katılımcılara sosyodemografik veri formu ile beraber Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği Türkçe Uyarlaması (ASOY-TR-47) veya Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (TSOY-32) uygulanacaktır. Bilgisayar ortamına aktarılacak olan veriler istatistik paket programları ile analiz edilecektir.

Bulgular

Çalışmada kullanılacak ölçeğin alt boyutlarında yer alan başlıklar ve sağlık okur yazarlığı düzeyinin sosyodemografik özelliklerle ilişkisi değerlendirilecektir. Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği sağlıkla ilgili üç boyutu (tedavi, hastalıklardan korunma ve sağlığın geliştirilmesi) ve sağlıkla ilgili karar verme ve uygulamalar ile ilgili bilgi edinme süreçlerini (ulaşma, anlama, karar verme ve uygulama) içermektedir. Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği 32 soru, iki boyut (tedavi/hizmet ve hastalıklardan korunma/sağlığın geliştirilmesi) ile dört süreç (sağlıkla ilgili bilgiye ulaşma, sağlıkla ilgili bilgiyi anlama, sağlıkla ilgili bilgiyi değerlendirme, sağlıkla ilgili bilgiyi kullanma/uygulama) olmak üzere toplam sekiz bileşenden oluşmaktadır.

Sonuç

Elde edilen sonuçların durum tespiti yapılmasını sağlayacağı ve gerekli girişimlerin planlanması açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Tartışma Soruları

1. Nasıl bir örneklem seçimi uygun olur?
2. Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği Türkçe Uyarlaması'nı mı Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği'ni mi önerirsiniz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Postpartum Dönemde Annelerin Aldığı Sosyal Destek İle Depresyon Arasındaki İlişkinin Saptanması

Azer Ay, Ayşe Aydemir, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD

Giriş

Kadınlar doğum sonrası dönemde yoğun psikolojik stres yaşamaktadır. Kadınların bu stresle başa çıkmakta sosyal desteğin etkili olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, düşük düzey ya da tutarsız sosyal desteğin doğum sonrası depresyonun güçlü bir nedeni olduğu ve sosyal desteğin memnuniyetsizliğinin doğum sonrası dönemde klinik veya subklinik depresyon riskini artırabildiği bulunmuştur. Az gelişmiş topluluklarda depresyon önleme çabaları sosyal desteğe odaklanamayıp doğum sonrası dönemde annelerin sosyal desteği nasıl algıladığı ve harekete geçirildiğine gerekli önem verilmemiştir.

Bu çalışmanın amacı postpartum dönemde annelerin aldığı sosyal desteğin postpartum depresyon görülmesi arasındaki ilişkinin saptanmasıdır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik bir çalışma olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinde (EASM) yürütülecektir. Araştırmaya EASM'lere kayıtlı 12 aydan küçük bebeği olan en az 384 anne incelenecektir. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanacaktır. Veri toplama aracı olarak demografik veriler, depresyon risk faktörleri, doğum, bebek ile ilgili verilerin alınacağı veri formu ile Edinburgh Postpartum Depresyon Ölçeği ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği kullanılacaktır. Veri analizi için SPSS 22 programı kullanılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir. Veri analizinde tanımlayıcı analizler, t testi, khi kare ve korelasyon analizi kullanılacaktır.

Bulgular

Araştırma öneri aşamasındadır. Ana bağımlı değişken olarak Edinburgh Postpartum Depresyon Ölçeği puanına göre depresyon durumu, bağımsız değişken olarak sosyodemografik veriler, depresyon risk faktörleri ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği puan ortalaması kullanılacaktır.

Sonuç

Araştırma öneri aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. Sosyal desteğin değerlendirilmesi için başka hangi araç veya yöntemler kullanılabilir?
2. Farklı bir örneklem grubu önerilebilir mi?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Adana Aladağ İlçesindeki Diz Ağrısı Olan Hastaların Günlük Yaşam Performansı

Ayhan Kılıç, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal

Adana Şehir Hastanesi

Giriş

Diz ağrısı birinci basamakta oldukça sık karşımıza çıkmaktadır. Etiyolojisinde spesifik bir neden saptamak kolay değildir ve büyük çoğunluğu mekanik kaynaklıdır. İşgücü kaybı, yaşam kalitesinde ciddi azalma ve tedavi maliyetleriyle önemli bir sağlık sorunudur. Çalışmamızda, diz ağrısı yakınması olan hastalardaki ağrı şiddetinin günlük yaşam performansına etkisini araştıracağız.

Yöntem

Gözlemsel tanımlayıcı kesitsel tipte planlanan bu çalışmaya, Adana ili Aladağ ilçesinde bulunan Aladağ Merkez ASM'ye, Temmuz 2018-Ekim 2018 ayları arasında başvuracak, diz ağrısı şikayeti bulunan hastaların dahil edilmesi planlanmaktadır. Hastalara; yaş, boy, kilo, cinsiyet, cerrahi müdahalede bulunulup-bulunulmadığı, eğitim düzeyi gibi demografik veriler ve mekanik diz ağrısının özelliklerine (ağrının süresi, artıran sebepler, ilaç öyküsü) yönelik sorular sorulacak. Ağrı şiddetlerini değerlendirmek için Visual Analog Skala (VAS), diz ağrısının günlük yaşamına etkisini belirlemeye yönelik ise Modifiye Oswestry Maluliyet Ölçeği (MOMÖ) kullanılacaktır.

Bulgular

Çalışma henüz tamamlanmamıştır.

Sonuç

Çalışma henüz tamamlanmamıştır

Tartışma soruları

1. Hastalarda ağrının şiddeti ile günlük yaşam performansı arasında yakın bir ilişki var mıdır?
2. Ağrı subjektif bir his olduğu için kişinin psikososyal özelliklerinin çalışmaya etkisini minimuma indirebilmek için neler yapılabilir?
3. Ağrının günlük yaşamındaki iş gücü kaybını nasıl azaltabiliriz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aydın İli Efeler İlçesinde Aile Sağlığı Merkezlerine Başvuran Kişilerde Sigara İçme Sıklığı ve İlişkili Etkenler

Burcu Aday Avcı¹, Okay Başak¹, Gülbin Peker¹, Ezgi Özdemir²

¹ Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

² Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları Ve Doğum Ana Bilim Dalı

Giriş

Tütün kullanımı, çok yaygın bir bağımlılık hastalığıdır. Ülkemizde yetişkinlerde sigara kullanma oranı 2006 yılında %33,4 iken, 2012 yılında %27,1 olarak bulunmuştur. Aydın yöresinde yaklaşık 20 yıl arayla yapılan iki çalışmada sigara içme oranlarında %36'lık bir düşüş gözlenmiştir. OECD 2017 raporunda ise Türkiye'de 15 yaşın üzerindeki nüfusun %27,3'ünün her gün sigara içtiği yer almaktadır.

Sigaranın yol açtığı sonuçlar nedeniyle bıraktırmanın önemi her geçen gün artmaktadır. Sigara bıraktırma sürecinde kişisel davranış özelliklerinin bir sonraki seviyeye taşınmasında, yüz yüze görüşmenin yanı sıra bireyin yaşamındaki toplumsal etkenler ve sigarayla ilgili yapılan düzenlemeler göz ardı edilemez. Bölgemizde sigara içiciliğinin sıklığının, içicilerin davranış ve motivasyon özelliklerinin bilinmesi, aile hekimlerinin sigara bıraktırma girişimlerinde kullandıkları stratejileri güncellemesinde ve geliştirmesinde yararlı olacaktır. Bu çalışmanın amacı, birinci basamakta sigara kullanma sıklığı, sigara kullanma özellikleri ve ilişkili etkenlerle, içicilerin sigara içme ve sigarayı bırakma motivasyonlarının belirlenmesidir.

Yöntem

Tanımlayıcı-kesitsel desendeki çalışma Mart-Ekim 2018 tarihlerinde Aydın Efeler ilçesinde gerçekleştirilmektedir. Çalışmada araştırma amacına uygun olarak oluşturulan veri toplama formu ile Fagerström nikotin bağımlılık testi kullanılmaktadır. Örneklem büyüklüğü 888 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar çalışmaya, herhangi bir nedenle aile hekimine başvuran 15 yaş ve üstü hastalar arasından rastgele örnekleme yöntemi ile alınmaktadır. Bunun için önce Efeler ilçesinde bulunan toplam 32 aile sağlığı merkezi (ASM), kentsel (23 ASM) ve kırsal (9 ASM) yerleşime göre ayrılmıştır. Türkiye nüfusunun %76'sının kentsel bölgelerde yaşadığı dikkate alınarak 888 kişinin 657'sinin kentsel bölgelerde görülmesi hedeflenmiştir. Ardından altı kentsel ve iki kırsal yerleşimli ASM seçilmiştir. Çalışma günlerinde başvuran hastalardan çalışmaya katılmayı kabul eden, çalışmaya alınma ölçütlerine uyanlara, kişinin aile hekimiyle görüşme, sağlık hizmeti alma sürecini etkilemeden yüz yüze anket uygulanmıştır.

Tartışma Soruları

1. Çalışma, konuyla ilgili bilgi birikimine katkı sağlayabilir mi?
2. Araştırma metodolojisiyle ilgili önerileriniz olur mu?
3. Çalışma sonuçlarında özellikle vurgulanması gereken noktalar neler olabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Asistanlarında İş Doymu ve Depresyon İlişkisi

Erhan İlhan¹, Genco Görgü¹, Nilgün Özcarar¹, Özden Gökdemir²

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

² Isparta Şarkikaraağaç Dr.Sadettin Bilgiç Devlet Hastanesi

Giriş

İş Doymu, kişinin işinden doym aldığını belirtmesine neden olan psikolojik, fizyolojik ve çevresel koşullarıoluşturan durum olarak tanımlanmaktadır. İş doymu ve sağlık arasındaki ilişkinin incelendiği çok sayıda araştırmayı kapsayan meta analizde, iş doymu ile ruhsal ve fiziksel sağlık arasında son derece güçlü bir ilişki bulunmuştur. Bozulan ruh sağlığı konusunda özellikle tükenmişlik, azalan benlik saygısı, kaygı ve depresyon dikkat çekici bulunmuştur. Hekimler de yetersiz kurumsal kaynakların kısıtlılığı içinde hasta isteklerini karşılayabilmek için aşırı yüklenmiş bir meslek grubudur. Literatürdeki çeşitli araştırmalarda hekimlerde iş doymunun düşük olduğu ve ruh sağlığında bozulmalar görüldüğü bildirilmiştir.

Bu araştırmada Aile Hekimliği kliniklerinde uzmanlık eğitimi almakta olan asistan hekimlerde iş doymunun depresyon düzeyiyle ilişkisi ve iş doymu ile ilişkili etkenlerin saptanması amaçlanmaktadır.

Yöntem

Kesitsel analitik desende bir araştırma olarak planlanan araştırma kapsamında ülkemizdeki Aile Hekimliği uzmanlık öğrencilerine internet ortamına yüklenmiş ölçme araçlarına erişimleri üzerinden ulaşmak hedeflenmektedir. Veri toplama için; Sosyodemografik Bilgi Formu: Yaş, cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olma, hekimlik süresi, asistanlık süresi, günlük çalışma saati, nöbet sayısı ile ilgili sorular içeren bir formdur. Araştırmacılar tarafından literatüre dayanarak hazırlanacaktır. İş Doymu Ölçeği (İDÖ): Bireylerin işlerinden aldıkları doymu ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Hackman ve Oldham tarafından geliştirilmiştir. Türkçe'ye uyarlama ve güvenilirlik çalışması Güler tarafından yapılmıştır. Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ): Depresyon riskini belirlemek ve depresif belirtilerin düzeyini ve şiddet değişimini ölçmek için kullanılan bir kendini değerlendirme ölçeğidir. Beck tarafından geliştirilmiştir. Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Hisli tarafından yapılmıştır

Veri analizi için SPSS 22.0 paket programında değerlendirilecek ve istatistiksel analizler olarak tanımlayıcı analizler, ki-kare testi, t testi ve lojistik regresyon analizi yapılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. İş doymu yanında tükenmişlik, benlik saygısı araştırılmalı mı?
2. Araştırmaya katımda çoğunluğun sağlanması için nasıl bir yol izlenmelidir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tip 2 Diabetes Mellitus Hastalarında Serum Paraoksonaz 1, Aril Esteraz ve Tas/Tos Seviyelerinin Prediyabetik Hasta Grubu ve Sağlıklı Erişkin Grupla Karşılaştırılması

Yasemin Korkut¹, Ceylan Ayada², Arif Gülmez¹

¹ Dumlupınar Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Dumlupınar Üniversitesi Fizyoloji Anabilim Dalı

Serum antioksidan proteinleri olan PON1, Aril Esteraz ve TAS/TOS başta koroner arter hastalığı olmak üzere birçok hastalığın önlenmesinde önemli görevleri olduğu düşünülen antioksidan proteinlerdir. PON1'in HDL'nin metabolik süreçlere katılmasında aktif olarak rol aldığı yönünde bilgiler mevcuttur ve aterosklerozun gelişiminin önlenmesinde önemli rolü olduğu düşünülmektedir. Bugüne kadar çeşitli hastalıkların antioksidan proteinlerin düzeyindeki düşüşle ilişkili olduğu gösterilmiştir. Çalışmamızda prediyabetik bireylerde ve Tip 2 Diyabetli hastalarda serum antioksidanları olan PON 1, Aril Esteraz ve TAS/TOS düzeylerini ölçerek bu hastalıkların erken tanısı ve gelişebilecek komplikasyonlara karşı antioksidan ajanlarla hastaların desteklenmesinin önemini göstermeyi amaçladık.

Yöntem

Polikliniğe başvuran 60 pre-diyabetik, 60 Tip 2 DM ve 60 sağlıklı bireyden alınacak serum örneklerinde PON1, Aril Esteraz TAS/TOS düzeyleri ölçülecektir.

Bulgular

Katılımcıların serum-antioksidan seviyeleri; sigara, kronik hastalıklar, beslenme, yaşam şekli ve genetik özellikleri gibi etmenlerden etkilenebilmektedir.

Sonuç

DM, sık görülen kronik hastalıklardan olup tedavisi oldukça maliyetlidir. Yapılmış bazı çalışmalarda çeşitli kronik hastalıklarda antioksidan düzeylerinin belirgin olarak düştüğü gözlenmiş olup bu kişilerde hastalıklara bağlı komplikasyon oranları da yüksek bulunmuştur. Diyabete bağlı gelişebilecek başta aterosklerotik hastalıklar olmak üzere birçok komplikasyonun serum antioksidan seviyelerinin tayini ile erken tanısı mümkün olabileceğinden DM hastalarında kan şekeri regülasyonunun yanı sıra antioksidan protein düzeylerini düşüren sebeplere yönelik tedavi de ek olarak düşünülebilecektir. Ayrıca bu çalışma ile antioksidan proteinlerin düzeylerinin patogeneze üzerindeki etkisine de bir miktar ışık tutulabileceğini düşünmekteyiz.

Tartışma Soruları

1. Pre-diyabetikerde ve Tip 2 DM'de hayat tarzı değişikliğine ek olarak antioksidanlar açısından zengin gıdalar ve antioksidanlar açısından zengin gıdalar ve antioksidan sistemleri destekleyen ilaçlar/ürünler önerilmeli midir?
2. Sağlıklı ve prediyabetik bireylerde antioksidan proteinlerin düzey tespitinin DM gelişme ihtimali üzerinde prediktif değeri olabilir mi?
3. Tip 2 DM hastalarındaki ateroskleroz gelişiminde antioksidan proteinlerin önemi nedir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Ceyhan M Tipi Kapalı Cezaevi'nde Halen Hükümlü/Tutuklu Kalanların Ruhsal Hastalık Riski Ve Anksiyete Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi

Özay Tartar, Kenan Topal, Hüseyin Aksoy, Kayhan Süreyya İşgüzar

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Çeşitli suçlarla hapisanelerde kalanların ruhsal hastalık yönünden riskleri fazladır. Bu kişilerin anksiyete ve depresyon görülme düzeyleri topluma göre daha fazla olacağı düşünülmektedir. Amacımız hapisanelerde kalan kişilerde ruhsal hastalık riskini taramak ve riskli bireylerde anksiyete ve depresyon düzeylerini belirlemektir.

Yöntem

Bu kesitsel araştırma 01/05/2018-30/06/2018 tarihleri arasında Ceyhan M Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan mahkumlar üzerinde yapılacaktır. Araştırmada öncelikle sosyodemografik veriler kaydedilecek, daha sonra Genel Sağlık Anketi-12 (GSA-12) uygulanarak ruhsal hastalık riski belirlenecektir. Risk belirlenen kişilerde Hastane Anksiyete Depresyon ölçeği (HAD) ile anksiyete ve depresyon düzeyleri belirlenecektir. Veriler SPSS 16.0 programında kaydedilerek, tanımlayıcı analizler yapıldıktan sonra karşılaştırmalar için iki bağımsız örneklemlili T testi, One-way Anova testleri ve Kikare testi kullanılacaktır.

Bulgular

Normal topluma göre hapisanelerde kalan mahkumlarda yüksek ruhsal riskin olması beklenmektedir. Hastane anksiyete depresyon ölçeğine göre anksiyete ve depresyon görülme riski yüksek belirlenen mahkumların ileri değerlendirme için sevki yapılacaktır.

Sonuç

Cezaevinde kalan mahkumların ruhsal hastalık riskinin belirlenmesi ve olası depresyon-anksiyete yönünden değerlendirilmesi ve onların genel yaşam kalitesini olumlu yönde değiştirebilmesini umut ediyoruz. Bu tür değerlendirmelerin belirli aralıklarla yapılmasının faydalı olacağını düşünüyoruz.

Tartışma soruları:

1. Bu çalışmada sizce dışlama kriterleri neler olmalıdır?
2. Bu çalışmada sizce örneklem nasıl oluşturulmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Kullanılan Doğum Kontrol Yöntemlerinin Değerlendirilmesi RNRN

Özden Gökdemir¹, Seval Yaprak¹, Ülkü Bulut², Olgu Aygün¹, Gürcan Balık³, İlke Ekim Yardım¹, Nilgün Özçakar⁴

¹ Sağlık Bakanlığı

² Aksaray Üniversitesi

³ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi

⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi-Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Çağlar boyunca istenmeyen gebelikleri ya da doğumları engellemek için çeşitli yöntemler uygulamıştır. Bunlardan bazıları annenin ya da anne ve bebeğin yaşamını tehlikeye atmıştır. Günümüzde güvenilir ve sağlığa zararı olmayan yöntemler bulunmasına karşın dünyada ve ülkemizde güvenilirliği düşük ve sakıncalı yollarla doğum kontrolü yapılmaya çalışılmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde anne sağlığını koruyabilmek için planlı gebelik eğitimleri verilmektedir. Bu çalışmada birinci basamağa başvuran bireylerde doğum kontrolü kullanma yöntemleri ve verilen eğitim ile ilişkisinin ortaya konması hedeflenmiştir. Eğitim, birinci basamak sağlık hizmetlerinin bir parçasıdır. Yüzyüze görüşme yöntemi ile konuya ilişkin form da kaydedilmektedir. Verilen eğitim ile yöntemin uygun kullanımı arasında ilişkinin saptanmasının toplum sağlığı açısından yararlı olacağını düşünüyoruz.

Yöntem

Tanımlayıcı-kesitsel çalışma deseninde evreni bilinen örneklem formülünden hesapla %80 güç, %95 güven düzeyi ve %5 güven aralığı ile ulaşılmaya planlanan en az katılımcı sayısı 384 olarak belirlenmiştir. Veri toplama araçlarına yanıt vermeye engel teşkil eden ruhsal yada bedensel hastalığı olanlar çalışmaya dahil edilmeyecektir. Gönüllülük esasına göre 18 yaşından büyük katılımcılar cinsiyet ayrımı yapmaksızın çalışmaya dahil edilecektir.

Tartışma Soruları

1. Doğum kontrol yöntemlerinin kullanımında kadınların karşılaştıkları güçlükler neler olabilir?
2. Erkeklerin doğum kontrol yöntemleri konusundaki durumları nasıl belirlenebilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dokuz Eylül Üniversitesi Gaziemir 10 No'lu Eğitim Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Hastaların Soğuk Algınlığı Tedavisinde Özbakımları İçin Kullandıkları Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Ürünleri

Ayşe Özge Altın, Vildan Mevsim, İrem Yorulmaz

Dokuz Eylül Üniversite Hastanesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Soğuk algınlığı dünya çapında en sık görülen enfeksiyon hastalıklarındır. Soğuk algınlığı, çok sayıda virüsün neden olduğu üst solunum yolu hastalıkları için kullanılan bir terimdir. Görülme sıklığı yaşa bağlı olarak değişmekte, çocuklarda erişkinlere göre daha sık seyretmektedir. Mevsimsel olarak da kışın ve sonbahar aylarında daha fazla görülmektedir. Yaşam kalitesini bozmanın yanı sıra, iş devamsızlığı nedeniyle de toplumlar üzerinde ciddi bir ekonomik yüke neden olmaktadır.

Soğuk algınlığı kendi kendini sınırlayan bir hastalık olması nedeniyle hastalar çoğunlukla hekime başvurmamakta ve geleneksel tedavi yöntemlerini kullanmaktadırlar. Bu uygulamaların, hastalardaki iyileşme durumunu inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bununla birlikte, erişkinlerde yapılan birkaç çalışmada, NSAİİ, antihistaminikler ve dekonjestanların kullanımının soğuk algınlığı semptomlarının hafifletilmesinde etkili olduğu kanıtlanmıştır.

Kendi kendini sınırlayan hastalıklar için öz bakım, birinci basamak sağlık hizmetlerinin önemli bir bileşeni olarak kabul edilmekle birlikte, soğuk algınlığı için hastaların öz bakımda kullandıkları alternatif ve tamamlayıcı tıp ürünleriyle ilgili yapılmış çalışmalar yetersizdir.

Bu çalışmanın amacı; birinci basamak sağlık hizmetlerinde soğuk algınlığı için hastaların kullandıkları tamamlayıcı ve alternatif tıp ürünlerini ve kullanım sıklığını saptamaktır.

Yöntem

Bu araştırma kesitsel analitik çalışma deseninde planlanmıştır. Nisan 2018 - Haziran 2018 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversite Hastanesi Gaziemir 10 Nolu Eğitim Aile Sağlığı Merkezi'ne herhangi bir sebeple başvuran, 18 yaş üzeri bireyler çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı olarak; yaş, cinsiyet, eğitim durumu, sağlık durumu ve kullanılan ilaçlar ile ilgili soruların olduğu sosyodemografik veri formu ayrıca reçetesiz ilaç kullanımı, bitkisel çay, evde hazırlanan karışımlar, pastil veya damla, burun için kullanılan maddeler, buğu, gargara/sprey, vücuda uygulanan solüsyonlar gibi yöntemleri içeren, 27 konu başlığından oluşan daha önce uluslararası bir çalışma kullanılan "Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Ürünleri Kullanım Anketi" kullanılacaktır.

Bulgular / Sonuç

Araştırma öneri aşamasındadır

Tartışma Soruları

1. Ankete soğuk algınlığında kullanılan tamamlayıcı ve alternatif tıp ürünlerinden hangilerinin eklenmesini önerirsiniz?
2. Araştırmanın dışlama kriterleri sizce neler olabilir?
3. Anketin Türkçe geçerlik güvenirliği olmaması bir kısıtlılık olabilir mi?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Nöroloji Polikliniğine Başvuran Migren Hastalarında Yaşam Kalitesinin Ve Yetiyitiminin Değerlendirilmesi

İbrahim Ufuk Taşdemir, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Sena Bozkurt

Adana Şehir Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Migren sık görülen kronik bir sağlık sorunudur. Türkiye Baş Ağrısı ve Migren Epidemiyolojisi Çalışması verilerine göre kadınlarda migren oranı yüzde 24.6, erkeklerde ise yüzde 8.5'tur. Bu verilere göre Türkiye'de her 4 kadından ve her 12 erkekten birinde migren görülmektedir. Yaşam kalitesi, kişinin kültür ve değerler sistemi içinde amaç, beklenti, ilgi alanı ve standartları ile ilişki olarak yaşamda bulunduğu yeri algılama şeklidir. Yetiyitimi kişinin aile içinde, iş alanında veya bir sosyal grup içinde normal toplumsal işlev veya rolleri gösterme yeteneğinde bir bozulma veya kayıp olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmada migren tanısı konan kişilerde yaşam kalitesinin ve yetiyitiminin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Tanımlayıcı kesitsel tipteki bu çalışma Temmuz 2017-Aralık 2017 tarihleri arasında Adana Şehir Hastanesi Nöroloji Polikliniğine başvuran ve Uluslararası Baş Ağrısı Sınıflandırması-III(ICHD-III) tanı ölçütleri ve klinik değerlendirme sonucunda migren tanısı konan 18-65 yaş arası hastalar ile gerçekleştirilmiştir. Yaşam kalitesi değerlendirmesinde Migrende 24 Saatlik Yaşam Kalitesi Ölçeği(M-YKÖ), yetiyitiminin değerlendirilmesinde ise Migrene Bağlı Kayıp Değerlendirme Ölçeği(MİDAS) kullanılmıştır. Veriler Mann-Whitney-U, Kruskal Wallis, Ki-kare testi ve korrelasyon analizi ile değerlendirildi.

Bulgular

Çalışmaya katılan 73 hastanın yaş ortalaması 35.4 ± 9.0 yıl olup 63'ü(%86.3) kadındı. Katılımcıların 62'sinin(%84.9) MİDAS'a göre orta veya ciddi derecede yetiyitimi mevcuttu. Ortalama M-YKÖ puanları 0.274 ± 0.16 olup oldukça düşüktü. Cinsiyete göre kişilerin ortalama MİDAS ve M-YKÖ skorlarında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p=0.65$, $X^2=1.607$ ve $p=0.242$, $Z= -1.170$). M-YKÖ ile migren atak şiddeti, atak süresi, hastalık süresi ve MİDAS skoru arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu. ($p<0.05$). Atak süresi arttıkça MİDAS skoru düşüyordu ($p<0.05$).

Sonuç

Migren hastalığı düşük yaşam kalitesi düzeyine ve yetiyitimine yol açmaktadır. Özellikle atakları şiddetli, atak süresi ve tanı alma yılı daha uzun olan hastalar medikal tedavi ile hastaların yaşam kaliteleri ve yetiyitimi de sorgulanmalı daha dikkatli değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Migren, yaşam kalitesi, yetiyitimi

Tartışma Soruları

1. Örneklem seçiminde kontrol grubu eklemek gerekli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

AileHekimligiAkademisi

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Çukurova Üniversitesi Mediko-Sosyal Merkezinde Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Değerlendirilmesi

Abdullah Tevfik Ateş, Sevgi Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Sağlık hizmetlerinin kullanımını etkileyen birçok faktör vardır. Bunların bir kısmı sağlık hizmetleri sisteminden, bir kısmı da hizmeti alacak olan toplumun ve bireylerin özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Belirli bir toplumda mevcut olan hizmetlerin türü ve miktarı ile ihtiyaç duyulan hizmetlerin türü ve miktarı aynı olsa bile, ihtiyacı olanlar gerekli bakıma ulaşamayabilirler. Ülkemizde ilk olarak 2005 yılında pilot uygulama olarak başlayan aile hekimliğine geçiş süreci, 2010 yılı sonuna kadar bütün illerde tamamlanmıştır. Bu süreçte mediko-sosyal merkezlerinin işlevselliği azalmaya başlamış, bazı üniversitelerin mediko-sosyal merkezleri sağlık sistemi ile uyumlu değişikliklere giderken bazıları kapatılmıştır. Yaklaşık 35 yıldır hizmet veren üniversitemiz mediko-sosyal merkezi, sağlık sisteminde son yıllarda yaşanan değişikliklerden etkilenmiş, çalışan sağlık profesyonellerinin ve verilen hizmetlerin çeşitliliğinde oldukça büyük değişiklikler yaşanmıştır. Bu çalışmada, Aile Hekimliği Anabilim Dalı Polikliniği, Yetkilendirilmiş Aile Hekimliği Polikliniği, Beslenme ve Diyet Polikliniği, Psikolojik Rehberlik ve Danışmanlık Polikliniği hizmetleri devam eden kurumda sunulan sağlık hizmetlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Kesitsel analitik tipte bir çalışma planlanmaktadır. Araştırma evrenini 15 Nisan- 15 Mayıs 2018 tarihleri arasında Çukurova Üniversitesi Mediko-Sosyal Merkezi'nden hizmet alan hastalar (ayda toplam 1000-1500 kişi) ve merkezde çalışan personel (n=27) oluşturacaktır. Hasta ve çalışanlara memnuniyet anketleri uygulanacaktır. Hastalara ayrıca sosyodemografik özellikleri ve sağlık hizmet kullanımları sorulacaktır. Çalışanların sosyodemografik özellikleri sorgulanmayacaktır. Her iki gruba da anketin sonunda merkezde sunulan hizmetlerin iyileştirilmesi/geliştirilmesi konusundaki düşünceleri açık uçlu bir soru ile sorulacaktır. Toplanan veriler, kodlanarak bilgisayara girilecek ve istatistiksel paket programlar aracılığı ile değerlendirilecektir.

Bulgular

Hastaların ve çalışanların memnuniyet durumları saptanacaktır. Hastaların memnuniyet durumlarının sosyodemografik özellikleri ve sağlık hizmetlerini kullanımları ile ilişkisi değerlendirilecektir.

Sonuç

Hizmet sürecinin yapısı bu belirleyiciye dayanarak gözden geçirilmektedir. Çalışma sonucunda hasta/çalışan memnuniyet durumlarının ve beklentilerinin ışığında mediko-sosyal merkezinde sunulan hizmetlerin gözden geçirilip gerekli girişimlerde bulunulması hedeflenmektedir.

Tartışma Soruları

1. Hasta ve çalışan memnuniyetini ölçmek için hangi anketleri önerirsiniz?
2. Hasta örneklemini nasıl seçelim?
3. Hasta anketlerini ne zaman, nerede ve nasıl uygulayalım?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Palyatif Bakımda Nutrisyon, Enfeksiyon Ve Hastanede Yatış Süresi Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Yasemin Korkut, Ismail Balcıoğlu

Dumlupınar Üniversitesi Aile Hekimliği Ad

Giriş

Malnutrisyon, besin öğelerinin ihtiyaçtan az veya çok alınması sonucu sistemik, metabolik ve mental fonksiyonel bozuklukların görüldüğü beslenme tablosudur. Açlık, grev, malabsorbsiyon gibi besin alımının azaldığı durumların yanında, malignite, enfeksiyon, travma nedeniyle besin alımının enerji ihtiyacını karşılayamaması durumunda da ortaya çıkar. Nutrisyonel riski belirlemek ve malnutrisyonu tespit amaçlı birçok parametreyi birlikte değerlendiren testler, GNRI (Geriatric Nutritional Risk Index), MNA (Mini Nutritional Assesment), SGA (Subjective Global Assessment), NRS-2002 (Nutritional Risk Screening-2002)'dir. Nutrisyonel destek enteral veya parenteral yoldan yapılmaktadır. Enteral beslenmede ilk olarak tercih edilmesi gereken yöntem oral beslenmedir. Bu mümkün değilse tüple (nazogastrik, gastrostomi vb.) beslenmeye geçilir. Parenteral beslenme ise enteral beslemenin mümkün olmadığı durumlarda veya enteral beslenmeye destek amaçlı uygulanır. Günlük enerji tüketimi, Harris-Benedict formülüyle elde edilen bazal enerji tüketimine aktivite faktörü, ısı faktörü ve stres faktörünün eklenmesiyle hesaplanır.

Amaç

Yatan hastalarda beslenme genellikle göz ardı edilmekte, yeterli besin desteği verilmemektedir. Enfeksiyon riski artmakta, yatış süresi uzamaktadır. Amacımız yatan hastalarda nutrisyonel riskin enfeksiyon ve hastanede yatış süresi üzerindeki etkisini araştırmaktır.

Yöntem

Palyatif bakımda en az 3 gündür yatan 65 yaş ve üstü, en az bir kronik hastalığa sahip olan yaklaşık 100 hasta çalışmaya dahil edildi. Sosyodemografik veriler (yaş, cinsiyet, meslek, medeni durum, gelir düzeyi, eğitim durumu) ve klinik veriler (özgeçmiş, beslenme yolu, enfeksiyon, kültür sonuçları, yatış süresi, sonlanım) anketi doldurulması planlandı. Hastaların CRP, ferritin, albümin, hemogram verileri kaydedilecek ve NRS-2002, GNRI, MNA skorları, Harris-Benedict formülü kullanılarak günlük enerji tüketimi hesaplanacaktır.

Bulgular

Çalışma henüz etik kurul onay aşamasındadır.

Sonuç

Etik kurul onayından sonra veri toplamaya başlanacaktır.

Tartışma soruları

1. Çalışma grubuyla ilgili önerileriniz nedir?
2. Kullandığımız veya kullanmadığımız parametrelerle ilgili görüşleriniz nedir?
3. Kullandığımız yöntemle amacımıza ulaşabilir miyiz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Evde Sağlık Hizmetlerinde Değişen Başvuru Şeklinin Etkileri

Zehranur Ünal, Serap Ateş, Gülru Pemra Cöbek Ünalın

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Evde sağlık hizmeti (ESH) ; çeşitli hastalıklar nedeniyle evde sağlık hizmeti almaya ihtiyacı olan bireylere evinde ve aile ortamında sosyal ve psikolojik danışmanlık hizmetlerini de kapsayacak şekilde verilen muayene, tetkik, tahlil, tedavi, tıbbi bakım, takip ve rehabilitasyon hizmetlerini kapsamaktadır. Eylül 2017'ye kadar hasta veya hasta yakınlarının doğrudan kendileri ya da aile hekimleri aracılığıyla ESH'ne başvuru yapmaları mümkün iken bu tarihten itibaren başvurular sadece 444 3 833 numaralı telefon hattı aranarak il koordinasyon merkezine yapılmaktadır.

Bu çalışmada ESH'ne başvuru sırasında bir triaj yapılmasının hizmet sunumunun kalitesine etkisi olup olmadığını tartışmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi ESH Birimine Haziran 2016- Ağustos 2017 dönemi ile Eylül 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında yapılan başvuruların sayısı, tamamlanan ilk ziyaret sayıları ve hizmete kabul edilmeme oranları ve tanı/durum dağılımları elektronik kayıtlardan geriye dönük olarak toplanmıştır.

Bulgular

Yapılan başvuru sayılarına bakıldığında doğrudan ya da Toplum Sağlığı Merkezi/Aile Hekimliği Birimleri aracılığıyla başvuruların da alınabildiği Haziran 2016- Ağustos 2017 arası aylık ortalama başvurusu sayısı 42.6 , sadece çağrı merkezinden yapılan başvuruların kabul edildiği Eylül 2017-Şubat 2018 arasında yapılan aylık ortalama başvuru sayısı 127 olmuştur. Aynı dönemlerde yeni başvurulara yapılan aylık ortalama ilk ziyaret sayısı sırasıyla 42.6 ve 65 olmuştur. Yine aynı dönemlerdeki kabul edilmeme oranları ise sırasıyla % 3.13 ve % 8.16'dır.

Tartışma ve Sonuç

Çağrı merkezine yapılan başvurular herhangi bir ön değerlendirme yapılmaksızın ESH'ye hizmet talebi olarak doğrudan yönlendirilmektedir. Bu uygulama sonrası başvuru sayıları arttığı gibi kabul edilmeme oranları da 2 kattan daha fazla artmıştır. Bu durum ESH için uygun olmayan hastaların başvuru yaptığını düşündürmektedir. ESH'ye başvuru sırasında triajın olmaması ekiplerin iş gücü ve zaman kaybına, gerçek ihtiyacı olan hastaların hizmete ulaşmasında gecikmeye ve sağlık çalışanları ile beklentileri gerçekçi olmayan hasta yakınları arasında pek çok olumsuz iletişim yaşanmasına sebep olmaktadır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Sağlık Çalışanlarının Sağlık Okuryazarlık Düzeyi

Aysel Aydoğan, Yasemin Koskor, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği

Giriş

Sağlık okuryazarlığı; bireysel anlamda sağlığı koruma, geliştirme ve bozulan sağlığı iyileştirme bağlamında temel sağlık bilgileri ve hizmetlerini edinebilme, yorumlayabilme ve anlayabilme kapasitesi şeklinde ifade edilmektedir. Sağlık okuryazarlığı sağlıkla ilgili durumlarda karmaşık görünen ifadelerin okunması, dinleyip anlama, analitik düşünme ve karar verme becerilerinin ilgili durumlarda kullanılabilmesini de içermektedir. Bireylerin eğitim durumu, kültürel ve toplumsal özellikler ve sağlık sistemi potansiyel olarak sağlık okuryazarlığını etkilemekte ve şekillendirmekte olup bu faktörler sağlık sonuçlarını ve maliyetleri etkilemektedir. Diğer bir deyişle sağlık okuryazarlığı; bireylerin kendine özgü becerilerinin sağlık sistemi, eğitim, aile, iş ve toplumdaki sosyal ve kültürel faktörler ile etkileşerek şekillenmektedir. Sağlık çalışanlarının okuryazarlığı ve özellikle sağlık bilgileri açısından iletişimi bu alanda çok büyük öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi sağlık çalışanlarının sağlık okuryazarlık düzeyini saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinde yürütülecektir. Araştırmaya Eylül-Ekim 2018 tarihleri arasında sağlık çalışanları dahil edilecek, sözlü onam sonrasında yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, hastalık varlığı ve ilaç kullanımları gibi demografik bilgi anketi ile Sağlık Okuryazarlık Anketi Avrupa Birliği (Health Literacy Survey – European Union (HLS-EU) uygulanacaktır. Veri analizi için SPSS 22 programı kullanılacaktır. Çalışma verileri tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (Ortalama, Standart sapma, frekans) yanı sıra karşılaştırmalarda Ki-Kare testi ile değerlendirilecektir. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ olarak kabul edilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. Başka bir sağlık okuryazarlık anketi kullanılabilir mi?
2. Sağlık çalışanı olarak temizlik ile görevli olanlar yanında sekreter ve teknik elemanlar alınmalı mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

İnmeli Hastalarda Yaşam Kalitesi ve İlişkili Faktörler

Yasemin Korkut¹, Mustafa Çetiner², Alime Emre¹

¹ Dumlupınar Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

² Dumlupınar Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı

Giriş

İnme; bireyler, aileler ve daha büyük toplumlar için önemli etkisi olan ve akut bir olay olarak meydana gelmesine rağmen hayatta kalan inmeli hastalarda uzun dönem fiziksel özür lülüğe neden olan kronik bir sağlık sorunudur. Yaşam süresinin uzaması ile birlikte kronik hastalıkların görülme sıklığının artması sonucunda yaşam kalitesi kavramı gündeme gelmiş ve kronik hastalığı olan bireyler için kaliteli yaşamının önemi vurgulanmaya başlamıştır. Yaşam kalitesi; bireyin yaşadığı kültür ve değerler sistemi içinde kendi yaşamını nasıl algıladığıdır. Çalışmanın amacı, inmeli hastalarda yaşam kalitesini etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem

Gözlemsel analitik tipte olan çalışmamız Nisan-Ekim 2018 tarihleri arasında hastanemiz Nöroloji Kliniğine başvuran yaklaşık 100 inmeli hasta ile yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Görüntüleme yöntemleri ile inme tanısı konulmuş, tıbbi durumu stabil, inme sonrası en az 6 ay geçmiş olan ve 18 yaşından büyük hastalar çalışmaya dahil edilecektir. Afazisi olan, görme ve işitme bozukluğu olan ve antidepresan tedavi alan hastaların çalışma dışı bırakılması planlanmaktadır.

Hastaların klinik durumlarını gösteren ölçeklerin (NIHSS (National Institutes of Health Stroke Scale), Modifiye Rankin Skalası, Nutrisyonel Değerlendirme Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği) skor ortalamaları, sosyodemografik özellikler, inme tipi, inme şiddeti, inme sayısı, alınan tedavi şekilleri gibi inme özellikleri, ve komorbid hastalık durumları ile yaşam kalitesi ölçeği skor ortalamaları arasındaki ilişki istatistiksel olarak incelenecektir. Tek değişkenli analizlerde istatistiksel olarak anlamlı olan parametreler için logistik regresyon ve çok değişkenli linear regresyon analizi uygulanacaktır.

Bulgular

Bağımlı değişken olarak inmeye özgü yaşam kalitesi puan ortalaması, bağımsız değişken olarak sosyodemografik özellikler ve klinik durumlarını gösteren ölçekler kullanılacaktır.

Sonuç

İnmeli hastaların yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin araştırılması ile elde edilecek veriler hastaların takibinde yararlı olabilir.

Tartışma soruları

1. Ölçekler çalışma amacına uygun mudur?
2. Ölçekler çalışma için yeterlidir?
3. Hasta sayısı yeterli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Marmara Üniversitesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Kardiyovasküler Risk Faktörleri ve Bu Faktörler Hakkındaki Bilgi, Tutum ve Davranışları

Ece Gülin Kasap, Mehmet Akman

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Kardiyovasküler hastalıklar dünyada ve Türkiye'de bulaşıcı olmayan hastalıklardan ölümlerin en sık nedenidir. Bu projenin amacı, Marmara Üniversitesi 1. sınıf öğrencilerinin kardiyovasküler hastalık risk faktörlerini belirlemek, bu konudaki bilgi, tutum ve davranışlarını değerlendirmektir.

Kardiyovasküler hastalıklardan korunma iki stratejiye dayanmaktadır. Birincisi, toplumdaki yüksek riskli bireylerin belirlenmesi ve bunların yeni kardiyovasküler olaylara karşı korunması demek olan yüksek risk stratejisi; ikincisi de toplumun daha geniş bir kesimini oluşturan, kalp ve damar hastalıkları açısından daha az risk taşıya da gelecekte daha fazla hastanın çıkacağı grubu korumak olan genel topluma yönelik stratejilerdir. Kardiyovasküler hastalıklar için çok sayıda risk faktöründen söz edilse de kontrol altına alınabilecek faktörler; hipertansiyon, hiperlipidemi, obezite, diyabet, sağlıksız beslenme ve sigara içme, alkol tüketimi ve fiziksel hareketsizliktir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda genç erişkinlerde kardiyovasküler hastalık riskine sahip olma oranları oldukça yüksektir. Üniversiteye yeni başlamış olan 1. sınıf öğrencileri kardiyovasküler hastalığa sebep olabilecek davranış biçimlerinin edinilmesi açısından risk altındadır.

Yöntem

Araştırmamız, kesitsel, gözlemsel tipte bir araştırma olarak planlanmıştır. Örneklem büyüklüğü, EpiInfo programı ile hesaplanmış olup; ilgili literatür ışığında %95 güven düzeyinde, %1,5 hata payıyla, toplamda 1469 katılımcının araştırmaya dahil edilmesi öngörülmektedir. Araştırma evrenini, Marmara Üniversitesi Başlıbüyük ve Göztepe Kampüsünde bulunan 1. Öğretimde eğitim almakta olan 1. Sınıf öğrencileri oluşturacaktır. Marmara Üniversitesi 1. sınıf öğrencilerinden 18 yaşını doldurmuş olanlar çalışma hakkında bilgilendirilip, istekleri halinde onamları alınarak çalışmaya dahil edilecektir. Anket formunda mevcut kardiyovasküler hastalık riskleri ve öğrencilerin bu konudaki bilgi, davranış ve tutumları sorgulanacaktır. Katılımcıların kan basıncı ve nabız ölçümleri yapılacaktır. Katılımcıların boy, kilo, bel çevresi, kalça çevresi standart protokollere göre ölçülecektir. Beden kitle indeksleri hesaplanacaktır. Parmak ucundan alınan kan ile kolesterol değerleri ve kan şekeri ölçümü yapılacaktır. Riskli tespit edilen öğrenciler üniversitemizdeki Hipertansiyon ve Ateroskleroz Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (HİPAM) 'ne ileri tetkik ve araştırma için yönlendirilecektir.

Çalışmamızdan elde edilen veriler, üniversitelerimizi 'kalp dostu üniversite' haline getirmeye yönelik projelere yol gösterici olacaktır.

Bulgular/Sonuç

Araştırma tasarım aşamasındadır.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Adana Seyhan Barbaros Aile Sağlığı Merkezi Nüfusuna Kayıtlı Rutin Aşı Programı Kapsamına Girmeyen 7-12 Yaş Arası Hepatit A Aşısız Çocukların Antikor Düzeylerinin Tespiti

Veysi Demircan, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, Samet Kaan Demirbaş, Fahri Öztürk

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Daha önce rutin aşı takviminde olmayan Hepatit A aşısı Temmuz 2012 tarihinden itibaren çocuklara 18. Ve 24. aylarda uygulanmaya başlanmıştır. Bilindiği üzere çocukluk döneminde geçirilen Hepatit A enfeksiyonu kronikleşmeden iyileşmekle birlikte ilerleyen yaşlarda geçirilen enfeksiyonun kronikleşme riski artmaktadır. Bu çalışmada hepatit A aşısının uygulama takvimine girdiği dönemde kapsam dışında kalan okul çağına kadar olan çocuklardaki virüs temasının incelenmesi ve birinci basamak bağışıklama ihtiyacının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tipteki bu araştırma 01 Mayıs 2018- 30 Eylül 2018 tarihleri arasında Adana Seyhan Barbaros Aile Sağlığı Merkezindeki dört adet Aile Hekimliği Birimine bağlı nüfusta Temmuz 2006-Ocak 2010 arası doğumlu olup daha önce Hepatit A aşısı yaptırmamış çocukları kapsayacaktır. Aile Hekimliği Bilgi Sistemindeki kayıtlarda aşılanmamış çocuklar tespit edilecektir. Kişilere sosyodemografik verileri de içeren bir anket formu uygulanacaktır. Sonrasında kan örnekleri alınarak Anti-HAV IgG değerleri tespit edilecektir.

Bulgular

Hepatit A aşısı uygulanmamış çocuk grubunun bağışıklık durumları ve bağışıklık gelişiminin ailede yaşayan kişi sayısı, gelir durumu, hijyen durumu ve anne-babanın eğitim durumları gibi faktörlerle olan ilişkisi incelenecektir.

Sonuç

Göç baskısı altında olan bölgemizde tespit ettiğimiz risk altındaki çocuklarda bağışık olmayanlara aşılama hizmeti sunulabilecektir.

Tartışma Soruları

1. Sizce Anti HAV Ig G bakılması yeterli midir?
2. Sizce çalışmanın dışlama kriterleri yeterli midir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

100 Yaş ve Üzerindeki Bireylerle Yaşam Hakkında Röportajlar

Onur Öztürk¹, Maksut Alper Celik², Mehmet Akif Tapur³

¹ Asarcık Meydan Aile Sağlığı Merkezi, Samsun

² Bafra Toplum Sağlığı Merkezi, Samsun

³ Çarşamba Toplum Sağlığı Merkezi, Samsun

Giriş

İnsan nüfusu yaşlanmaktadır. Asırlık, en az 100 yılı geride bırakmış yaşayan kişidir. Uzun ömürlülük genelde genetik materyal ile ilişkilendirilir ancak genler hikayenin tamamı değildir. Bu çalışma, asırlık sekiz katılımcının yaşam hikayelerini ve uzun ömürlere katkıda bulunan kilit değişkenleri kısaca keşfetmeyi amaçlamıştır.

Yöntem

Çalışmamız niteliksel karakterde olmasına rağmen, niceliksel verilerle desteklenmiştir. Türkiye'nin kuzey kesiminde bulunan Samsun'un dört ilçesinde, yüz yılı geride bırakan sekiz katılımcı ile görüşmeler yapılmıştır. Bu kişiler, toplamda 200.000 kişiden oluşan bir popülasyondan saptanmıştı, kırsalda ve dağlık bölgelerde ikamet ediyorlardı. Röportajlar Ekim 2016- Aralık 2016 tarihleri arasında kişilerin kendi evlerinde gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Samsun'daki hedef ilçelerimizde asırlık katılımcıların total nüfusa oranını 0.4 / 10.000 kişi olarak bulduk. Katılımcıların yaş ortalaması 101.8 yıldır ve hepsi kadındır. Katılımcılarımız arasında yoğurt tüketimi oldukça sık görüldü. Katılımcılarımızın birçoğu, ibadet ve dua gibi dini ritüellerin uzun ömürlü olmak için etkili olduğunu düşünüyorlardı ve bu tür uygulamaları genç nesillere tavsiye ettiler. En sık karşılaşılan sağlık sorunları ise hipertansiyon ve kas-iskelet sistemi hastalıklarından oluşmaktadır.

Sonuç

100 yaş ve üzerindeki bireyler genellikle genç ve sağlıklı hissetmektedir. Katılımcılarımızın ileri yaşlara ulaşmadaki ortak sırrı, kötü alışkanlıklardan kaçınma, huzurlu bir çevrede yaşama ve doğal bir diyetdir.

Tartışma Soruları

1. Çalışmamızın güçlü ve zayıf tarafları nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Türkçe Yeme Farkındalığı Ölçeği, Farklı Beden Ağırlığındaki Bireylerde Kullanılabilir Mi?

Hatice Kurdak, Gizem Aslan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Farkındalık birçok sağlık durumu ile ilişkilendirilmiştir. Yeme davranışına verilen dikkatin artırılmasıyla daha sağlıklı beslenme, porsiyon kontrolü ve ağırlık yönetimi sağlanabilir. Literatürde geleneksel diyet tedavilerinden yeme farkındalığı kazandırılmasının kilo kontrolü ve sağlıklı beslenmede daha etkin olabileceği görüşü yaygınlaşmaktadır. Mindful Eating Questionnaire 2009 yılında Framson ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş olup, orijinalinde 28 soru ve 5 alt-faktör bulunmaktadır. Ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Köse ve arkadaşları tarafında 2016'da yapılmıştır. Türkçe Yeme Farkındalığı Ölçeği (YFÖ-30), çalışmadığı için çıkarılan 8 soru ve eklenen 10 soruyla 30 sorulu ve 7 alt-faktörlü hale dönüşmüştür; ancak beden ağırlığı ile ilişkisi değerlendirilmemiştir. YFÖ-30'un kültürümüze uygunluğunun farklı BKİ'ye sahip gruplarda incelenmesine gereksinim vardır. Çalışmamızda anketin uygulanabilirliğinin test edilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Pilot çalışma grubu altıncı sınıf tıp öğrencilerinden seçildi. Katılmayı kabul eden öğrencilerden YFÖ-30 doldurmaları istendi. Ölçeğin değerlendirdiği yedi alt-faktör puanı ve özet puan hesaplandı. Sonuçlar SPSS programı kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular

Çalışmaya katılmayı kabul eden 54 öğrenciden 52'si çalışmayı tamamladı. Katılımcıların %57,7'si (n=30) kadınlardan oluşuyordu. Katılımcıların yaş ortalaması $24,3\pm 1,2$ yıldır. Erkek katılımcıların özet puan ortalamaları $2,6\pm 0,29$, kadınların $2,6\pm 0,33$ 'tü. Katılımcılar en yüksek puanı odaklanma, en düşük puanı disinhibisyon faktöründen aldı. Katılımcıların özet puan ortalaması $2,63\pm 0,31$, alt-faktör ortalamaları; disinhibisyon $2,58\pm 0,79$, duygusal yeme $2,94\pm 0,96$, yeme kontrolü $2,9\pm 0,71$, odaklanma $3,81\pm 0,51$, yeme disiplini $3\pm 0,69$, farkındalık $2,79\pm 0,55$, enterferans $2,93\pm 0,86$ olarak bulundu. Disinhibisyon alt-faktörü ile özet puan normal dağılıma uymadığından Mann-Whitney U, diğer faktörler Student-t testiyle analiz edildi. Katılımcıların puanları arasında cinsiyetler açısından anlamlı fark bulunmadı. Katılımcılar, 19. ve 26. maddelerin net anlaşılmadığını; 29. maddeyi "tuhaf" bulduklarını belirtmişlerdir.

Çalışmanın devamında, en az 150 kişilik bir örneklem üzerinden ölçeği uygulamayı, yaş ve cinsiyete ek olarak boy, ağırlık, BKİ parametrelerini ekleyip puanlarla korelasyonunu incelemeyi, anlamlı bulunmayan maddeleri değiştirerek ölçeğin geçerlilik-güvenirliğini yeniden değerlendirmeyi hedeflemekteyiz.

Sonuçlar

Araştırmamız devam etmektedir.

Tartışma Soruları

1. Değişmesi gerektiğini düşündüğünüz maddeler?
2. Hangi maddeler negatif puanlanabilir?
3. Ölçeğin birinci basamakta uygulanabilirliğiyle ilgili düşünceleriniz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Premenapozal Kadınlarda Sağlık İnanç Modeline Dayalı, Osteoporozdan Korunma Müdahalesinin Kalsiyum Alımı ve Egzersiz Üzerindeki Etkisi

İrem Yorulmaz, Tolga Günvar

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Osteoporoz, önemli bir halk sağlığı sorunudur. Premenapozal dönemde kalsiyum alımının ve fiziksel aktivitenin artırılması hem osteoporoz hem de potansiyel komplikasyonları engellemek açısından koruyucudur. Bireyin sağlıklı ilgili davranışları; hastalık ve hastalığın sonuçlarına ilişkin inançlarından etkilenir. Bu ilişkiyi açıklayan modellerden biri de Sağlık İnanç Modelidir (SİM). Bu çalışmanın amacı, SİM çerçevesinde geliştirilen bir müdahalenin premenapozal kadınların kalsiyum alımları ve fiziksel aktivite düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemektir.

Yöntem

Araştırma İzmir ili Karabağlar ilçesinde yaşayan premenapozal dönemdeki kadınlar arasında yapılmaktadır. Müdahale ve kontrol grupları 90'ar kişiden oluşmaktadır. SİM bileşenlerini (duyarlılık, ciddiyet, yarar, engel algısı, eyleme geçiriciler, öz etkililik) hedef alan müdahale öncesinde her iki grubun sosyodemografik özellikleri kaydedilmiş ve osteoporoz sağlık inançları, öz-yeterlilik, fiziksel aktivite ve kalsiyum alım düzeyleri ölçülmüştür. Müdahaleyi izleyen 3. Ayda gruplar osteoporoz sağlık inançları, öz-yeterlilik, fiziksel aktivite ve kalsiyum alım düzeyleri açısından yeniden değerlendirilecektir.

İstatistiksel analizde sürekli değişkenler için t-testi; kategorik değişkenler için ise Ki-Kare kullanılacaktır. Analizler hem "intention-to-treat" hem de "per-protokol" temelinde yapılacaktır.

Bulgular

Müdahale ve kontrol grupları arasında yaş, boy, vücut ağırlığı ve beden kitle indeksleri açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ortalama kalsiyum alımı 375,69 mg olarak saptanmıştır. Ortalama fiziksel aktivite puanı ise 13,90 olarak hesaplanmıştır. Her iki parametre açısından da iki grup arasında anlamlı fark yoktur. Müdahale öncesinde uygulanan osteoporoz sağlık inançları ve öz-yeterlilik ölçeklerinin puanları açısından da müdahale ve kontrol grupları arasında fark bulunmamaktadır.

Sonuç

Araştırma halen devam etmektedir.

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sağlık Hizmetlerini Kullanım Eğilimleri

Uğur Işık, Şebnem Sema İçer, Sevgi Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Sağlık hizmetleri kullanımı bireylerin en temel hakları arasında gelmektedir. Sağlık planlanmasında sınırlı kaynakların, etkin ve verimli kullanılabilmesi için bireylerin sağlık hizmetleri kullanım eğilimlerinin bilinmesini gerektirmektedir. Sağlık hizmetleri kullanımı eğilim, imkan, ihtiyaç faktörleri olmak üzere üç grup faktörden etkilenmektedir. Bu faktörler bireylerin içinde yaşadığı toplumun kültüründen, sosyal ve ekonomik yapısından, kişilerin kendi bilgi, tutum ve inançları gibi kişilik özelliklerinden, sağlık hizmetlerinin fiziksel-ekonomik ve sigorta kapsamında ulaşılabilirliğinden, aile yapısından ve kullanıcının sağlık durumu ve algılanan sağlık düzeyinden kaynaklanan özellikleridir. Bu çalışmada üniversitemiz öğrencilerinin sağlık hizmetlerini kullanım eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan bu pilot çalışma üniversitemiz öğrencilerine 1-16 Mart 2018 tarihleri arasında e-anket gönderilerek yapıldı. İsimli olarak doldurulması istenen ankette katılımcıların sosyodemografik özellikleri, aile hekimlerini tanıma durumları, sağlık hizmetlerini ne sıklıkla kullandıkları sorgulandı. Doldurulan 257 anketin verileri analiz edildi.

Bulgular

Yaşları 17- 25 arasında değişen katılımcıların %57,6'sı kadındı. Öğrencilerin %7' si sürekli ilaç kullanmasını gerektirecek bir hastalığı olduğunu bildirdi. Öğrencilerin %77,8'i aile hekiminin ailelerinin ikamet ettiği yerde olduğunu bildirdi. Öğrencilerin %26,8'i kayıtlı olduğu aile hekimini tanımıyor, %9,3'ü aile hekiminin nerede olduğunu bilmiyordu. Öğrencilerin %54,4' ü Medikososyal Merkezini hiç kullanmıyor, %41'i arada sırada, %4,6'sı düzenli olarak kullanıyordu. Bu oranlar Aile Sağlığı Merkezleri için sırasıyla %27,6, %58,3, %14 idi. Kampüs içerisinde yer alan Eğitim ve Araştırma Hastanesini ise %30,3'ü hiç kullanmadığını, %53,3'ü arada sırada kullandığını, %16,4'ü ise düzenli olarak kullandığını bildirdi. Özel sağlık kuruluşlarını kullanım oranları ise sırayla %40, %49,4, %10,6 olarak bulundu.

Sonuç

Üniversitemiz Medikososyal Merkezinin diğer sağlık kuruluşlarına oranla çok daha az kullanıldığı belirlenmiştir. Bunun nedenlerini incelemeye yönelik ileri araştırmalara gereksinim vardır.

Tartışma Soruları:

1. İleri araştırmalar için neler önerirsiniz?
2. Öğrencilerin Medikososyal Merkezini kullanma durumlarını arttırmak için neler yapılabilir?
3. İl dışından gelen öğrencilerin kayıtlarının Medikososyal Merkezi içerisinde açılacak e-ASM birimlerine alınmasının avantajları ve dezavantajları neler olabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Tip Iı Diyabetli Hastalarda Sağlık Okuryazarlığının Tedavi Uyumuna Etkisi

Emine Gizem Kabayuka, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Okuryazarlık, değişik türdeki yazılı kaynakları, kayıtları kullanarak tanımlama, anlama, yorumlama, bir araya getirme, iletişim kurma ve hesaplama yeteneğidir (UNESCO 2008). Sağlık okuryazarlığı ise bireylerin iyi sağlığı teşvik edecek ve sürdüreceği şekilde bilgiye erişme, bilgiyi anlama ve kullanma becerisi ve motivasyonunu belirleyen bilişsel ve sosyal beceri olarak tanımlanabilir (WHO 1998).

Diabetes Mellitus, farklı derecelerde insülin direncinin eşlik ettiği, bozulmuş insülin sekresyonu sonucu oluşan hiperglisemidir. Tedavisi diyet, egzersiz ve glikoz düzeyini düşürmeye yarayan insülin ve oral antihiperglisemik ilaçlardır. Hastalığın prognozu glikoz kontrol düzeyine göre değişebilir. Diabetes Mellitus Tip II, eski adı ile erişkin tip diabet, görülme sıklığı yaşla birlikte artan fakat günümüzde çocuklarda görülme sıklığı da giderek artmakta olan bir hastalıktır.

Bu çalışmanın amacı herhangi bir nedenle Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran Diabetes Mellitus Tip II'li hastaların sağlık okuryazarlığının tedavi uyumuna etkisini ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Aile Sağlığı Merkezleri'nde yürütülecektir. Araştırmaya Mayıs-Haziran 2018 tarihleri arasında herhangi bir nedenle ASM'ye başvuran Diabetes Mellitus Tip II'li hastalar dahil edilecektir. Sözlü onam sonrasında yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, başka kronik hastalık varlığı, ilaç kullanımı sorgulanacaktır. Sağlık okuryazarlığını ölçmek için REALM (Rapid Estimate of Adult Literacy in Medicine), diyabet tedavisine uyumu ölçmek için ise Morisky Tedavi Uyum Ölçeği kullanılacaktır.

Veri analizi için SPSS 22 programı kullanılacaktır. Çalışma verileri tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (ortalama, standart sapma, frekans) yanı sıra karşılaştırmada Ki-Kare testi ile değerlendirilecektir. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık olarak $p < 0.05$ olarak kabul edilecektir.

Bulgular

Araştırmada bağımlı değişken olarak hastaların tedaviye uyumu, bağımsız değişken olarak da hastaların sağlık okuryazarlık düzeyi alınacaktır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma Soruları

1. Farklı bir anket kullanılabilir mi?
2. Bağımsız değişkenlere başka neler eklenebilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Couvade Sendromu:Aile Hekimliği Asistanları Farkında mı?

Elif Can Halıcı, Sevgi Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

“Couvade Sendromu” eşleri gebe kalan erkeklerin kısa süre sonra gebelik semptomlarını yaşamasıdır. Sendromun tipik semptomları arasında kilo alımı, bulantı, anksiyete, uyku sorunları, sinirlilik gibi yakınmalar bulunmaktadır. Görülme sıklığı %11-97 arasında değişen sendrom ülkemizde yapılan bir çalışmada %15,8 oranında saptanmıştır. Erken tanınmasının ve yönetilmesinin baba adaylarının ebeveynliğe sağlıklı bir şekilde geçebilmeleri ve çocukları ile olumlu ebeveynlik kurabilmeleri açısından önemli olduğu bildirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, aile hekimliği asistanlarının “Couvade Sendromu” konusundaki farkındalıklarını ve bunu etkileyen bazı sosyodemografik özelliklerini değerlendirmektir.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan çalışmanın evrenini anabilim dalımızdaki uzmanlık öğrencileri oluşturdu (n=30). Veriler bir eğitim toplantısının bitiminde uygulanan anketler aracılığıyla toplandı (n=27). Araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formunda sosyodemografik özellikler ve Couvade sendromu ile ilişkili üç soru soruldu, evet yanıtı verilen sorularla ilgili kısa açıklama istendi. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanıldı.

Bulgular

Yaş ortalaması 28,0+1,8 (26-34) yıl olan katılımcıların %66,7' si kadın, %48,1' i evliydi ve %40,7' sinin çocuğu vardı. Mezuniyet sonrası geçen süre ortalaması 4,07 + 1,75 (2-10) yıl, aile hekimliği araştırma görevlisi olarak görev süresi ortalaması 19,37 +10,79 (4-37) ay olarak bulundu. Katılımcıların %88,9'u “Couvade Sendromu” hakkında bilgi sahibi olmadığını bildirdi. Üç katılımcı ise ‘Eşi gebe olan erkekte gebelik semptomları görülmesi’ cevabını verdi. Katılımcılardan hiçbiri “Couvade Sendromu” tanısı alan hasta görmemiş ve/veya yönetmemişti. Katılımcılardan biri hariç hepsi “Couvade Sendromu” yönetiminde aile hekiminin rolünü bilmediklerini bildirdi. Bir araştırma görevlisi “Bu durumun normal olduğu anlatılarak baba açısından önerilerde bulunulmalıdır” şeklinde açıklamada bulundu. Katılımcıların farkındalık durumları ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı, kadın hastalıkları ve doğum rotasyonu yapma durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken sendrom hakkında farkındalığı olan grubun yaş, hekimlik süresi ve ihtisas süresi ortalamaları anlamlı olarak daha yüksek bulundu.

Sonuç

Anabilim dalımızdaki asistanların “Couvade Sendromu” konusundaki farkındalık oranları düşüktür ve bu konuda girişimlere gereksinim olduğu açıktır.

Tartışma sorusu

Bu konuda ne gibi girişimler yapılabilir ve nasıl değerlendirilebilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Erişkinlerde Mevsimsel İnfluenza Aşısı Yaptırma Durumu Ve Etkileyen Faktörler

Ayşe Aydemir, Azer Ay, Tolga Günvar

Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi

Giriş

İnfluenza virüsleri damlacıklar ve aerosoller yoluyla kişiden kişiye kolayca yayılım gösteren insan solunum yolu virüsleridir. Herhangibir yaş grubundaki her kişiyi etkileyebilir ve mevsimsel influenza salgınlarına neden olabilir. İnfluenza salgınları her yıl yaklaşık 3-5 milyon ağır hastalık ve 250.000-500.000 ölümlerine sonuçlanmaktadır. Ayrıca işgücü kaybı ve sağlık hizmetlerine getirdiği yük nedeniyle ciddi bir halk sağlığı sorunu olarak değerlendirilir. İnfluenza aşısı, hastane yatışı, mortalite ve morbidite gibi ciddi sonuçları önlemenin en etkili yoludur

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve ABD Hastalık Kontrol ve Koruma Merkezi'nden (CDC) yapılan en son tavsiyeler, 6 aydan daha büyük bireylerin, daha fazla kişiye yönelik koruma geliştirmeye çalışmak için influenza karşı aşılarmaya teşvik edildiğini belirtmektedir

Yüksek risk grubundaki bireyler ciddi komplikasyon riskini önlemek için her yıl aşılmalıdırlar. Gebe, pediatrik ve yaşlı hastalar ile kronik kalp veya akciğer hastalıkları, metabolik hastalıklar ve immün baskılamış hastalar, yüksek riskli olarak sınıflandırılır. Bununla birlikte toplumda, virüsün replikasyon hızını ve yeni mutasyonları azaltması nedeni ile tüm erişkin nüfusun her yıl influenza aşısı yaptırması önerilmektedir.

Bu çalışmanın amacı 18 yaş üzeri nüfusta mevsimsel influenza aşısı kullanım durumunun değerlendirilmesi ve aşılarmayı etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem

Kesitsel analitik olarak planlanan araştırmanın verileri İzmir ili Balçova ilçesindeki ASM'lere herhangi bir nedenle başvuran 18 yaş üstündeki hastalara yüzyüze görüşme ile uygulanan bir anket aracılığı ile toplanacaktır. Bağımlı değişken; aşı yaptırma durumu, bağımsız değişkenler; sosyodemografik özellikler (yaş, cinsiyet, meslek, eğitim seviyesi, gelir düzeyi, sosyal güvence), kronik hastalık varlığı, influenza aşısı hakkındaki bilgi ve tutumlar.

Veri analizi SPSS 22.0 kullanılarak yapılacaktır. $p < 0.05$ anlamlı kabul edilecektir

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları:

1. Değişkenler ile ilgili önerileriniz nelerdir?
2. Kronik hastalık varlığı olanlar değerlendirme dışı bırakılmalı mı?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

İzmir İlindeki Aile Hekimlerinin Alerjik Hastalıkları Tanıma Ve Yönetmedeki Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi

Merve Uygunsoy, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İzmir

Giriş

Alerji, inhale edilen, yutulan, enjekte edilen, cilt, göz veya mukozayla temas eden maddeye karşı oluşan aşırı duyarlılık biçimidir. Alerjik rinit, alerjik konjonktivit, rinosinüzit, astım, atopik egzama, anafilaksi, besin alerjileri, ürtiker, böcek alerjisi, mesleki alerjiler (latex vb.), ilaç ve biyolojik ajanlara karşı hipersensitivite durumları alerjik hastalıklardır.

Dünya Alerji Organizasyonu verilerine göre dünya alerji prevalansı %10-40 arasında değişmektedir. Alerji prevalansının büyüklüğü nedeniyle alerji, bulaşıcı olmayan hastalıklar çerçevesinde büyük bir halk sağlığı sorunu olarak görülmelidir. Çalışmalar alerjik hastalıkların birinci basamakta tanı ve tedavisinin önemli olduğunu göstermektedir. Ülkemizde birinci basamakta alerjik hastalıkların yönetimi ve aile hekimlerinin bu konudaki bilgi düzeyleri ile ilişkili kısıtlı sayıda çalışma ve genelde spesifik bazı alerjik hastalığa özgü çalışmalardır.

Bu çalışmanın amacı; İzmir ilindeki aile sağlığı merkezlerinde çalışan aile hekimlerinin alerjik hastalıkları tanıma ve yönetmedeki bilgi düzeylerini ölçmektir.

Yöntem

Analitik kesitsel araştırma olarak planlanan bu araştırmanın evreni İzmir ilindeki aile sağlığı merkezlerinde çalışan aile hekimleridir. Örneklem büyüklüğü, evreni bilinen örneklem hesaplama formülü kullanılarak, %95 güven düzeyi, %5 hata payı ile en az 296 aile hekimi olarak hesaplanmıştır. Veri toplama araçları olan demografik veri anketi ve bilgi düzeyi anketi yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak uygulanacaktır. Veri analizinde tanımlayıcı analizler, kategorik değişkenlerde khi-kare analizleri, sürekli değişkenlerde t testi ve korelasyon analizleri kullanılacaktır.

Bulgular

Bu çalışma tasarım aşamasındadır. Bağımlı değişken olarak aile hekimlerinin alerjik hastalık yönetimindeki bilgi düzeyi skoru, bağımsız değişkenler ise demografik değişkenler olacaktır.

Sonuç

Bu araştırma sonucunda, önemli bir sağlık sorunu olan alerjik hastalıklar konusunda birinci basamağın durumunu belirlemek önemlidir. Ayrıca bu çalışma, aile hekimlerinin alerjik hastalıklara karşı, sahadaki tutum ve davranışlarını değiştirmeye yönelik araştırma ve uygulamaların önünü açacaktır.

Tartışma Soruları

1. Veri toplama için başka hangi yöntemler kullanılabilir?
2. Bilgiyi ölçmek için neler kullanılabilir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

AileHekimligiAkademisi

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

D Vitamini Düzeyi İle Probiyotik İçeren Gıdalarla Beslenme Arasındaki İlişki

Zeynep Ayaz, Çiğdem Apaydın Kaya

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş

Vitamin D eksikliğinin DM, otoimmün hastalıklar, kanser, kardiyovasküler hastalıklar ve bazı enfeksiyonlar gibi pek çok sağlık sorunu ile ilişkili olduğu bildirilmektedir.

Günlük beslenme ile alınan bazı fermente gıdaların probiyotik özellikleri nedeni le bazı hastalıkların önlenmesi ve tedavisinde etkili olduğuna dair yayınlar mevcuttur. Bu etkilerini barsak florası üzerinden yaptıkları da bildirilmektedir. D vitamini düzeylerinin barsak florası ile ilişkisi olduğuna dair deneysel çalışmalar mevcuttur. Bu araştırmanın amacı D vitamini düzeyi ile probiyotik içeren gıdalarla beslenme arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Yöntem

Herhangi bir kronik hastalığı ve yakınması olmayan, sağlıklı 18 yaş üstü çalışmaya gönüllü erişkinler araştırmaya alınacaktır. Gönüllülerin 7 günlük beslenme formu doldurması sağlanacak, sosyodemografik özellikler ile probiyotik içeren gıdaların ne sıklıkta tüketildiğini sorgulayan bir anket uygulanacak. Ardından D vitamini düzeyleri bakılacaktır. Beslenme içeriğindeki probiyotik özellikli gıdaların varlığı ve miktarı bir diyetisyen tarafından değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırmanın bağımlı değişkeni D vitamini düzeyleri, bağımsız değişkenleri yaş, cinsiyet, gıdaların probiyotik içerikleridir.

Sonuç

Araştırmanın bulguları, eksikliği pek çok sağlık problemine yol açan D vitamini ile oral probiyotik alımı arasındaki ilişkinin ortaya konması literatüre yeni bir bilgi sunacaktır. Koruyucu hekimlik açısından hastalara yönelik beslenme önerileri açısından katkı sağlayacaktır.

Tartışma Soruları

1. Araştırma kaç kişi ile yürütülmelidir?
2. Beslenmeyi değerlendirmek için "food frequency questionnaire" gibi başka bir değerlendirme formu önerir misiniz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Koroner Anjiyografi Yapılan Bireylerde Anksiyete ve Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi

Sena Bozkurt, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal, İbrahim Ufuk Taşdemir

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Koroner arter hastalığı günümüzde sık görülen önemli sağlık sorunlarından birisidir ve gelişmiş ülkelerde ölümlerin en sık nedenidir. Temel risk faktörleri dışında anksiyete bozukluğu ve depresyon koroner arter hastalığı prognozunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı koroner arter hastalığı şüphesiyle elektif olarak koroner anjiyografi yapılan hastalarda anksiyete ve depresyon düzeylerini araştırmaktır.

Yöntem

Kesitsel tipteki bu çalışmaya 01.05.2018-30.06.2018 tarihleri arasında Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji kliniğine başvuran koroner anjiyografi yapılan hastalar dahil edilecektir. Koroner Anjiyografi sonucuna göre koroner arter hastalığı saptanan ve saptanmayan hastalarda depresyon ve anksiyete durumları ölçülerek düzeyleri karşılaştırılacaktır. Hastalara sosyodemografik bilgilerini de içeren bir veri toplama formu ile birlikte Beck Anksiyete ve Beck Depresyon ölçeği uygulanacaktır. Veriler SPSS 16.0 paket programına kaydedilecek, tanımlayıcı verilerin elde edilmesinin ardından karşılaştırmalar için student t testi ve One Way Anova ya da Ki-kare testleri kullanılacak, daha sonra ise korelasyon analizi yapılacaktır.

Bulgular

Koroner arter hastalığı şüphesiyle anjiyografi yapılan hastalarda yaş, cinsiyet, sigara kullanımı, obezite, ek kronik hastalıklar ve fiziksel aktivite durumu gibi faktörlerin anksiyete ve depresyon riskine etkisi incelenecektir. Bu hasta grubundaki anksiyete ve depresyon oranları koroner arter hastalığı olup olmamasına göre karşılaştırılacaktır. Hastalığın gidişatını olumsuz olarak etkileyebilme riski olan anksiyete ya da depresyon düzeyi yüksek olarak saptanan hastalara uygun tedavi ve takipler önerilecektir.

Sonuç

Bu araştırma; koroner arter hastalığı ile depresyon ve anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösterecektir.

Tartışma soruları

1. Yöntem ve planlamada geliştirilmesi gereken noktalar nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

0-24 Ay Arası Bebeği Olan Annelerde Anne Sütünü Arttırmaya Yönelik Galaktagog Kullanımı

Atike Açalıya TATAR, Hasan Faruk DEMİRÖRS, Mehtap KARTAL

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Anne sütü; çocuğun sağlıklı büyümesi ve gelişimi için doğumdan itibaren bebeğin en önemli besin kaynağıdır. Ekonomik, doğal, temiz olması ve bebeğin gereksinimlerine göre içeriğinin değişmesi nedeni ile hiçbir besin anne sütünün yerini tutamaz. DSÖ(Dünya Sağlık Örgütü) ve UNICEF(Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu) gibi önemli sağlık kuruluşları 'ilk altı ay sadece anne sütüyle beslenmeyi, altı aydan sonra tamamlayıcı besinlerle birlikte en az iki yaşa kadar emzirmenin sürdürülmesini' önermektedir. TNSA(Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması) 2013 verilerine göre 0-1.ayda sadece anne sütü alma oranı %57,9 iken, 4.-5.ayda bu oran %9,5'e düşmektedir. Annelerin ilk altı ayda sadece anne sütü ile beslememelerinin ve erken dönemde tamamlayıcı besinlere geçmelerinde en önemli neden, sütünün yetersiz olduğu düşüncesidir. Anne sütünü arttırmak için bebeklerin doğumdan sonraki en erken dönemde emzirilmesi, sık sık emzirilmesi, memelerin emzirme esnasında tamamen boşaltılması, yeterli sıvı alınması ve kaliteli uyku ile yeterince dinlenmelidir.

Sütünün yetmediğini düşünen birçok anne, anne sütü üretiminin başlaması, sürdürülmesi ve miktarını arttırmaya yönelik galaktagog maddeleri kullanmaktadır. Literatürde 400'den fazla galaktagog madde bulunmaktadır. Galaktagog olarak kullanılan besinler annelerin yaşadıkları yerlere göre farklılık göstermekle birlikte Ege bölgesinde sık olarak su, ayran, börülce, tahin helvası, bulgur, lohusa şerbeti tüketilmektedir.

Bu çalışmada; 0-24 ay arası bebeği olan annelerin emzirme ve anne sütünü arttırmaya yönelik galaktagog kullanımını belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma kesitsel tanımlayıcı olarak planlanmıştır. DEÜ Aile Hekimliği AD'na bağlı Eğitim ASM'lere kayıtlı 0-24 ay arası bebeği olan anneler evreni oluşturmakta ve evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmektedir.

Araştırmaya katılanlara araştırmacı tarafından oluşturulan anket formu yüz yüze görüşme ile yapılacaktır. Anket formu annelerin sosyodemografik özellikleri, obstetrik öyküleri, emzirme durumları ve sütü arttırmak için kullandıkları yöntemleri içeren sorulardan oluşmaktadır.

Bağımlı değişken olarak emziren annelerde galaktagog kullanımı, bağımsız değişkenler ise demografik değişkenler, obstetrik öyküleri olacaktır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma tasarım aşamasındadır.

Tartışma soruları:

- 1.Anket için farklı soru önerileriniz var mı?
- 2.Dışlama kriteri olarak bir öneriniz olur mu?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Çocuğun Aileye Etki Düzeyi

Sedef Elvan Taşkın, Sevgi Özcan

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Adana

Giriş

Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu; dikkat, konsantrasyon, hareketlilik ve dürtü kontrolü alanlarındaki sorunlarla karakterize çocukluk çağının en sık görülen psikiyatrik bozukluklarından biridir. Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu olan çocuklar verilen ödevleri unuturlar, başladıkları işi bitirmekte zorlanırlar, yerinde duramazlar, eşyalarını kaybederler, kurallara uymakta zorlanırlar ve dış uyaranlarla dikkatleri kolayca dağılıbilir. Tüm bunlar çocuğun günlük yaşamında, sosyal ilişkilerinde ve okul hayatında olumsuz etkilere neden olur ve gelecekte davranış bozukluğu, duygudurum bozukluğu gibi hastalıkların gelişmesine yatkınlık yaratır. Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğunun kronik bir tıbbi durum olarak tanınması, bu nedenle kronik bakım modeline göre yönetilmesi gerektiği bildirilmiştir. Kronik bakım modelinin komponentlerinden biri de ailenin desteklenmesidir. Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu olan çocukların aileleri, daha fazla davranışsal, gelişimsel ve eğitimsel sorunla mücadele etmek durumunda kalmaktadırlar. Bu durum genellikle daha fazla zaman, lojistik ve enerjinin harcanmasını gerektirir ve sıklıkla aile işlevlerinde zorluklara neden olur. Bu çalışmada dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğunun aileye etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmanın evrenini Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine başvuran dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanılı çocukların ebeveynleri oluşturacaktır. Katılımcılara demografik bilgi formu ve Aile Etki Ölçeği uygulanacaktır. Kronik özürlü çocukların ailelerindeki etkiyi kolayca ölçmek amacıyla Stein ve Rossmann (1980) tarafından geliştirilen ölçek Beydemir ve Cavlak tarafından (2008) Türkçe'ye uyarlanmış, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek ailenin etkilenmişlik düzeyini dörtlü Likert tipi değerlendirmeye sahip 24 ifade ile ölçmektedir. Ölçek puanının yüksek olması, ebeveynin sıkıntısının yüksek olduğunu göstermektedir.

Bulgular

Kullanılacak ölçeğin alt boyutlarında yer alan maddi yük, ailesel ve toplumsal etki, kişisel zorlanma, başa çıkma ve bu parametrelerin toplamı ile oluşan toplam etki değerlendirilecektir.

Sonuç

Çocuklarda dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanısında ve tedavisinde temel ve birincil bir rol oynayan ailelerin değerlendirilmesi, ihtiyacı olan ebeveynlere destek teklif edilmesi, kabul edenlerle grup görüşmesi yapılması planlanmaktadır.

Tartışma Soruları

1. Çalışmaya dahil etme ve hariç bırakma kriterleri neler olabilir?
2. Çalışma için farklı bir ölçek önerir misiniz?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Kız Çocuklarında Ortalama Menarş Yaşının ve Menarş Yaşını Etkileyen Faktörlerin Saptanması

Seda Bozbıyık, Mehtap Kartal

Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi

Giriş

Çocukluktan erişkinliğe geçiş olarak tanımlanan adolesan dönem; fizyolojik, psikolojik ve sosyal yönden değişimin yaşandığı olgunlaşma sürecidir. Pubertenin basamaklarından biri olan menarş, ilk menstrüel periyodun başlangıcı olarak önemli bir dönüm noktasıdır. Menarş, yaklaşık 8-9 yaşlarında nöroendokrin sistem aktivitesindeki değişimler ile başlayan, devam eden yaşlarda iskeletin olgunlaşması, göğüs gelişimi, pubik kıllanma sırasını izleyen ve hızlı boy uzaması döneminden sonraki 1.3-1.5 yıl içerisinde gerçekleşen fizyolojik bir olaydır. Menarş yaşının genetik, çevresel faktörler, beslenme durumu, mevsimler, fiziksel aktivite, sosyoekonomik durum ve eğitim gibi faktörlerden etkilendiği bilinmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda menarş yaşında düşme olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumun boy kısalığı, meme ve endometrial kanser için bir risk faktörü olması önemlidir. Ortalama menarş yaşının bilinmesi; klinik değerlendirme, hasta eğitimi ve bir uzmana yönlendirme açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı, İzmir’de yaşayan kız çocuklarında menarş yaşını ve menarş yaşını etkileyen faktörleri saptamaktır.

Yöntem

Araştırmanın kesitsel analitik desende yapılması planlanmıştır. İzmir il merkezinde ilk ve ortaöğretimde öğrenim gören kız çocukları ile yürütülecektir. Araştırmaya belirlenecek örneklemdaki 8-16 yaş arası kız çocukları alınacaktır. Tüm olgulara kendilerinin ve aile fertlerinin menarş yaşı ve özellikleri, yaşam tarzları, beslenme özellikleri ve sosyoekonomik durumlarını sorgulayan anket uygulanması planlanmıştır. Veri analizi için SPSS 22 kullanılacaktır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, grupların birbirleri ile karşılaştırılmasında ki kare testi, ilişkilerin araştırılmasında ise çok değişkenli analiz kullanılması planlanmıştır. Sonuçların değerlendirilmesinde p değeri <0,05 olması anlamlı olarak kabul edilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları:

1. Anket için farklı soru önerileriniz var mı ?
2. Dışlama kriteri olarak alınmasını önereceğiniz durumlar var mı?
3. Örneklem büyüklüğü ve seçimi konusunda önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Ebeveynlerin Aşılar İle İlgili Bilgi Düzeyleri Ve Düşünceleri

Özge Özokcu Gürel, Elifnur Ertaş, Nilgün Özçakar

Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi

Giriş

Dünyada her yıl 'aşı ile korunabilir' hastalıklardan binlerce kişi hayatını kaybettiği bilinmektedir. Aşı; özellikle bebek ve çocukları birçok hastalıktan korumada önem taşır, aşılanmayanlarda hastalık, sakatlık ve ölüm görülebilmektedir. Aşılama çalışmalarında ebeveynlerin etkili bir şekilde bilgilendirilmesi ve aşının gerekliliğinin açıklanması, donanım ve personelin varlığı yanı sıra oldukça önemli bir konudur. Bu çalışmanın amacı, herhangi bir nedenle Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran çocukların annelerinin çocukluk döneminde yapılan aşılar hakkındaki bilgi, tutum ve davranışlarını saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Eğitim Aile Sağlığı Merkezimizin polikliniğinde yürütülecektir. Araştırmaya Kasım-Aralık 2018 tarihleri arasında başvuranlar alınacaktır. Polikliniğe başvuran hastaların annelerine aşılarla ilgili bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik yüz yüze anket uygulanması planlanmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri; annelerin çocukluk çağı aşıları hakkındaki bilgi düzeyi, bağımsız değişkenleri ise, annenin yaşı, mesleği, eğitim düzeyi, babanın yaşı, mesleği, eğitim düzeyi, ailenin gelir ve sosyal güvence durumu, ücretli aşı yaptıрма durumu olarak belirlenmiştir. Veri analizi için SPSS 22 kullanılacaktır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (Ortalama, Standart sapma, frekans) yanı sıra karşılaştırmalarda Ki-Kare testi kullanılacaktır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırma fikir aşamasındadır.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları

1. Ankete farklı sorular eklenebilir mi?
2. Değerlendirme dışı bırakma kriterleri neler olmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Çukurova Üniversitesi Çalışanlarında Obezite Prevalansı Ve İlişkili Yaşam Alışkanlıkları

Nimet Gök, Hatice Kurdak

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Obezite; genetik, çevresel, biyolojik, sosyokültürel, psikolojik ve davranışsal faktörlerin karmaşık etkileşimiyle ortaya çıkan, yağ dokusunun artmasıyla karakterize, kronik-tekrarlayıcı bir hastalıktır. Obezite prevalansı tüm dünyada giderek artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü Avrupa bölgesi verilerine göre Türkiye de bu artıştan payını almıştır. Bu büyük sağlık sorununun çözümü için hazırlanmış kılavuzlar bakım sunanların klinik olarak kanıtlanmış tedavi seçeneklerini geniş bir yelpazede sunmalarını önermektedir. Yaşam tarzı müdahaleleri seçilen tedavi ne olursa olsun kilo verme programının temel taşıını oluşturur. Günümüzde, birçok sağlık sorununun sağlığa ilişkin tutum ve davranışların olmayışı ve hareketsiz yaşamdan kaynaklandığı bilinmektedir. Çağımızın yaşam koşulları insanları daha az hareket eder duruma getirmiştir. Çalışanların büyük kısmının masa başı işlerde gün boyunca oturarak çalışması, obezitenin gelişmesinde önemli bir risk faktörüdür. Bu çalışmada, Çukurova Üniversitesi idari personelinin yaşam alışkanlıkları, obezite prevalansı ve bu alışkanlıkların obezite düzeylerine etkisi değerlendirilecektir.

Yöntem

Çalışmamızın evrenini Üniversitesimizin idari konumdaki 2467 çalışanı oluşturacaktır. Randomizasyon yöntemiyle seçilecek 333 kişiye ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışmayı kabul edenlerden sosyodemografik veri formu, Fiziksel Aktivite Ölçeği ve araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan yaşam alışkanlıkları değerlendirme formunu doldurmaları istenecektir. Antropometrik analiz için boy, beden ağırlığı, bel çevresi ve biyoempedans yöntemiyle ölçümler yapılacaktır.

Bulgular

Vücut kompozisyonu bağımlı değişken, sosyodemografik bilgiler ve davranışı etkileyebilecek bazı alışkanlıklar (yeme hızı, öğün atlama, dikkat dağıtıcılar, tartılma sıklığı, kafeteryada yeme, meyve ve sebze tüketimi, fiziksel aktivite düzeyi, işe ulaşım şekli, sigara ve alkol tüketimi, stres yönetimi) bağımsız değişken olarak alınacaktır.

Sonuç

Çalışmamızın sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda Üniversite çalışanlarında obezite prevalansı ve yaşam alışkanlıklarının etkisi belirlenecektir. Çalışma sonucunda isteyenlere obezite ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarıyla ilgili danışmanlık verilecektir. Elde edilen tanımlayıcı bilgiler ışığında davranış değişikliğine ve obeziteye yönelik randomize kontrollü girişimsel bir çalışma yapılması planlanmaktadır.

Tartışma Soruları

1. Örneklem seçiminde önerileriniz nelerdir?
2. Yaşam alışkanlıklarının sorgulanması konusunda önerileriniz nelerdir?
3. Çalışmamızda kullanacağımız ölçekler ile ilgili önerileriniz nelerdir?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 18 Yaş Üstü Bireylerde Obezite İle Yapay Tatlandırıcı İlişkisinin İncelenmesi

Hasan Faruk Demirörs, Atike Açalıya Tatar, Vildan Mevsim

Dokuz Eylül Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Dünyada her yıl obezite prevalansının atmakta olduğu bilinmektedir. Sedanter yaşam, değişen beslenme düzeni bunun başlıca sebeplerindedir. Türkiye’de 2016 verilerine göre obezitenin prevalansı %19,6’dır ve artmaya devam etmektedir. Obezitenin artmasıyla beraber diyet ürünlerine olan ilgi de artmaktadır. Sakkarin ve aspartam günümüzde diyet içeceklerde kullanılan başlıca yapay tatlandırıcılardır. Yoğun tadı nedeniyle düşük miktarlarda tat duyusu tüketiciye verebilmekte ve az kalori ile tatlı isteğini baskılamak amacıyla diyet yapanların tercihlerinden biri olmaktadır. Yapay tatlandırıcı kullanan insanların kilo verip vermediği veya kilolarını koruyabildikleri ise araştırılması gereken konulardan birisidir.

Bu çalışmanın amacı, yapay tatlandırıcı kullanılan içeceklerin obezite oluşumu ilişkini saptamaktır.

Yöntem

Araştırma kesitsel analitik desende bir araştırma olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Aile Sağlığı Merkezlerinde (EASM) yürütülecektir. Araştırmaya EASM’lere başvuran 18 yaş üzeri bireyler alınacaktır. Örneklem sayısı olarak en az 380 katılımcı olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak; demografik bilgileri, obezite risk faktörleri, fiziksel aktivite durumu ve beslenme durumunu sorgulayan soruları içeren veri formu kullanılacak ve hastaların boy ve kilo ölçümleri yapılacaktır. Polikliniğe başvuran hastalara yüzyüze görüşme yöntemiyle uygulanacaktır. Veri analizi için SPSS 22 kullanılacaktır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistikler(Ortalama, Standart sapma, frekans) yanı sıra karşılaştırmalarda Ki-Kare testi, t testi, korelasyon analizi ve lojistik regresyon analizi kullanılacaktır. Sonuçlar %95’lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilecektir.

Bulgular

Araştırmanın ana bağımlı değişkeni BMI ve bağımsız değişkenleri yaş, cinsiyet, meslek ve diyet içecek kullanım durumu belirlenmiştir.

Sonuç

Araştırma fikir aşamasındadır.

Tartışma soruları:

1. Bu araştırma için karıştırıcılar neler olabilir?
2. Dahil edilme ve hariç bırakma kriterleri neler olmalıdır?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcalı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Aile Hekimliği Birimlerine Başvuran Obez Kişilerde Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi ve Kilonun Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi

Hatice Velipaşaoğlu, Hüseyin Aksoy, Kenan Topal

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş

Obezite; vücutta normalden fazla yağ dokusu depolanmasına yol açan yanlış beslenme alışkanlıkları ile birlikte metabolik, toplumsal, davranışsal, psikojenik ve kültürel etkenlerin rol aldığı ciddi ve kronik bir hastalıktır. Tüm dünyada olduğu gibi Türk toplumunda da giderek artış gösteren obezitenin bireylerin yaşam kalitesini belirgin düzeyde azalttığını gösteren çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmayla obez kişilerde etkili olabilecek yanlış beslenme alışkanlıklarını değerlendirmek ve kilonun yaşam kalitesi üzerine etkisini araştırmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırma 01 Mayıs-30 Ekim 2018 tarihleri arasında Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Polikliniğine başvuran erişkinlerde BKİ<25 olan normal kilolu, BKİ 25 ile 30 arasında olan fazla kilolu ve BKİ>30 olan obez ve morbid obez olan hastalar üzerinde yapılacaktır. Katılımcıların sosyodemografik verileri ve antropometrik ölçümleri kaydedilerek, bedensel etkinlik düzeyi ve beslenme alışkanlıklarını sorgulayan beşli Likert tipi yanıtlar içeren 25 maddelik anket formu yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanacaktır. Sonrasında hastalara yaşam kalitesini değerlendirmek için Kilonun Yaşam Kalitesine Etkisi Anketi de uygulanacaktır. Veriler SPSS 16.0 paket programına kaydedilecek, tanımlayıcı verilerin elde edilmesinin ardından karşılaştırmalar için student t testi ve One Way Anova ya da Ki-kare testleri kullanılacaktır.

Bulgular

Beslenme alışkanlıkları sorgulanan kişilerde, yüksek glisemik indeksli gıdalarla beslenenlerin obez olma riskinin daha yüksek olmasını bekliyoruz. Bedensel etkilik düzeyi ile obezite arasındaki ilişkiyi incelemek ve normal kilolu, fazla kilolu ve obez kişilerde yaşam kalitesinin nasıl etkilendiğini karşılaştırmak istiyoruz.

Sonuç

Obeziteden etkilenen hastalarda düzenli bedensel etkinlik ve sağlıklı beslenme önerilerinde bulunmanın yaşam kalitesini olumlu etkileyeceğini düşünüyoruz.

Tartışma Soruları

1. Çalışmamızda kullanılabilecek farklı ölçeklerle ilgili önerileriniz nelerdir?
2. Obezite ile birlikte ek hastalığı bulunan bireyler sizce araştırmaya dahil edilmeli mi?

12. AİLE HEKİMLİĞİ ARAŞTIRMA GÜNLERİ

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Balcı Hastanesi Hipokrat Konferans Salonu
12-15 NİSAN 2018-ADANA

Okul Öncesi Çocuklarda ve Ebeveynlerinde Teknolojik Cihaz Kullanımı

Ömer Kerim Topakkaya, Erhan Yengil

Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş

Çocuklarda teknolojik cihazların sık kullanımı gelişim geriliği, obezite, uyku bozuklukları, zihinsel ve ruhsal hastalıklar, saldırganlık, demans ve bağımlılıklara yol açmaktadır. Bu çalışmada okul öncesi çocuklarda ve ebeveynlerinde teknolojik cihaz kullanımı sıklığını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma kesitsel tipte olup, 2017-2018 eğitim öğretim yılı Ocak-Şubat aylarında Mustafa Kemal Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevine giden okul öncesi çocukların (3-6 yaş) ebeveynlerden birine çocuğunun, kendisinin ve eşinin teknolojik cihaz kullanımıyla ilgili sorular içeren anket çalışması yapıldı.

Bulgular

Kreş ve Gündüz Bakımevine giden toplam 53 çocuğun; 42'sinin ebeveyni anketi yanıtladı. Anketi cevaplayanların 34'ü (%81) anne, 8'i (%19) baba idi. Çocuklarda teknolojik cihaz kullanma yaşı 1-2 yaşta 11'i (%26.2), 2-3 yaşta 16'sı (%38.1), 3-4 yaşta 10'u (%23,8), 4 yaşından sonra 5'i (%11.9)'di. Çocuklarda teknolojik cihazlarda kullanma süresi 0-1 saatte 24'ü (%57.1), 1-2 saatte 14'ü (%33.3) , 2-3 saatte 4'ü (%9.5)'dir. Annelerin 24'ü (%57.1) 0-1 saat, 12'si (%28.5) 1-2 saat, 5'i (%11.9) 2-3 saat, 1'i (%2.4) 3 saat üstü teknolojik cihaz kullanmaktadır. Babaların 17'si (%40.4) 0-1 saat, 14'ü (%33.3) 1-2 saat, 10'u (%23.8) 2-3 saat, 1'i (%2.4) 3 saat üstü teknolojik cihaz kullanmaktadır. Teknolojik cihaz kullanım saati ile çocuğun cinsiyeti, ailesinin maddi durumu, eğitim seviyesi, çocuk sayısı arasında ilişki bulunamadı. Ebeveynin teknolojik cihaz kullanım saatiyle çocuğun teknolojik cihaz kullanımı arasında anlamlı fark bulunmamaktadır ($p=0.31$).

Sonuç

Bu çalışma, okul öncesi çocuklarda ve ebeveynlerinde teknolojik cihaz kullanımının yaygın kullanıldığını göstermektedir. Çalışmamız, çocukların teknolojik cihaz kullanımları esnasında ebeveynlerin tutum ve davranışlarının çocuklara etkilerininin gösterilmesinde ve teknolojik cihaz kullanımının zararlı etkileri konusunda ebeveynlerin bilinçlendirilmesinde önemli olup sonraki kapsamlı çalışmalar için yol gösterici olacaktır.